

**ทักษะชีวิตที่มีผลต่อพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ของนักศึกษาอาชีวศึกษา
ในสถานศึกษาอาชีวศึกษารัฐ จังหวัดชลบุรี**

**LIFE SKILLS AFFECTING THE AVOIDANCE OF SEXUAL INTERCOURSE
AMONG STUDENTS IN PUBLIC VOCATIONAL
COLLEGE, CHONBURI PROVINCE**

ต่อศักดิ์ ดาบโสมศรี

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

สิงหาคม 2560

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

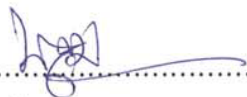
อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณางานนิพนธ์
ของ ต่อศักดิ์ ดาบโสมศรี เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต ของคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(อาจารย์ ดร.นิภา มหารัชพงค์)

คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(อาจารย์ ดร.นิภา มหารัชพงค์)

..... กรรมการ
(ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร.บุญธรรม กิจปราดาบริสุทธิ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วสุธร ตันวัฒนกุล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรีรัตน์ ล้อมพงค์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.วัลลภ ใจจี)

คณะสาธารณสุขศาสตร์ อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต ของคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะสาธารณสุขศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ยูวดี รอดจากภัย)

วันที่ 18 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2560

ประกาศคุณูปการ

งานนิพนธ์นี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก อาจารย์ ดร. นิภา มหารัชพงษ์
อาจารย์ที่ปรึกษา และคณะอาจารย์หลักสูตรสาขารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต คณะสาขารณสุขศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา ได้ให้ความเมตตาเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมาผู้ศึกษารัฐศึกษาซึ่งเป็นอย่างยิ่งจึงขอ
กราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ญาติมิตรและขอบคุณ พี่ๆ เพื่อนๆ น้องๆ ทั้งในที่สถาน
ปฏิบัติงานและเพื่อนร่วมรุ่นทุกท่านที่ให้กำลังใจและสนับสนุนผู้ศึกษาจนทำให้การศึกษานี้ประสบ
ผลสำเร็จเป็นอย่างดี

คุณค่าและประโยชน์ของงานนิพนธ์ฉบับนี้ผู้ศึกษาขอมอบเป็นกตัญญูทวดบิดาแม่ บุพการี
บูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ทั้งในอดีตและปัจจุบันที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษาและ
ประสบความสำเร็จจนเท่าทุกวันนี้

ต่อศักดิ์ ดาบโสมศรี

สิงหาคม 2560

58920214 : ศ.ม. (สาธารณสุขศาสตร์)

คำสำคัญ : ทักษะชีวิต / พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ / ปัญหาทางเพศ / หลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

ต่อศักดิ์ คาบ โสมศรี: ทักษะชีวิตที่มีผลต่อพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ของนักศึกษาอาชีวศึกษา ในสถานศึกษาอาชีวศึกษารัฐ จังหวัดชลบุรี (LIFE SKILLS AFFECTING THE AVOIDANCE OF SEXUAL INTERCOURSE AMONG STUDENTS IN PUBLIC VOCATIONAL COLLEGE, CHONBURI PROVINCE). อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์: นิภาพรราชพงษ์, Ph.D., 89 หน้า. ปี พ.ศ. 2560.

นักศึกษาอาชีวศึกษา ถ้ามีเพศสัมพันธ์ จะมีผลกระทบต่อการศึกษาและการดูแลตนเอง รวมทั้งการตั้งครรรภ์และโรคที่ติดต่อกันจากเพศสัมพันธ์ นักศึกษาจึงควรมีการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ ดังนั้นจึงศึกษาผลของทักษะชีวิตที่มีผลต่อพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ ในนักศึกษาอาชีวศึกษา ในสถานศึกษาอาชีวศึกษารัฐ จังหวัดชลบุรี สุ่มตัวอย่างจาก วิทยาลัยอาชีวศึกษารัฐ จังหวัดชลบุรี จำนวน 250 คน ข้อมูลเก็บด้วยแบบสอบถามให้ตอบในห้องเรียน เมื่อ กุมภาพันธ์ 2560 และวิเคราะห์ข้อมูลด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน หาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันและวิเคราะห์การถดถอย

ผลการศึกษา พบว่า นักศึกษาหญิงมากที่สุด ร้อยละ 84.8 ศึกษาอยู่คณะวิชาพาณิชยกรรม ร้อยละ 49.6 บิดาและมารดาอยู่ด้วยกัน ร้อยละ 52.4 ไม่มีแฟน ร้อยละ 44.8 นักศึกษามีทักษะชีวิตภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง รองลงมาทักษะชีวิตระดับดีมาก และระดับน้อย ร้อยละ 64.4, 32.8, 2.8 และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์อยู่ระดับดีมาก รองลงมาระดับปานกลางและระดับน้อย ร้อยละ 84.0, 12.0, 4.0 ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะชีวิตกับพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ของนักศึกษามีความสัมพันธ์กันเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญที่ ($r = 0.37, p < 0.001$) ซึ่งทักษะชีวิตมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ในเชิงบวก โดยทักษะชีวิตสามารถทำนายพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ได้ ร้อยละ 13.0

ดังนั้น จึงควรให้ความสำคัญการส่งเสริมทักษะชีวิตในนักศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อส่งเสริมการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงการมีเพศสัมพันธ์

58920214 : M.P.H. (PUBLIC HEALTH)

KEYWORDS: LIFE SKILLS / SEXUAL RISK BEHAVIORS / SEXUAL PROBLEMS /
AVOID SEXUAL RISK BEHAVIORS

TOESAK DABSOMSRI: LIFE SKILLS AFFECTING THE AVOIDANCE OF
SEXUAL INTERCOURSE AMONG STUDENTS IN PUBLIC VOCATIONAL COLLEGE,
CHONBURI PROVINCE. ADVISOR: NIPA MAHARACHPONG, Ph.D., 89 P. 2017.

The sexual intercourse of vocational school students may cause a negative effect on the progression of their study, self - care, the pregnancy and sexually transmitted diseases. Then, student should avoid sexual risk behaviors. Consequently, this study aimed to investigate the effect of life skills on the avoidance of sexual risk behavior among vocational school students. Two hundred and fifty students were randomly sampled from public vocational college in Chonburi Province. Administrator questionnaire were used to collect data and students complete the questionnaire in their classrooms on February 2017. Data were analyzed by percentage, mean, standard deviation, Pearson product - moment correlation coefficient and regression analysis.

The results reveal that the majority of students were female, commercial students, parent stay together and single with the percentage of 84.8, 49.6, 52.4 and 44.8, respectively. The overall life skills of students were moderate level, very good level and low level at the percentage of 64.4, 32.8, and 2.8, and students avoiding from risk sexual behaviors very good level, moderate level and low level percentage of 84.0, 12.0, and 4.0 respectively. The relationship between life skills and behavior of avoiding sexual intercourse was revealed a significant positive correlation ($r = 0.37$, $p < 0.001$). Life skills influence positive sexual avoidance behaviors. The life skills can predict the behavior of avoiding intercourse percentage of 13.0

Therefore, it should give precedence on the promoting life skills in vocational students in order to enhance the behavior of avoiding sexual intercourse.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฌ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	2
สมมติฐานในการศึกษา.....	3
กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
ขอบเขตในการศึกษา.....	3
ข้อจำกัดในการศึกษา.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
สภาพปัญหาจากการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น.....	6
พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ.....	8
การป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น.....	16
แนวคิดทฤษฎีทักษะชีวิต.....	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	25
3 วิธีดำเนินการศึกษา.....	30
รูปแบบการศึกษา.....	30
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	30
เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล.....	33
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	36
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
การพิทักษ์สิทธิตัวอย่าง.....	38

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการศึกษา.....	39
ข้อมูลทั่วไป.....	39
ทักษะชีวิต.....	41
พฤติกรรมกรหลีกเลียงการมีเพศสัมพันธ์.....	48
ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะชีวิตกับพฤติกรรมกรหลีกเลียงการมีเพศสัมพันธ์..	52
ทักษะชีวิตที่มีผลต่อพฤติกรรมกรหลีกเลียงการมีเพศสัมพันธ์.....	53
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	55
สรุปผลการศึกษา.....	56
อภิปรายผลการศึกษา.....	60
ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้.....	62
ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป.....	62
บรรณานุกรม.....	63
ภาคผนวก.....	69
ภาคผนวก ก.....	70
ภาคผนวก ข.....	81
ภาคผนวก ค.....	83
ประวัติย่อของผู้ศึกษา.....	89

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนนักศึกษาตามหลักสูตรวิชาที่เป็นตัวอย่าง.....	31
2 ขอบเขตการกำหนดเนื้อหาในแบบสอบถามส่วนที่ 2 ทักษะชีวิต.....	34
3 ขอบเขตการกำหนดเนื้อหาในแบบสอบถามส่วนที่ 3 พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์.....	35
4 จำนวน และร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามข้อมูลทั่วไป.....	40
5 จำนวน และร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัย.....	42
6 จำนวน และร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามทักษะชีวิตด้านจิตพิสัย.....	43
7 จำนวน และร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัย.....	45
8 จำนวน และร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามระดับทักษะชีวิต.....	47
9 จำนวน และร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์.....	49
10 จำนวน และร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามระดับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์.....	52
11 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทักษะชีวิตกับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์.....	52
12 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรทักษะชีวิตกับกับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์.....	53
13 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรทักษะชีวิตจำแนกรายด้านกับกับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์.....	54

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	3
2 แผนผังแสดงลำดับขั้นตอนการสุ่มเก็บตัวอย่าง.....	32

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การมีเพศสัมพันธ์เป็นปัญหาสาธารณสุขของวัยรุ่นในประเทศไทย มีสาเหตุมาจากพฤติกรรมที่ชักนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ประกอบด้วย การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ การอ่านหนังสือกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ การดูภาพยนตร์ วีดิทัศน์ อินเทอร์เน็ตที่กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ การถูกเนื้อต้องตัวกันระหว่างชายหญิงในเชิงคู่สาว การไปเที่ยวสถานเริงรมย์ (กองสุขศึกษา กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ, 2546) อีกทั้งเป็นวัยที่มีแรงขับทางเพศสูงทำให้มีส่วนกระตุ้นความรู้สึกลทางเพศ

นักศึกษาเป็นวัยรุ่นที่อยู่ในช่วงวัยของการเปลี่ยนแปลงจากวัยเด็กสู่วัยผู้ใหญ่ ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลง ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์สังคม และมักจะอยู่กับกลุ่มเพื่อนมากกว่าผู้ปกครอง มีการเที่ยวสถานบันเทิงและสถานบริการ จากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไปทำให้ขาดการควบคุม เด็กวัยรุ่นอายุต่ำกว่า 18 ปี เข้าไปใช้บริการ (กรมสุขภาพจิต, 2550) และพบว่าวัยรุ่นหญิงไปเที่ยวกับวัยรุ่นชายมากกว่าครึ่งมีกิจกรรมที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ (อาภาพร เผ่าวัฒนา, 2552) โดยมีการดื่มแอลกอฮอล์ทำให้มีเพศสัมพันธ์สูง 4.8 เท่า ของเด็กนักศึกษาที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และเด็กที่เที่ยวกกลางคืนมีความเสี่ยงที่มีเพศสัมพันธ์สูง 3.8 เท่า ของเด็กนักศึกษาที่ไม่เที่ยวกกลางคืน (นพดล วรรณิกา, 2552) ใกล้ชิดกับเพศตรงข้ามมีการนัดพบกันสองต่อสองสอดคล้องกับ วัชรภรณ์ บัตรเจริญ (2555) นักศึกษาหญิงมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศจากการเที่ยวสถานเริงรมย์ ร้อยละ 74.8

การมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นยังทำให้ส่งผลกระทบต่อตามมา เช่น การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เป็นต้น จากการเฝ้าระวังของ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ได้สำรวจและเฝ้าระวังการมีเพศสัมพันธ์ในนักศึกษาหญิงและชาย ปี พ.ศ. 2557 - 2558 ของมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 5 พบว่า เคยมีเพศสัมพันธ์มาแล้วจาก ร้อยละ 43.1 ใน ปี พ.ศ. 2557 เป็น ร้อยละ 44.1 ใน ปี พ.ศ. 2558 ส่วนในนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 พบว่า เคยมีเพศสัมพันธ์มาแล้วจาก ร้อยละ 93.1 ใน ปี พ.ศ. 2557 เป็น ร้อยละ 94.5 ใน ปี พ.ศ. 2558 (กรมควบคุมโรค, 2558) ซึ่งจะเห็นได้ว่าจำนวนการมีเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้นสอดคล้องกับปัญหาด้านการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นที่มีอัตราลดลงโดยมารดาวัยรุ่นมีแนวโน้มสูงขึ้นจากอัตรา 31.1 ต่อหนึ่งพันประชากรหญิงอายุ 15-19 ปี ในปี พ.ศ. 2543 เพิ่มขึ้นเป็น 47.9 ต่อหนึ่งพันประชากรหญิงอายุ 15 - 19 ปี ในปี พ.ศ. 2557 (กรมอนามัย, 2558)

สถานการณ์การคลอดในวัยรุ่นของเขตบริการสุขภาพที่ 6 (สมุทรปราการ, ชลบุรี, ระยอง, จันทบุรี, ตราด ฉะเชิงเทรา, ปราจีนบุรี, สระแก้ว) พบว่า จังหวัดชลบุรี มีอัตราการคลอดในวัยรุ่นอายุ 15 - 19 ปี เท่ากับ 69.4 ต่อพันประชากร ในปี พ.ศ. 2546 และเพิ่มสูงขึ้นเป็น 78.2 ต่อพันประชากรในปี พ.ศ. 2556 สูงเป็นอันดับที่ 1 ของเขตบริการสุขภาพที่ 6 (กรมอนามัย, 2558)

นอกจากนี้ยัง พบว่า ปัญหาโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเอดส์ ในช่วงปี พ.ศ. 2553 - 2558 พบว่า อัตราการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้นจาก 20.4 ต่อประชากรหนึ่งแสนคน เป็น 25.7 ต่อประชากรหนึ่งแสนคน (กรมควบคุมโรค, 2558) ซึ่งสอดคล้องกับสถานการณ์การมีเพศสัมพันธ์ของนักศึกษาที่เคยมีเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้นถึง 2 เท่า

ดังนั้นการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศที่ชักนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ได้แก่ การควบคุมตนเองและการฝึกทักษะชีวิตให้แก้ไขปัญหาได้ถูกต้อง (กรมสุขภาพจิต, 2553) โดยเฉพาะทักษะชีวิตซึ่งเป็นทักษะความสามารถของบุคคลที่จะคิดตัดสินใจแก้ปัญหาและการปรับตัวให้มีพฤติกรรมที่ถูกต้องสามารถจัดการกับความต้อการปัญหาและสถานการณ์ต่างๆ เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสมกับสังคมที่เปลี่ยนไป (กรมสุขภาพจิต, 2549) นอกจากนี้ ทักษะชีวิตยังเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งที่สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อให้บุคคลเกิดอาวุธทางปัญญาสามารถที่จะต่อสู้แก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวันด้วยตนเอง (จุฬารักษ์ โสตะ, 2551) ดังนั้นทักษะชีวิตเป็นแนวคิดหนึ่งจากหลาย ๆ แนวคิดที่จะช่วยให้วัยรุ่นมีภูมิคุ้มกันในการป้องกันตนเองให้หลุดพ้นจากพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและช่วยแก้ไขปัญหาทางด้านการคิด รู้เท่าทันอารมณ์ จิตใจ การปฏิบัติของตนเองที่มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศที่ชักนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มวัยรุ่น จึงสนใจศึกษาทักษะชีวิตที่มีผลต่อพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ของนักศึกษาอาชีวศึกษา ในสถานศึกษาอาชีวศึกษารัฐ จังหวัดชลบุรี

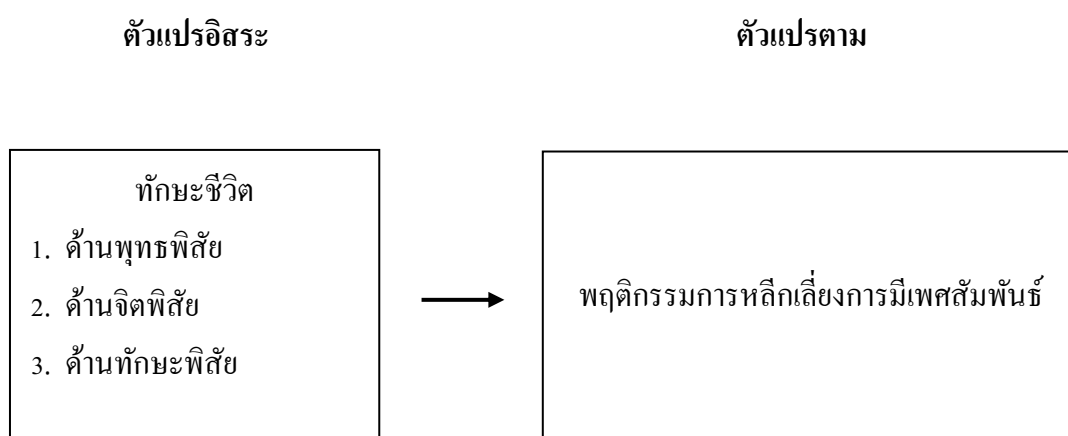
วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาทักษะชีวิตของนักศึกษาอาชีวศึกษา ในสถานศึกษาอาชีวศึกษารัฐ จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ของนักศึกษาอาชีวศึกษา ในสถานศึกษาอาชีวศึกษารัฐ จังหวัดชลบุรี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะชีวิตกับพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ของนักศึกษาอาชีวศึกษา ในสถานศึกษาอาชีวศึกษารัฐ จังหวัดชลบุรี
4. เพื่อศึกษาทักษะชีวิตที่มีผลต่อพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ของนักศึกษาอาชีวศึกษา ในสถานศึกษาอาชีวศึกษารัฐ จังหวัดชลบุรี

สมมติฐานในการศึกษา

ทักษะชีวิตมีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ของนักศึกษาอาชีวศึกษา
ในสถานศึกษาอาชีวศึกษารัฐ จังหวัดชลบุรี ในเชิงบวก

กรอบแนวคิดในการศึกษา

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. การศึกษาครั้งนี้คาดว่าจะนำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ในส่งเสริมการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงอันจะนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์
2. เพื่อทราบถึงทักษะชีวิตที่มีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา นำข้อมูลและผลที่ได้จากการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดแนวทางและส่งเสริมพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ของนักศึกษาอาชีวศึกษารัฐ จังหวัดชลบุรี

ขอบเขตในการศึกษา

การศึกษานี้ ศึกษาพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ เน้นพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ตามแนวคิดของ กองสุขศึกษา กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ และทักษะชีวิต ตามแนวคิดทักษะชีวิตของกรมสุขภาพจิต 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านพุทธรพัสัย ด้านจิตพิสัย ด้านทักษะพิสัย โดยศึกษาทั้งนักศึกษาชายและหญิง ในสถานศึกษาอาชีวศึกษารัฐ จังหวัดชลบุรี

ข้อจำกัดในการศึกษา

1. การเก็บข้อมูลอยู่ในช่วงเตรียมตัวสอบทำให้กลุ่มตัวอย่าง ไม่มีเวลาตอบแบบสอบถาม การศึกษาครั้งนี้จึงเลือกเก็บข้อมูลแบบบังเอิญ พบใครที่เป็นหน่วยประชากรก็ถือเอาคนนั้น จนครบจำนวน ทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความคลาดเคลื่อนได้

2. การศึกษาครั้งนี้ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบขกกลุ่ม แต่ประเภทของหลักสูตรวิชาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาของรัฐ ในแต่ละแห่งมีจำนวนไม่เท่ากัน และประเภทสาขาแตกต่างกันทำให้ข้อมูลมีความคลาดเคลื่อน

3. ทักษะชีวิตมีหลายแนวคิดแต่ผู้ศึกษาเลือกศึกษา ทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย ด้านทักษะพิสัย อาจจะทำให้เกิดความเข้าใจผิดจึงมีความเข้าใจไม่ตรงกัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่กำลังกำลังศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ในสถานศึกษาอาชีวศึกษารัฐ จังหวัดชลบุรี

พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ หมายถึง การกระทำที่ชักนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ได้แก่ การแต่งกายล่อแหลม การอยู่ด้วยกันสองต่อสองในที่ลับตา การเที่ยวสถานเริงรมย์ การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ การเสพสื่อกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ การถูกเนื้อต้องตัวกันระหว่างชายหญิงในเชิงชู้สาว

พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ หมายถึง การปฏิบัติตนเพื่อป้องกันและหลบหลีกให้ตนเองไม่พบกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศที่ชักนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์

แต่งกายล่อแหลม หมายถึง การสวมใส่ เสื้อผ้า สายเดี่ยว เกะออก นุ่งสั้นและกางเกงเอวต่ำ ใช้เครื่องสำอางและเครื่องประดับเพื่อดึงดูดความสนใจทำให้เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

อยู่ด้วยกันสองต่อสองในที่ลับตา หมายถึง การอยู่ในไปสถานที่ต่าง ๆ ตามลำพังหรือไม่มีบุคคลที่รู้จักอยู่ด้วย

การเที่ยวสถานเริงรมย์ หมายถึง การไปตามงานเลี้ยงสังสรรค์ แหล่งบันเทิงหรือสถานที่เที่ยวกลางคืน

การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ หมายถึง การบริโภคสุราหรือเหล้าที่ผสมกับน้ำ, โซดา, น้ำผลไม้ ฯลฯ เมื่อบริโภคแล้วทำให้เมาและขาดสติไม่สามารถควบคุมตนเองได้

เสพสื่อกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ หมายถึง การดูรูปภาพ วีดีโอ การ์ตูน ละครหรือภาพยนตร์ที่มีภาพโป๊ และอุปกรณ์ที่ไปกระตุ้นให้เกิดอารมณ์ทางเพศ

การถูกเนื้อต้องตัวกันระหว่างชายหญิงในเชิงชู้สาว หมายถึง การสัมผัสร่างกาย กอด จับ
 ลูกค้ำ ที่ไปกระตุ้นให้เกิดอารมณ์ทางเพศ

ทักษะชีวิต หมายถึง ความรู้ ความคิด และการปฏิบัติที่มาจากประสบการณ์และ
 ความสามารถในการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้

ทักษะชีวิตด้านพุทธรพัสัย หมายถึง ความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์ทำให้สามารถคิด
 วิเคราะห์และคิดสร้างสรรค์ โดยเชื่อมโยงอย่างมีเหตุมีผล ที่ทำให้สามารถหลีกเลี่ยงจากพฤติกรรม
 เสี่ยงทางเพศ

ทักษะชีวิตด้านจิตพิสัย หมายถึง ความคิด ความรู้สึกที่เกิดมาจากประสบการณ์ที่ทำให้
 สามารถตัดสินใจและแก้ไขปัญหาได้

ทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัย หมายถึง ประสบการณ์และความสามารถที่เกิดจากการกระทำ
 ที่ทำให้สามารถหลีกเลี่ยงจากพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษารั้วนี้ศึกษาทักษะชีวิตที่มีผลต่อพฤติกรรมกรหลีกเลียงการมีเพศสัมพันธ์ของ นักศึกษาอาชีวศึกษา ในสถานศึกษาอาชีวศึกษารัฐบาล จังหวัดชลบุรี ซึ่งผู้วิจัยได้ทบทวน ศึกษา ค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางกำหนดกรอบในการศึกษา ตามลำดับดังนี้

1. สภาพปัญหาจากการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น
2. พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ
3. การป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น
4. แนวคิดทฤษฎีทักษะชีวิต
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สภาพปัญหาจากการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่น

1. ความหมายของวัยรุ่น วัยรุ่น (Adolescence) มีรากศัพท์มาจากคำว่า Adolescere ใน ภาษาละติน แปลว่า ความเจริญหรือการเจริญย่างเข้าสู่ความมีวุฒิภาวะ (To grow to maturity) โดย จะถือเอาความพร้อมทางด้านร่างกายเป็นเครื่องตัดสินในระยะนี้ร่างกายจะมีการเจริญเติบโตและมี วุฒิภาวะทางเพศโดยสมบูรณ์ นั่นคือ เพศหญิงจะมีประจำเดือนครั้งแรก และเพศชายเริ่มผลิตเซลล์ สืบพันธุ์ได้ ซึ่งจะอยู่ในช่วงการศึกษาระดับมัธยมต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ความหมายของ วัยรุ่นนั้นให้คำนิยามหรือคำจำกัดความได้หลายทางดังนี้

วัยรุ่น (Adolescence) หมายถึง วัยที่เชื่อมระหว่งการเป็นเด็กกับการเป็นผู้ใหญ่ เป็นระยะ ที่ต้องปรับพฤติกรรมวัยเด็ก ไปสู่พฤติกรรมแบบวัยผู้ใหญ่ที่สังคมยอมรับ เด็กวัยรุ่นจึงไม่ใช่เป็น เพียงการเจริญเติบโตทางด้านร่างกาย แต่ หมายถึง การเจริญเติบโตทางสังคม ซึ่งอยู่ในกรอบของ วัฒนธรรมของแต่ละที่ นักจิตวิทยาหลายคนให้ความเห็นว่าวัยรุ่นเป็นวัยวิกฤติแห่งชีวิต (Critical period) เช่น Eriksson มีความเห็นว่าวัยรุ่นเป็นวัยวิกฤติแห่งพัฒนาการ วิกฤติทางจิต ทางกายภาพ และทางสังคม ซึ่งทั้งหมดนั้นมีผลต่อพัฒนาชีวิตในขั้นต่อไป (พรพิมล เข็มมนาครินทร์, 2539)

World Health Organization (1993a) ได้ให้ความหมายของวัยรุ่น คือ เป็นช่วงอายุที่มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายจิตใจจากวัยเด็กไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่เพื่อเข้าสู่ภาวะที่ต้องรับผิดชอบและพึ่งพาตนเอง

ราชบัณฑิตยสถาน (2556) ให้ความหมายวัยรุ่น คือ เป็นวัยที่มีอายุประมาณ 13 - 19 ปี กรมสุขภาพจิต (2544) ให้ความหมายของวัยรุ่นไว้ว่าเป็นช่วงชีวิตระหว่างวัยเด็กกับวัยผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นหัวเลี้ยวหัวต่อที่สำคัญเพราะมีการเปลี่ยนแปลงหลายด้านในระบบต่าง ๆ ของร่างกายรวมทั้งระบบเพศ ด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญาและจริยธรรม

จึงสรุปความหมายของวัยรุ่นได้ว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงของร่างกายจากวัยเด็กเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ ไม่ใช่เป็นเพียงการเจริญเติบโตทางด้านร่างกายแต่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านอารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญา และจริยธรรม

2. สถานการณ์และปัญหาจากการมีเพศสัมพันธ์ในนักศึกษา นักศึกษาเป็นวัยรุ่นที่อยู่ในช่วงวัยของการเปลี่ยนแปลงจากวัยเด็กสู่วัยผู้ใหญ่ ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลง ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางเพศ และมักจะอยู่กับกลุ่มเพื่อนมากกว่าผู้ปกครอง มีการเที่ยวสถานบันเทิงและสถานบริการ จากสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไปทำให้ขาดการควบคุม เด็กวัยรุ่นอายุต่ำกว่า 18 ปี เข้าไปใช้บริการ (กรมสุขภาพจิต, 2550) และ พบว่า วัยรุ่นหญิงไปเที่ยวกับวัยรุ่นชายมากกว่าครึ่งมีกิจกรรมที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ (อาภาพร เฝ้าวัฒนา, 2552) โดยมีการดื่มแอลกอฮอล์ทำให้มีเพศสัมพันธ์สูง 4.8 เท่า ของเด็กนักศึกษาที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และเด็กที่เกี่ยวข้องกลางคืนมีความเสี่ยงที่มีเพศสัมพันธ์สูง 3.8 เท่า ของเด็กนักศึกษาที่ไม่เกี่ยวข้องกลางคืน (นพดล วรรณิกา, 2552) ใกล้ชิดกับเพศตรงข้าม มีการนัดพบกันสองต่อสอง สอดคล้องกับ วัชรภรณ์ บัตรเจริญ (2555) นักศึกษาหญิงมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศจากการเที่ยวสถานเริงรมย์ ร้อยละ 74.8

การมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นทำให้มีปัญหาตามมา เช่น การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เป็นต้น จากรายงานการออกกลางคืนของกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พบว่า นักเรียนอาชีวศึกษาชายและหญิงจำนวน 674,113 คนโดยนักเรียนเหล่านี้มีอายุระหว่าง 16 ถึง 21 ปี ได้รายงานข้อมูลนักศึกษาออกกลางคืน โดยมีวิทยาลัยอาชีวะ 183 แห่ง พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ออกกลางคืน 27,090 คน คิดเป็นร้อยละ 14.7 แบ่งเป็น ปวช.1 ออก 12,649 คน ปวช.2 ออก 6,397 คน ปวช.3 ออก 8,044 คน ส่วนระดับ ปวส.ออกกลางคืน จำนวน 6,019 คน คิดเป็น ร้อยละ 8.7 แบ่งเป็นระดับ ปวส.1 จำนวน 3,172 คน ปวส.2 จำนวน 2,847 คน รวมมีจำนวนนักศึกษาออกกลางคืนแล้วทั้งสิ้น 33,109 คน คิดเป็นร้อยละ 13.0 สาเหตุหลัก คือ การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร ปัญหาผู้สาว ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ ปัญหาทะเลาะวิวาท ยาเสพติด เล่นการพนัน ดิถเกมส์ คบเพื่อนกลุ่มเสี่ยง (กรมอาชีวศึกษา, 2559)

การเฝ้าระวังของ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ได้สำรวจและเฝ้าระวังการมีเพศสัมพันธ์ในนักศึกษาหญิงและชาย ปี พ.ศ. 2557 - 2558 ของมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 5 พบว่า เคยมีเพศสัมพันธ์มาแล้วจาก ร้อยละ 43.1 ใน ปี พ.ศ. 2557 เป็น ร้อยละ 44.1 ใน ปี พ.ศ. 2558 ส่วนใน นักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 พบว่า เคยมีเพศสัมพันธ์มาแล้วจาก ร้อยละ 93.1 ใน ปี พ.ศ. 2557 เป็น ร้อยละ 94.5 ใน ปี พ.ศ. 2558 นอกจากนี้ในช่วง ปี พ.ศ. 2553 - 2558 พบว่า อัตราการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้นจาก 20.43 ต่อประชากรหนึ่งแสนคนเป็น 25.74 ต่อประชากรหนึ่งแสนคน สามารถจำแนกตามโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ 5 โรคหลัก ได้แก่ โรคหนองใน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก อัตราป่วย 11.82 ต่อประชากรหนึ่งแสนคน ในปี พ.ศ. 2553 เป็น 13.14 ต่อประชากรหนึ่งแสนคน ในปี พ.ศ. 2558 โรคหนองในเทียม เพิ่มจากอัตราป่วย 3.66 ต่อประชากรหนึ่งแสนคน ในปี พ.ศ. 2553 เป็น 3.94 ต่อประชากรหนึ่งแสนคน ในปี พ.ศ. 2558 โรคซิฟิลิส เพิ่มจากอัตราป่วย 2.85 ต่อประชากรหนึ่งแสนคน ในปี พ.ศ. 2553 เป็น 5.06 ต่อประชากรหนึ่งแสนคน ในปี พ.ศ. 2558 โรคแผลริมอ่อน เพิ่มจากอัตราป่วย 0.71 ต่อประชากรหนึ่งแสนคน ในปี พ.ศ. 2553 เป็น 1.24 ต่อประชากรหนึ่งแสนคน ในปี พ.ศ. 2558 และโรคกามโรคของต่อมน้ำเหลืองและท่อน้ำเหลือง มีแนวโน้มลดลงจากอัตราป่วย 1.40 ต่อประชากรหนึ่งแสนคน ในปี พ.ศ. 2553 เป็น 0.37 ต่อประชากรหนึ่งแสนคนในปี พ.ศ. 2558

โดยกลุ่มประชากรที่พบโรคหนองในและโรคซิฟิลิสมากที่สุดอยู่ในช่วงอายุ 15-24 ปี รองลงมาเป็นช่วงอายุ 25-34 ปีจะเห็นได้ว่ากลุ่มผู้ป่วยส่วนใหญ่อยู่ในช่วงวัยเรียนวัยเจริญพันธุ์ซึ่งเป็นตัวสะท้อนที่แสดงให้เห็นถึงการมีเพศสัมพันธ์อย่างไม่ปลอดภัย อีกทั้งยังเพิ่มความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีทั้งนี้มียางานว่าผู้ป่วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์มีโอกาสดติดเชื้อเอชไอวีจากการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยมากกว่าบุคคลทั่วไป 5 - 9 เท่าซึ่งสอดคล้องกับสถานการณ์การมีเพศสัมพันธ์ของนักศึกษาที่เคยมีเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้นถึง 2 เท่า (กรมควบคุมโรค, 2558)

พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

1. ความหมายของพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ อภาพร เฝ้าวัฒนา (2552) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศไว้ว่า หมายถึง การกระทำทั้งโดยตั้งใจหรือไม่ได้ตั้งใจให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพทั้งทางตรงและทางอ้อมเกิดความเสี่ยงต่อชีวิตพิการ ทุพพลภาพ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นจึงเป็นพฤติกรรมที่ส่งผลต่อการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร หรือการทำแท้งผิดกฎหมาย

พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ หมายถึง การปฏิบัติที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เมื่ออายุน้อย การมีคู่นอนหลายคน การไม่ใช้ถุงยางอนามัยขณะมีเพศสัมพันธ์เสี่ยงต่อการเกิดโรคติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์และการตั้งครรภ์ไม่พึงปรารถนา (ฐิติพร อิงคถาวรวงศ์, สุรีย์พร กฤษเจริญ, กัญจน์ พลอินทร์ และญาวณี จรุงยศศักดิ์, 2550)

พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ หมายถึง การปฏิบัติของวัยรุ่นที่ทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร และการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ ประกอบด้วย การดื่มสุรา หรือการดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ การใช้สารเสพติด การเที่ยวสถานเริงรมย์ และการเที่ยวกับเพื่อนต่างเพศ (ตติรัตน์ สุวรรณสุจริต และพิริยา ศุภศรี, 2552)

พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศตาม ความหมาย กองสุศึกษา กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ (2546) หมายถึง การกระทำที่ชักนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ได้แก่ การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ การอ่านหนังสือกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ การดูภาพยนตร์ วิดีทัศน์ อินเทอร์เน็ตที่กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ การถูกเนื้อต้องตัวกันระหว่างชายหญิงในเชิงชู้สาว การไปเที่ยวสถานเริงรมย์ และการปฏิบัติทางเพศที่ไม่ปลอดภัย ดังนั้นพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ได้แก่ การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การไม่ใช้ถุงยางอนามัย การไม่ใช้ยาคุมกำเนิด และจำนวนคู่นอน

จากที่กล่าวสรุปได้ว่า พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติทางเพศที่ก่อให้เกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เช่น การมีเพศสัมพันธ์เมื่ออายุเริ่มเข้าสู่วัยรุ่นตอนต้น คือ ตั้งแต่ อายุ 13 ปี การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ใช้ถุงยางอนามัย การดื่มสุราก่อนมีเพศสัมพันธ์ หรือการมีคู่นอนจำนวนมาก ซึ่งพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศดังกล่าวก่อให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพและปัญหาทางสังคม

2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากทั้งร่างกายจิตใจ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางเพศ วัยรุ่นจะเริ่มให้ความสนใจต่อเพศตรงข้ามเริ่มมีความรู้สึกทางเพศ ประกอบกับเป็นวัยที่อยากรู้อยากลองมีการแสดงออกทางอารมณ์ที่รุนแรง และอาจยังมีความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องในเรื่องเพศ รวมทั้งสภาพแวดล้อมในปัจจุบันที่มีปัจจัยและสถานการณ์ที่ช่วยชักนำไปให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมได้ง่าย และอาจนำมาซึ่งการมีเพศสัมพันธ์และการตั้งครรภ์โดยไม่ตั้งใจที่จะทำให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมามากมาย ไม่ว่าจะเป็นโรคเอดส์ ถูกพักการเรียน ฆ่าตัวตาย ทำแท้งผิดกฎหมาย ทอดทิ้งเด็ก เป็นต้น วัยรุ่นจึงควรมีการแสดงออกทางเพศที่เหมาะสม รู้จักหลีกเลี่ยงและป้องกันตนเองจากปัจจัยและสถานการณ์เสี่ยงที่จะนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์และการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร เพื่อที่จะได้มีชีวิตอย่างสดใสในช่วงวัยรุ่นและเติบโตไปสู่ผู้ใหญ่อย่างมีความสุข (กองสุศึกษา กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ, 2557) ซึ่งมีการสำรวจพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น โดยจากผลการสำรวจ กรมสุขภาพจิต (2547) พบว่า มีแต่ตัวให้เป็นที่ดึงดูดความสนใจของเพศตรงข้าม โดยไม่คำนึงถึงความเหมาะสมและความปลอดภัย

เช่น ใส่เสื้อสายเดี่ยว เสื้อเกาะอก กางเกงขาสั้น กางเกงเอวต่ำ และมีเพศสัมพันธ์กับคู่อีกและคนอื่น เพราะคิดว่าความสัมพันธ์จะยาวนานมั่นคงหรือทำให้คนรักไม่ไปมีคนอื่น ทำให้มีชีวิตรักที่ยืนยาว ซึ่งเป็นการแสดงออกที่ผิดซึ่งสอดคล้องกับผลการสำรวจของ เอแบคโพลล์ (2554) ได้สำรวจ ประสิทธิภาพและทัศนคติของวัยรุ่นต่อปัญหาพฤติกรรมทางเพศพบว่า วัยรุ่นยอมรับว่ามีแฟน หลานคน (มีกิ๊ก) หรือมีสัมพันธ์ภาพมากกว่า 1 คนยอมรับว่า จับมือ ควางแขน และการโอบไหล่ หรือเอวกับแฟน และควางแขนกับผู้ที่เพิ่งรู้จักตามสถานที่ต่าง ๆ นอกจากนี้ยังมีเพศสัมพันธ์กับคนที่ เพิ่งรู้จัก โดยฝ่ายชายมีแนวโน้มมีเพศสัมพันธ์กับคนจำนวนมากกว่าฝ่ายหญิง ซึ่งมีปัจจัยที่มีส่วน ส่งเสริมหรือกระตุ้นให้มีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมนั้น คือ วัสดุหรือดีวีดีลามกที่หาซื้อได้ง่าย และการลงรูปภาพที่ไม่เหมาะสมหรือภาพโป๊ในสื่อ เช่น หนังสือพิมพ์และนิตยสาร และเว็บไซต์ ลามกในอินเทอร์เน็ตที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย

2.1 พฤติกรรมที่ชักนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ เป็นพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศที่มีปัจจัย และสถานการณ์ที่ช่วยชักนำไปสู่การมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมได้ง่าย ดังนี้

2.1.1 การดื่มแอลกอฮอล์และใช้สารเสพติด การดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่นเชื่อว่าการ ดื่มสุราและการใช้สารเสพติดบางชนิดช่วยเพิ่มความสุขในขณะที่มีเพศสัมพันธ์ การดื่มแอลกอฮอล์ เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระตุ้นอารมณ์ทางเพศของเด็กวัยรุ่นหญิงรองจากแฟน เพื่อน ตนเอง และสื่อลามก วงเดือน สุวรรณีศิริ, นันทนา น้ำฝน และวรวรรณ ทิพย์วาริรมย์ (2551) พบว่า จากการ ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้ขาดความยับยั้งชั่งใจขาดวิจารณญาณขาดการควบคุมสติหรือถูกชักจูง ให้มีเพศสัมพันธ์ได้ง่าย อาภาพร เฝ้าวัฒนา (2552) เมื่อวัยรุ่นถูกเพื่อนชวนให้ดื่มสุราและสารเสพติด ในการสังสรรค์ของกลุ่มนิยมไปเที่ยวตามสถานบันเทิงต่าง ๆ ซึ่งส่วนใหญ่มีการจำหน่ายเครื่องดื่มที่ ผสมแอลกอฮอล์หลังจากดื่มส่วนใหญ่จบลงด้วยการมีเพศสัมพันธ์ ดังนั้นการดื่มเครื่องดื่มที่ผสม แอลกอฮอล์เข้าไปจึงทำให้มีโอกาสเกิดเพศสัมพันธ์ขึ้นระหว่างนักเที่ยวกลางคืนด้วยกัน จาก การศึกษาของ สายฝน เอกวารงกูร (2556) พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพของวัยรุ่นในจังหวัด นครศรีธรรมราช พบว่า พฤติกรรมเสี่ยงด้าน การดื่มสุราและการใช้สารเสพติดมีความสัมพันธ์ ทางบวกกับพฤติกรรมการสูบบุหรี่และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ($r = 0.63$ และ 0.58 , $p < 0.01$) วัยรุ่นนิยมใช้สารเสพติดก่อนการมีเพศสัมพันธ์ทำให้ไม่สามารถควบคุมตัวเองได้ เมื่อมี ความต้องการทางเพศสูงจึงมักพบว่าวัยรุ่นมักมีพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์หุนหันหรือการสวิงกิ้ง

2.1.2 การถูกเนื้อต้องตัวระหว่างชายหญิงในเชิงขู้สาว ได้แก่ การจับมือ โอบกอด จูบจูบได้สัมผัสอวัยวะต่าง ๆ วัยรุ่นชายหญิงมีความผูกพันกันทางอารมณ์เกิดสานสัมพันธ์และ นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์จากการศึกษา จูติพร อิงคदारวงศ์ และคณะ (2550) พบว่า วัยรุ่นมี เพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับคนรัก ร้อยละ 89.1 โดยมีเหตุผลเพราะความรักและเต็มใจ ร้อยละ 60.9 บรรยากาศเป็นใจ ร้อยละ 37.0 อยากทดลอง ร้อยละ 28.3 ถูกหลอกลวง ร้อยละ 15.2

และมีนเมา ร้อยละ 10.9 ส่วนการมีน้ด ซึ่งเป็นพฤติกรรมระหว่างเพื่อนต่างเพศและต้องการมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน สองต่อสองไม่มีผู้ปกครองเมื่ออยู่ตามลำพังเกิดความใกล้ชิดกันจึงมีโอกาสถูกเนื้อต้องตัวและต้องสัมผัสกันในเชิงชู้สาวเกิดความเลียงที่จะชักนำให้มีเพศสัมพันธ์ (เพ็ญพิไล ฤทธาคนานนท์, 2549)

2.1.3 การคบเพื่อนต่างเพศเมื่อเข้าสู่วัยรุ่น วัยรุ่นชาย และผู้หญิงมีข้อแตกต่างกัน เนื่องจากผู้หญิงสร้างมิตรภาพและนำไปสู่ความรักและมีสานสัมพันธ์เพื่อความรักอันยั่งยืนแต่ผู้ชายอาจมีเพศสัมพันธ์โดยที่ปราศจากความรักเนื่องจากวัยรุ่นเป็นช่วงที่กำลังมีแรงขับทางเพศมากสนใจเพศตรงข้าม และจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้วัยรุ่นมีโอกาสพบปะพูดคุยทำให้เกิดความใกล้ชิดและมีการคบหากันแบบคู่รักไปทีละวัยด้วยกันอยู่ใกล้ชิดกันกอดจูบกัันและถึงขั้นมีเพศสัมพันธ์มีการตั้งครรรค์และการทำแท้งในที่สุดเนื่องจากฝ่ายชายไม่รับผิชอบในการตั้งครรรค์ (สุภาภรณ์ ปัญหาราช, 2556)

2.1.4 การเที่ยวสถานเริงรมย์การเข้าถึงแหล่งสถานบันเทิงและสถานบริการ เช่น ร้านกาแฟคาราโอเกะร้านอาหารกึ่งผับ วัยรุ่นใช้เป็นแหล่งนัดพบและเข้าใช้บริการตอนกลางคืน ในปัจจุบันสภาพแวดล้อมในสังคมที่เปลี่ยนไปขาดการควบคุมให้เด็กวัยรุ่นอายุต่ำกว่า 18 ปี เข้าไปใช้บริการ (กรมสุขภาพจิต, 2550) และ พบว่า วัยรุ่นหญิงไปเที่ยวกับวัยรุ่นชายมากกว่าครั้งมีกิจกรรมที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ (อาภาพร เฝ้าวัฒนา, 2552) มีการดื่มแอลกอฮอล์ทำให้มีเพศสัมพันธ์สูง 4.8 เท่าของเด็กนักเรียนที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เด็กที่เที่ยวกกลางคืนมีความเลียงที่มีเพศสัมพันธ์สูง 3.8 เท่าของเด็กนักเรียนที่ไม่เที่ยวกกลางคืน (นพดล กรรณิกา, 2552) ใกล้ชิดกับเพศตรงข้ามมีการนัดพบกันสองต่อสองสอดคล้องกับการศึกษาของ วัชรภรณ์ บัตรเจริญ (2555) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเลียงทางเพศของนักเรียนไทยชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในอำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี พบว่า นักเรียนหญิงมีพฤติกรรมเลียงทางเพศจากการเที่ยวสถานเริงรมย์ ร้อยละ 74.8

2.1.5 การแต่งกายหรือการแสดงออกที่ยั่วยุอารมณ์ทางเพศวัยรุ่นหญิงมีความเป็นอิสระและมีพฤติกรรมทางเพศแบบเสรีมากขึ้น เช่น การแต่งกายล่อแหลมขัดต่อศีลธรรมอันดีงามจากการศึกษาของ ศาสนา ผาสุข (2554) พบว่า นักเรียนชอบแต่งตัวโชว์สัดส่วน ร้อยละ 34.3 ส่งสายตายั่วยวน ร้อยละ 34.2

2.2 พฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย

2.2.1 การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ใช้ถุงยางอนามัยเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้วัยรุ่นมีความเลียงสูงต่อการติดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และเอดส์ (Grunbaum et al.,1999) วัยรุ่นมีทัศนคติในการใช้ถุงยางอนามัยเพื่อป้องกันการติดโรค ร้อยละ 45 ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อนงค์ ประสาธน์วานกิจ, ประณีต ส่งวัฒนาและบุญวดีเพชรรัตน์ (2552) พบว่า วัยรุ่นมีทัศนคติ

ต่อการใช้ถุงยางอนามัยว่าไม่ควรใช้ถุงยางอนามัยกับการมีเพศสัมพันธ์ เกิดจากความรักต้องมีความ
ไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกันเชื่อว่าการมีเพศสัมพันธ์กับคนรักมีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวีน้อยกว่า
หญิงบริการ

2.2.2 การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ใช้วิธีคุมกำเนิด การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง
ความคิดเห็นเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน การคล้อยตามกลุ่มเพื่อน ที่พักอาศัยและ
ความสัมพันธ์ทางเพศของสตรีวัยรุ่นในจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า วัยรุ่นหญิงใช้วิธีคุมกำเนิด
ร้อยละ 80.0 ส่วนใหญ่ใช้ถุงยางอนามัย ร้อยละ 50.8 รองลงมาใช้ยาเม็ดคุมกำเนิด ร้อยละ 29.2
ไม่ใช้วิธีคุมกำเนิด ร้อยละ 20.0 และวัยรุ่นมีความคิดว่าการใช้ถุงยางอนามัยทำให้ความรู้สึกทางเพศ
ลดลงไม่เป็นที่พึงพอใจ ร้อยละ 13.0 ทั้งนี้ พบว่า การใช้วิธีคุมกำเนิดในวัยรุ่นยังไม่ถูกต้องเหมาะสม
(Weruvanaruk, 2002)

2.2.3 การมีคู่นอนหลายคน หมายถึง การเปลี่ยนคู่นอนหรือชายที่มีเพศสัมพันธ์
ด้วยจำนวนมากกว่า 1 คน กำลังเป็นค่านิยมที่ผิดและเป็นปัญหาของวัยรุ่นในปัจจุบัน จากการศึกษา
ความสัมพันธ์ของการใช้สารเสพติดการเปลี่ยนคู่นอนเป็นพฤติกรรมเสี่ยงสูงมากที่ทำให้เกิด
โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และแพร่กระจายเชื้อได้มากขึ้น (กฤตยา อาชวนิจกุล, 2554) จาก
การศึกษาของ วีระชัย สิทธิปิยะสกุล, พิษานัน หนูวงษ์, รัชณี ลักขิตานนท์และเบญญา ยมสาร (2556)
พบว่าวัยรุ่นมีคู่นอนเฉลี่ย 1 - 2 คน จากการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศใน
นักเรียนระดับมัธยมศึกษา พบว่า นักเรียนมีจำนวนคู่นอน 2 คนคิดเป็น ร้อยละ 33.3

2.2.4 การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร จากการศึกษาของ รุ่งรัตน์ ศรีสุริยเวศน์
และพรนภา หอมสินธุ์ (2556) พบว่า เพศหญิงอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 11 - 14 ปี ร้อยละ 44
จากผลการสำรวจระดับประเทศเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นและเยาวชนของสถาบันวิจัย
ประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล กฤตยา อาชวนิจกุล (2554) พบว่า อายุที่เริ่มมีเพศสัมพันธ์
ลดลงในผู้ชายอยู่ที่ช่วงอายุ 10 - 13 ปี และผู้หญิงอยู่ที่ช่วงอายุ 11 - 14 ปี สอดคล้องกับการศึกษาการ
รับรู้ภาวะเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นในเขตอำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภูพบว่า วัยรุ่น ร้อยละ 38.1
มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออายุ 14 ปี และอายุน้อยที่สุดที่มีเพศสัมพันธ์ คือ อายุ 10 ปีคิดเป็น
ร้อยละ 7.2 (สุภาภรณ์ ปัญหาราช, 2556)

จากผลการศึกษางานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องแสดงให้เห็นว่าวัยรุ่นหญิงมีแนวโน้มมี
เพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรและยังอยู่ในวัยเรียนเพิ่มมากขึ้นและส่งผลให้เกิดโรคติดต่อทาง
เพศสัมพันธ์และการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ได้

3. ผลกระทบจากการมีเพศสัมพันธ์

3.1 ผลกระทบจากการตั้งครรภ์ การเจริญเติบโตของร่างกาย (ทรงยศ พิลาสันต์, 2556) การตั้งครรภ์จะมีผลต่อการเจริญเติบโตของร่างกาย เช่น ในเรื่องความสูง วัยรุ่นที่ตั้งครรภ์ในระยะ 5 ปีแรกหลังจากเริ่มมีประจำเดือน จะมีความสูงของร่างกายน้อยกว่าคนอื่น ทั้งนี้เนื่องจากระหว่างตั้งครรภ์จะมีการหลั่งของฮอร์โมนเอสโตรเจน (Estrogen) มาก ทำให้มี Epiphysis ของกระดูกปิดเร็วขึ้น ก่อให้เกิดภาวะแทรกซ้อนจากการตั้งครรภ์ ภาวะแทรกซ้อนจากการตั้งครรภ์ ของวัยรุ่นจะมากกว่า ผู้ที่มีอายุเกินกว่า 20 ปี โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้ามีฐานะยากจน ทุพโภชนาการ ไม่ได้ฝากครรภ์ หรืออายุน้อยกว่า 17 ปี ยิ่งอายุน้อยเท่าใด ก็ยิ่งมีโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อนของการตั้งครรภ์ ทั้งในระยะการคลอด ระยะคลอด และหลังคลอด ได้มากขึ้น ซึ่งภาวะแทรกซ้อนที่พบดังนี้

3.1.1 การเกิดภาวะเลือดจางในระหว่างการตั้งครรภ์สูง

3.1.2 ภาวะความดันโลหิตสูงจากการตั้งครรภ์ (Hypertensive disorder of pregnancy) จะสูงขึ้น และมีอาการรุนแรงกว่า มีอัตราการชัก (Eclampsia) สูงกว่า และมีอัตราการตายจากภาวะนี้มากเป็น 3.5 เท่าของมารดาที่มีอายุมากกว่า 20 ปี

3.1.3 ภาวะเจ็บครรภ์นาน (Prolong labour) การคลอดติดขัด (Obstructurelabour) ซึ่งมักเกิดจากศีรษะทารกไม่ได้สัดส่วนกับช่องเชิงกราน (Cephalopelvic disproportion) เนื่องจากการเจริญเติบโตของกระดูกเชิงกรานยังไม่สมบูรณ์ โดยเฉพาะในมารดาที่อายุน้อยกว่า 15 ปี ถ้าไม่สามารถช่วยด้วยการผ่าตัดทำคลอด ก็จะเกิดมดลูกแตก มารดาและทารกอาจเสียชีวิต

3.1.4 โรคทางพันธุกรรมอื่น ๆ แม่วัยรุ่นมีโรคทางอายุกรรมต่างไปจากวัยผู้ใหญ่ เนื่องจากเป็นระยะที่เปลี่ยนจากเด็กเป็นผู้ใหญ่ จึงมักพบโรคที่เกิดจากการอักเสบติดเชื้อต่าง ๆ เช่นเดียวกับวัยเด็ก เช่น หูน้ำหนวก อีสุกอีใส คางทูม ไอกรน การอักเสบจากไวรัสชนิดต่าง ๆ นอกจากนี้โรคทางเดินปัสสาวะอักเสบ เริม และโรคทางเพศสัมพันธ์ พบได้บ่อยกว่าผู้ใหญ่ที่ตั้งครรภ์

3.1.5 อัตราการตายของมารดาสูง มารดาที่อายุต่ำกว่า 20 ปี และตั้งครรภ์ครั้งแรก จะมีอันตรายมากที่สุด เนื่องจากสรีระวิทยาของร่างกายยังไม่เจริญเต็มที่ มดลูกยังทำหน้าที่ไม่สมบูรณ์ การตั้งครรภ์ในระยะนี้เสี่ยงต่อการเจ็บป่วยและตายจากภาวะแทรกซ้อน จากการตั้งครรภ์ การคลอด และหลังคลอด จากการศึกษาทั่วโลก พบว่าสตรีตั้งครรภ์และคลอดก่อนอายุ 20 ปี หรือภายหลังอายุ 30 ปี ไปแล้ว โดยสาเหตุการตายที่สำคัญคือครรภ์เป็นพิษและการตกเลือด ซึ่งในประเทศไทย สาเหตุการตายที่พบมากที่สุด คือ การตกเลือด

3.2 ผลกระทบต่อตัวของวัยรุ่นทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ

3.2.1 เสี่ยงโอกาสทางการศึกษา เมื่อวัยรุ่นหมกมุ่นกับเรื่องเพศและต้องการเวลาอยู่ด้วยกันมากจะทำให้สนใจการเรียนน้อยหรือไม่สนใจการเรียนเลยมักขาดเรียนบ่อยหรือหนีเรียนไปเลยหลายคนต้องลาออกจากโรงเรียน โดยเฉพาะฝ่ายหญิงจะพบมากและจากรายงานวิจัยของ ลำเจียก กำธรและจินัฐตาสุภศรี (2556) พบว่า ผลของการมีเช็กส์ในวัยรุ่นสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรเรียน และผลการเรียนที่ตกต่ำลงด้วย นอกจากนี้การศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นสิทธิของคนไทยทุกคนตาม บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแต่ข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งชาติเมื่อปี 2556 พบว่า มีวัยรุ่นอายุ 15-19 ปี ร้อยละ 32 ต้องออกจากโรงเรียนกลางคันและการตั้งครรรค์ก็เป็นสาเหตุหนึ่งโดยระหว่าง ปีการศึกษา 2548 - 2555 มีนักเรียนชั้นประถมที่ออกโรงเรียนกลางคันเพื่อไปแต่งงานเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 0.9 เป็น ร้อยละ 2.7 กลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมต้นเพิ่มจากร้อยละ 5.1 เป็น ร้อยละ 6.2 และกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมปลายเพิ่มจากร้อยละ 4.2 เป็น ร้อยละ 6.5 เด็กเหล่านี้ต้องสูญเสียโอกาสในการศึกษาเล่าเรียนเพื่อจะมีอนาคตการทำงานที่ดีและมีความมั่นคงจำเป็นต้องแบกรับภาระการเลี้ยงดูลูก (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2559)

จากรายงานการออกกลางคันของกรมอาชีวศึกษากระทรวงศึกษาธิการ พบว่า นักเรียนอาชีวศึกษาชายและหญิงจำนวน 674,113 คนโดยนักเรียนเหล่านี้มีอายุระหว่าง 16 ถึง 21 ปี ได้รายงานข้อมูลนักศึกษาออกกลางคัน พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ออกกลางคัน 27,090 คน คิดเป็น ร้อยละ 14.7 ส่วนระดับ ปวส.ออกกลางคัน จำนวน 6,019 คน คิดเป็น ร้อยละ 8.7 รวมมีจำนวนนักศึกษานอกกลางคันแล้วทั้งสิ้น 33,109 คน คิดเป็น ร้อยละ 13.0 คน สาเหตุหลัก คือ การตั้งครรรค์ก่อนวัยอันควร ปัญหาผู้สาว (กรมอาชีวศึกษา, 2559)

3.2.2 การทำแท้งเพื่อยุติการตั้งครรรค์ โดยหวังว่าเมื่อไม่ตั้งครรรค์แล้วจะสามารถกลับมาใช้ชีวิตและศึกษาเล่าเรียนได้ตามปกติในความเป็นจริงแล้วการทำแท้งเป็นเรื่องที่ผิดทั้งทางด้านศีลธรรมกฎหมายและค่านิยมของสังคม และที่สำคัญที่สุด คือส่งผลกระทบต่อสุขภาพในบางรายที่ทำแท้งโดยผู้ทำไม่ใช่แพทย์อาจเป็นอันตรายรุนแรงเช่นตกเลือดติดเชื้ออย่างรุนแรงทำให้เสียชีวิตได้หรือบางรายอาจต้องผ่าตัดตัดมดลูกทิ้ง ทำให้ไม่สามารถมีโอกาสดังครรรค์ได้อีกเลย

3.2.3 ปัญหาทางด้านจิตใจและอารมณ์ วัยรุ่นที่มีปัญหาการตั้งครรรค์ไม่พึงประสงค์ มักจะมีความรู้สึกว่าตนทำผิดเกิดความละอายใจ และวิตกกังวลว่าคนอื่นจะรู้คิดถึงฝ่ายชายจะรับผิดชอบหรือไม่พ่อแม่จะคิดอย่างไรทำให้เก็บตัวเกิดความเศร้า โศกรู้สึกเครียดแต่สิ่งเหล่านี้จะลดน้อยลงได้ถ้าคนในครอบครัวยอมรับฟังปัญหาที่เกิดขึ้นและให้โอกาส

3.2.4 การติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การมีเพศสัมพันธ์อาจทำให้เกิดการติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ได้ที่สำคัญคือโรคในกลุ่มกามโรคและโรคเอดส์

โดยเฉพาะ โรคเอดส์เป็นโรคที่กำลังแพร่ระบาด และทำให้เกิดปัญหาทางสังคมอย่างมากทั้งยังเป็นโรคที่ไม่มียาหรือวิธีการรักษาที่ทำให้หายขาดได้ และไม่มีวัคซีนสำหรับป้องกัน โรคนี้การติดเชื้อโรคเอดส์จึงทำให้เกิดปัญหาสุขภาพและปัญหาสังคมตามมาทั้งยังทำลายอนาคตอีกด้วย

3.3 ผลกระทบต่อครอบครัว แม่วัยรุ่นไม่ได้ได้รับความช่วยเหลือจากพ่อแม่หรือเครือญาติของตน หรือฝ่ายชายไม่รับผิดชอบ ทอดทิ้ง ก็จะเกิดความเครียด มีการทะเลาะเบาะแว้งกัน และมีการใช้ความรุนแรงตามมา การตั้งครรรภ์ในวัยรุ่นที่ไม่ได้แต่งงานเป็นสิ่งที่ไม่พึงประสงค์ของสมาชิกในครอบครัว ส่วนใหญ่ ทำให้พ่อแม่และญาติผู้ใหญ่ของวัยรุ่นคนนั้นรู้สึกผิดหวัง เสียใจ และอับอาย หากการตั้งครรรภ์นั้นไม่เป็นที่ยอมรับของพ่อแม่ของฝ่ายชาย แต่แม่วัยรุ่นต้องแต่งงานและย้ายเข้าไปอยู่ที่บ้านของฝ่ายชาย ก็จะทำให้เกิดผลกระทบทางจิตใจต่อวัยรุ่นที่ตั้งครรรภ์อย่างรุนแรง จากการศึกษาของ สมกิต สมศิริ, บรรณรัตน์ เก่งกลกิจ, บรรเจิด พวงสุวรรณ, ยุพิน ผดุงฤกษ์ และศิริเพ็ญ ทองเหลา (2554) พบว่า ชีวิตครอบครัวของพ่อแม่วัยรุ่นมักประสบปัญหาหลายประการ ทั้งปัญหาการดำเนินชีวิตโดยทั่วไป และปัญหาในการเลี้ยงดูลูก อันเนื่องมาจากความไม่พร้อม ขาดการเตรียมตัวทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ขาดวุฒิภาวะ ไม่มีความรู้และประสบการณ์ในการเลี้ยงดูเด็ก ขาดชีวิตอิสระ นอกจากนี้การที่ฝ่ายหญิงเลิกเรียนตั้งแต่อายุน้อย ยังส่งผลให้ไม่สามารถหางานที่ดี มีรายได้สูงตามที่ต้องการได้ซึ่งการเลิกเรียนกลางคัน จะส่งผลต่อเนื่องต่อชีวิตของแม่วัยรุ่นในระยะยาว หากฝ่ายชายมีอายุใกล้เคียงกันก็อาจจะยังคงเป็นวัยรุ่นและไม่มีรายได้ หรือรายได้ไม่พอกับรายจ่าย ทำให้เกิดปัญหาการเงินในครอบครัว เป็นภาระของพ่อแม่

3.4 ผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคม การตั้งครรรภ์ในวัยรุ่นยังไม่เป็นที่ยอมรับทำให้วัยรุ่นที่ตั้งครรรภ์ต้องออกจากโรงเรียน จึงมีโอกาสูงที่จะหยุดเรียนกลางคันหรือเรียนไม่จบถึงร้อยละ 30 ส่งผลให้วัยรุ่นเหล่านี้มีระดับการศึกษาต่ำกว่าที่ควรจะเป็น ทำให้ตกงานถึง ร้อยละ 59 นอกจากนี้ยังพบว่าวัยรุ่น ร้อยละ 65 ไม่ตั้งใจตั้งครรรภ์ ซึ่งการตั้งครรรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่นจะทำให้ขาดวุฒิภาวะในการดูแลตนเองระหว่างการตั้งครรรภ์ ระหว่างคลอดและการเลี้ยงดูลูกภายหลังคลอด ภาครัฐต้องอุปการะเลี้ยงดูเด็กหากแม่วัยรุ่นไม่ต้องการเลี้ยงดูเด็กและทอดทิ้งเด็ก รวมทั้งต้องเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลวัยรุ่นที่มีภาวะแทรกซ้อนจากการยุติการตั้งครรรภ์ที่ไม่ปลอดภัย (กรมสุขภาพจิต, 2547) และการขาดความพร้อมในการเลี้ยงดูบุตรเป็นปัญหาที่ครอบครัวต้องเผชิญ มักส่งผลให้เด็กที่เกิดมาใหม่ไม่ได้รับการดูแลอย่างเหมาะสมสร้างภาระให้กับทั้งครอบครัวชุมชน และสังคมปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรส่งผลกระทบต่อสังคม โดยเป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมา ได้แก่เกิดปัญหาการตั้งครรรภ์ไม่พึงประสงค์การทำแท้งเด็กถูกทอดทิ้ง เด็กเร่ร่อนโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ยาเสพติด และปัญหาแหล่งบันเทิงผับบาร์ เป็นต้น

การป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น

พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ในช่วงชีวิตของวัยรุ่นอันก่อให้เกิดการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ มาจากปัจจัยต่าง ๆ (กรมอนามัย, 2559) พบว่า มีแนวทางในการป้องกันดังนี้

1. ด้านบุคคล

1.1 การปฏิเสธพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ เช่น การไม่เที่ยวเตร่ตามสถานเริงรมย์ต่าง ๆ การไม่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ การไม่คบหาบุคคลแปลกหน้า การไม่เดินในที่เปลี่ยวและมีอันตราย การหลีกเลี่ยงสิ่งกระตุ้นความรู้สึกทางเพศทางสื่อวิทยุ โทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ อินเทอร์เน็ต การเลือกคบเพื่อนที่ดี

1.2 การหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงของตนเอง เช่น การแต่งกายรัดรูป การเปิดเผยสัดส่วนในที่สาธารณะจนลดทอนการแสดงออกทางด้านกิริยา ท่าทางที่ยั่ววนไม่เหมาะสม เช่น การถูกเนื้อต้องตัว โดยการโอบ การกอด การจูบ เป็นต้น

1.3 ทักษะชีวิตและทักษะการปฏิเสธ การรู้จักการปฏิเสธเป็นการช่วยลดความต้องการทางเพศได้ เช่น คำว่า ไม่ หยุค อย่า ทั้งนี้ต้องเป็นการปฏิเสธที่มาจากความตั้งใจจริงที่จะหลีกเลี่ยงและป้องกันตนเองมากกว่าการเสแสร้งยั่ววนหรือส่งเสริมอารมณ์ทางเพศมากขึ้น ดังนั้น ทักษะการปฏิเสธจะต้องทำด้วยน้ำเสียงที่สุภาพ เข้มแข็ง และมีความมั่นคง พร้อมทั้งการแสดงท่าทางในการหลีกเลี่ยงสถานการณ์ขณะนั้น เพื่อเปลี่ยนกิริยาท่าทางการแสดง หรือความรู้สึกทางเพศที่เกิดขึ้นให้ผ่อนคลายหรือหมดไป

1.4 ทักษะการต่อรอง ทักษะปฏิเสธเพียงอย่างเดียวบางครั้งอาจไม่เกิดผล การรู้จักการสื่อสาร การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีโดยรู้จักการต่อรองด้วยวิธีการต่างๆ อาจจะโดยเสนอกิจกรรมอื่น ๆ ที่ดีกว่าเพื่อเป็นการหลีกเลี่ยงเหตุการณ์เฉพาะหน้า เช่น การขอไปเปิดโทรทัศน์ขณะที่กำลังถูกเพื่อนชายโอบกอด การหลีกเลี่ยงการอยู่สองคนตามลำพัง โดยการไปออกกำลังกายหรือเล่นกีฬา เป็นต้น

1.5 การคุมกำเนิด การคุมกำเนิดเป็นการป้องกันการตั้งครรภ์ได้ การคุมกำเนิดมีหลายวิธีการรู้จักเลือกวิธีในการควบคุมกำเนิดขึ้นอยู่กับความเหมาะสมความสะดวกของแต่ละคน แต่การรู้จักการคุมกำเนิดโดยใช้ถุงยางอนามัย เป็นวิธีการที่สะดวกประหยัด ได้ผลดีทั้งการป้องกันการตั้งครรภ์ และการปลอดภัยจากโรคทางเพศสัมพันธ์และโรคเอดส์แต่ขณะเดียวกัน การรู้จักวิธีการใช้ถุงยางอนามัยที่ถูกต้องก็เป็นสิ่งจำเป็น เพราะถุงยางอนามัยที่หมดอายุและวิธีการใช้ไม่ถูกต้องอาจก่อปัญหาขึ้นได้

1.6 ความสัมพันธ์ที่ีระหว่างครอบครัว ความสัมพันธ์ที่ีระหว่างครอบครัวเป็นการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศที่สำคัญ โดยเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับวัยรุ่น ตลอดจนการยึดมั่นเรื่องการรักษาวล สงวนตัวก่อนถึงการแต่งงานก็จะช่วยลดพฤติกรรมที่เสี่ยงได้

2. ด้านครอบครัว แม้ว่าส่วนใหญ่แล้วคนที่รู้เรื่องของวัยรุ่นก่อนมักจะเป็นเพื่อนแต่คนที่วัยรุ่นอยากให้เข้าใจมากที่สุดคงจะเป็นพ่อแม่ซึ่งเป็นคนที่รักเขามากที่สุดแต่ถ้าปรากฏว่าพ่อแม่ไม่ยอมรับก็มักจะทำให้วัยรุ่นที่ท้องไม่พร้อมเกิดปัญหาด้านจิตใจตามมา ดังนั้น พ่อแม่ และสมาชิกในครอบครัวจึงอาจจะต้องเป็นแหล่งพึ่งพิงช่วยเหลือ และให้กำลังใจเพื่อป้องกันการท้องไม่พร้อม (กรมสุขภาพจิต, 2554) ดังนี้

2.1 *พลังครอบครัว* ทำหน้าที่หลักที่จะดูแลลูกหลานวัยรุ่นของตนเองอย่างใกล้ชิดให้ความรักและความใกล้ชิดซึ่งจะทำให้ตรวจพบสิ่งผิดปกติตั้งแต่เนิ่น ๆ การสอนเพศศึกษาต้องเริ่มจากพ่อแม่ ผู้ปกครอง ควรคุยกับลูกทันทีเมื่อลูกมีความสงสัยเกี่ยวกับเรื่องเพศ เพราะโดยธรรมชาติแล้ววัยรุ่นจะเริ่มเรียนรู้เรื่องเพศด้วยตัวเองตั้งแต่แรกเกิดจากการสำรวจร่างกายตัวเองและซึมซับจากวิธีที่พ่อแม่ปฏิบัติ พูดคุย อบรมเลี้ยงดูเขา พ่อแม่ควรเปิดใจให้กว้างยอมรับและปรับทัศนคติในการมองเรื่องเพศใหม่เพราะเรื่องเพศไม่ได้มีแค่เรื่องเพศสัมพันธ์เท่านั้น แต่เรื่องเพศเป็นส่วนหนึ่งของการใช้ชีวิตและจำเป็นต้องเรียนรู้ให้ถูกต้องจากแหล่งข้อมูลที่ไว้ใจได้ โดยพ่อแม่สอนให้เรียนรู้ เช่น สื่ออินเทอร์เน็ต หนังสือโป๊ หรือจากเพื่อน ที่อาจจะรู้ผิด ๆ และส่งผลร้ายที่ไม่คาดคิดตามมา

2.2 *สมาชิกในครอบครัวทุกคนต้องเห็นความสำคัญของการป้องกันท้องในวัยรุ่น* โดยถือว่าเป็นหน้าที่ที่จะช่วยกันอบรมสั่งสอนสอดส่องดูแลความประพฤติของวัยรุ่นเป็นหูเป็นตาให้แก่สมาชิกในครอบครัวหรือแจ้งสถานศึกษาเมื่อพบความเสี่ยงเพื่อหาทางช่วยเหลือ

2.3 *ผู้ปกครองต้องเข้าใจจิตวิทยาของวัยรุ่น* ต้องพัฒนาตนเองให้ทันยุคสมัยและสังคมที่เปลี่ยนแปลง ทั้งเรื่องข้อมูลข่าวสาร เทคโนโลยี การใช้ชีวิตเพื่อลดช่องว่างในการอยู่ร่วมกัน ปลุกฝัง และสอนให้เข้าใจถึงค่านิยมไม่มีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น สอนให้รู้จักการปฏิเสธ สนับสนุนการสร้างให้รักษาพรหมจรรย์จนถึงวัยอันควรโดยใช้ความสัมพันธ์อันดีในครอบครัว

3. *ด้านโรงเรียน* จัดให้มีการสอนเพศศึกษาในโรงเรียนและกระตุ้นส่งเสริมให้วัยรุ่นประสบความสำเร็จทางการศึกษา โดยเน้นไปที่พัฒนาการด้านการรู้จักคิดของวัยรุ่นหรือที่เรียกในภาษาอังกฤษว่า Cognitive development จะช่วยสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาตนเองให้แก่วัยรุ่นทำให้มีสมาธิกับการพัฒนาตนเองแทนการหมกมุ่นในเรื่องเพศ รู้จักไคร่ครวญไตร่ตรอง คิดถึงผลดีผลเสียก่อนจะตัดสินใจทำอะไร รู้จักตั้งข้อสังเกตคิดวิเคราะห์หาข้อสรุปด้วยตนเอง รู้จักการวางแผนในการดำเนินชีวิตของตนเอง

4. ด้านชุมชนและสังคม

4.1 การปลูกฝังค่านิยม คือ ต้องมีการสอนในชุมชนว่าการมีเพศสัมพันธ์ทุกครั้งจะต้องเกิดจากความสมัครใจ เต็มใจ ปราศจากการขู่ข่มขู่และยังต้องเป็นเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย ไม่เสี่ยงต่อการติดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

4.2 ประชาชนทุกคนต้องเห็นความสำคัญของการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ โดยถือว่าเป็นหน้าที่ของพลเมืองดีที่จะช่วยกันอบรมสั่งสอนเท่าที่จะเป็นไปได้ สอดส่องดูแลความประพฤติของวัยรุ่นช่วยเป็นหูเป็นตาแจ้งผู้ปกครอง สถานศึกษา ตำรวจ เมื่อพบความเสี่ยง นอกจากนี้ สังคมต้องมีส่วนร่วมรับผิดชอบ เช่น ลดการช่วยเหลือทางกามารมณ์ ไม่ปากว่าตาขี้นกับวัยรุ่นไม่ว่าในสถานบันเทิง การขายสุรา การมั่วสุมในที่ต่าง ๆ

4.3 รัฐบาล มีส่วนช่วยกำหนดนโยบายในการลดการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นให้เป็นนโยบายสำคัญ มีงบประมาณ กลยุทธ์ สนับสนุนองค์กรที่เกี่ยวข้อง และมีการลงมือปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม และจัดให้มีแหล่งบริการให้คำปรึกษาวัยรุ่น ที่สามารถติดต่อปรึกษาได้ทุกเมื่อการให้ความช่วยเหลือโดยให้การปรึกษาทั้งก่อนและหลังการท้องไม่พร้อม

5. สถานบริการสาธารณสุข สถานบริการสาธารณสุขถือเป็นหัวใจหลักสำคัญในการดำเนินงาน โดยต้องมีการดำเนินงานและจัดบริการให้ครบถ้วน ดังนี้

5.1 จัดระบบให้ความรู้ มีระบบการให้ความรู้เรื่องเพศศึกษาที่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทั้งเชิงรุกและเชิงรับ

5.2 จัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษา มีศูนย์ให้คำปรึกษาแบบญาติมิตร เน้นสายด่วนที่หลีกเลี่ยงการเผชิญหน้า กรณีวัยรุ่นไม่กล้าเปิดเผยตนเอง เช่น จัดตั้งกลุ่มผ่านสื่อออนไลน์ สายด่วน

5.3 จัดระบบเยี่ยมบ้าน ดำเนินการโครงการเยี่ยมบ้านที่มีวัยรุ่นครอบคลุมทุกครัวเรือน

5.4 บุคคลต้นแบบ ให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) ต้องเป็นแบบอย่างในการจัดกิจกรรมวันแห่งครอบครัวในชุมชน

แนวคิดทฤษฎีทักษะชีวิต

1. แนวคิดและหลักการของทฤษฎีทักษะชีวิต วิฤตการณ์ที่เกิดขึ้นจากความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในด้านวิทยาการต่างๆของโลกยุคโลกาภิวัตน์และปัญหาต่าง ๆ ของประเทศมีความสลับซับซ้อนเกี่ยวกันทั้งระบบเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองทำให้ประชาชนในประเทศต่าง ๆ รวมทั้งประเทศไทยมีความยากลำบากในการดำรงชีวิตมากขึ้น ต้องปรับตัวเพื่อความอยู่รอดภายใต้สถานะแห่งการแข่งขันสูงกว่าในอดีต ดังนั้น มนุษย์ไม่ใช่เพียงแต่มีร่างกายที่สมบูรณ์เท่านั้น

หากแต่มนุษย์ยังต้องเรียนรู้ที่จะดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้ด้วย ดังนั้น บุคคลจึงควรมีความรู้และทักษะที่จำเป็นเพื่อใช้ในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุขซึ่งทักษะดังกล่าวก็คือ ทักษะชีวิต ทักษะชีวิตเป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างความรู้ ทักษะคิด และค่านิยม เพื่อนำไปสู่ความสามารถที่แท้จริง เช่น จะทำอะไรและทำอย่างไร (What to do and how to do it) ทักษะชีวิตเป็นความสามารถที่จะนำไปสู่หนทางแห่งการมีสุขภาพที่ดีดังที่ปรารถนาตามขอบเขตหรือโอกาสที่จะทำได้ ทั้งนี้การนำทักษะชีวิตไปใช้ยังต้องคำนึงถึงปัจจัยแวดล้อมทางวัฒนธรรมและครอบครัวที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมสุขภาพด้วยการนำทักษะชีวิตไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพจะทำให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจตนเอง รับรู้และเข้าใจคนอื่น ทักษะชีวิตจะช่วยสนับสนุนเกี่ยวกับความสามารถแห่งตนซึ่งส่งเสริมให้เกิดการมีสุขภาพจิตที่ดี สนับสนุนหรือจูงใจที่จะทำให้สามารถดูแลตนเองและบุคคลอื่น อีกทั้งป้องกันโรคทางจิตและปัญหาพฤติกรรมสุขภาพต่าง ๆ จึงได้มีการนำทักษะชีวิตไปใช้อย่างกว้างขวางในโปรแกรมการศึกษาอย่างได้ผล

อรุณญา ชูติมา (2553) การพัฒนาทักษะชีวิต (Life skills) เป็นสิ่งที่จะช่วยให้บุคคลสามารถปรับตัวโดยการต่อสู้สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่มามีผลกระทบ ดังนั้น พัฒนาทักษะชีวิต (Life skills development) โดยการนำมิติใหม่ของกระบวนการสอนเจตคติและทักษะชีวิตเข้าสู่ระบบการศึกษาจะเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาเยาวชนของชาติให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม หรือปัญหาค่านิยมการบริโภคเป็นต้น โดยที่ทักษะชีวิตสามารถนำมาใช้เพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ โดยเน้นการเสริมสร้างศักยภาพของเยาวชนและบุคคลทั่วไปเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตต่อไป

จุฬารัตน์ โสตะ (2551) ได้มีการนำแนวคิดของทักษะชีวิตมาประยุกต์ใช้ในงานวิจัยต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งต่างก็ได้ผลการศึกษาในทำนองเดียวกันว่า “ทักษะชีวิต” เป็นยุทธศาสตร์หนึ่งที่สามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อให้บุคคลเกิดแนวทางปัญญา สามารถที่จะต่อสู้แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันด้วยตนเอง

อรอนันท์ ไสแสง (2552) เนื่องจากชีวิตของมนุษย์เกี่ยวข้องกับปัจจัยสามประการ นั่นคือ ร่างกาย สังคม และจิตใจ ซึ่งจะส่งผลต่อกันตลอดเวลามนุษย์หรือบุคคลจึงควรมีความรู้ และทักษะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต เพื่อให้สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข และนำมาซึ่งความสำเร็จอันได้แก่ทักษะชีวิตทางด้านร่างกาย ทักษะชีวิตทางด้านสังคม และทักษะชีวิตทางด้านจิตใจ ซึ่งบุคคลควรมีความรู้ความสามารถหรือความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการปฏิบัติ การรู้จักควบคุมอารมณ์ของตนเอง ปรับพฤติกรรม การตัดสินใจที่ดี โดยการที่บุคคลจะประสบความสำเร็จในชีวิตได้เป็นอย่างดีนั้น ไม่ใช่มีเพียงแต่ความฉลาดทางด้านสติปัญญาเท่านั้นแต่จะต้องเป็นผู้มีความฉลาดทางอารมณ์ที่ดีร่วมด้วย ได้แก่ ดี เก่ง สุข ซึ่งเรื่องของความฉลาดทางอารมณ์ดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของทักษะชีวิตนั่นเอง

กนการรณ สินรตน์ (2552) ทกษะชีวิตเป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมให้เกิดขึ้น ทั้งนี้เพื่อที่ตอบสนองต่อความต้องการ ดังนี้

- การเห็นคุณค่าในตนเอง วัยรุ่นมีแนวโน้มของปัญหาและพฤติกรรมต่าง ๆ เช่น การใช้สารเสพติด การติดเชื้อเอดส์การตั้งครรภ์ และการฆ่าตัวตาย ดังนั้น การป้องกันปัญหาเหล่านี้จึงต้องการกิจกรรมที่มุ่งเน้นไปที่การส่งเสริม และพัฒนาให้วัยรุ่นเห็นคุณค่าในตนเอง ซึ่งจะต้องเป็นกิจกรรมที่นำไปสู่การแก้ไขปัญหาคาการจัดการในกลุ่มวัยรุ่น และส่งเสริมให้มีความสามารถจัดการกับความเครียด และความกดดันต่าง ๆ เพื่อให้มีการเห็นคุณค่าในตนเองดีขึ้นซึ่งทักษะชีวิตจะเป็นกลวิธีหนึ่งที่จะช่วยปัญหานี้ได้ นอกจากนี้ทักษะชีวิตยังเป็นสิ่งที่สำคัญมากในสถานการณ์ที่ต้องเผชิญ และต่อสู้กับสถานการณ์ที่ไม่ได้เตรียมตัวมาก่อน การมีทักษะชีวิตเป็นแนวทางหนึ่งที่ทำให้วัยรุ่นเข้มแข็งขึ้น สามารถพัฒนาปรับเปลี่ยนตนเองให้อยู่ในสถานการณ์ที่ยุ่ยากได้ และช่วยให้เขาปรับเปลี่ยนตนเองให้มีพฤติกรรมที่ดีได้นั้น คือ วัยรุ่นจะสามารถพัฒนาการเห็นคุณค่าในตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- การปรับตัว ความจำเป็นด้านสังคมด้วยเหตุที่ว่าทุกคนเป็นส่วนหนึ่งของสังคม และชุมชนที่อาศัย ถ้าบุคคลในสังคมมีทักษะชีวิต ไปในทางใดก็จะส่งผลหรือทำให้พฤติกรรมโดยรวมของสังคมนั้นดีหรือไม่ดีด้วยเช่นกัน ดังนั้น ทักษะชีวิตจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะสอนให้วัยรุ่นซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสังคมมีความสามารถ และกลายเป็นบุคคลที่ดีมีความรับผิดชอบ

- การศึกษา เนื่องด้วยการศึกษาในปัจจุบันไม่ได้มีการรวมความรู้เกี่ยวกับ “คนเราเรียนรู้ได้อย่างไร” (How people learn) ให้แก่เด็กเพราะจากการวิจัยได้แสดงให้เห็นว่า การเรียนรู้จากข้อมูลข่าวสารเป็นการเรียนรู้เพียงส่วนน้อยของการเรียนรู้ของพวกเขานอกจากนี้เรายังเรียนรู้จากการสังเกตพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้อื่นและการตอบสนองต่อพฤติกรรมเหล่านั้น กระบวนการเรียนรู้โดยการสังเกตและจากประสบการณ์จึงเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มีพลัง (Powerful)

ดังนั้นการให้การศึกษาที่คาดหวังจะมีผลหรืออิทธิพลต่อทักษะชีวิตในวัยรุ่นจึงต้องให้ความสำคัญกับกลไกของการเรียนรู้ที่จะต้องมีการกระตุ้นในการเสริมแรงพฤติกรรมปรับตัว การให้การศึกษาจะต้องสามารถถ่ายทอดกลไก (Mechanism) การเรียนรู้เหล่านี้ให้เป็นกลวิธีการสอน (Teaching strategies) ทักษะชีวิตจึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะชี้แนะวิธีการสอนที่มีจุดศูนย์กลางอยู่ที่ผู้เรียน (Learn centered) และเปิดโอกาสให้มีการเรียนรู้แบบสังเกตการณ์ และเรียนรู้จากประสบการณ์ด้วยทักษะชีวิตเป็นแนวทางเบื้องต้นในการป้องกันปัญหาสำหรับวัยรุ่นและเยาวชน เนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ส่งผลกระทบให้วัยรุ่นดำเนินชีวิตตามกระแสเศรษฐกิจและกระแสเทคโนโลยีสิ่งยั่วยุหรือตัวแบบที่ไม่เหมาะสมต่าง ๆ รวมไปถึงบิดามารดาที่ไม่มีเวลาพูดคุยและอยู่กับบุตรอย่างใกล้ชิด สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลให้เกิดปัญหากับวัยรุ่นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาการมีทักษะชีวิตต่ำ ขาดภูมิคุ้มกันทางจิตใจ มีพฤติกรรมทางเพศแบบเสรี และไม่รับผิดชอบ

ตลอดจนความบกพร่องทางคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งปัญหาเหล่านี้หากไม่ได้รับการปลูกฝังและการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีแล้วในระยะยาวเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่อาจส่งผลให้เป็นคนที่มีปัญหาพฤติกรรมหรือมีปัญหาความขัดแย้งในจิตใจได้

2. ความหมายของทักษะชีวิต กรมวิชาการ (2545) ให้ความหมายทักษะชีวิตว่า หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่จะคิด ตัดสินใจแก้ปัญหาและปรับตัวให้มีพฤติกรรมที่ถูกต้อง สามารถจัดการกับความต้อการปัญหาและสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสมกับสังคมที่เปลี่ยนไป ให้มีสุขภาพดีทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ร่วมสร้างสรรค์สังคมให้เป็นสังคมที่มีสุขภาพดี

World Health Organization (1993b) ได้ให้ความหมายของทักษะชีวิตไว้ว่า หมายถึง ความสามารถในการปรับเปลี่ยน และให้มีพฤติกรรมในทางที่เหมาะสมที่จะสามารถให้บุคคลจัดการกับความต้อการและสิ่งต่าง ๆ ที่มากระตุ้นในชีวิตประจำวัน

กรมสุขภาพจิต (2542) ได้ให้ความหมายของทักษะชีวิตไว้ว่า หมายถึง ความสามารถอันประกอบด้วย ความรู้ เจตคติ และทักษะในอันที่จะจัดการปัญหารอบตัวในสภาพสังคมปัจจุบัน และเตรียมความพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคตไม่ว่าจะเป็นเรื่องสารเสพติด บทบาทชายหญิง ชีวิตครอบครัว สุขภาพ อิทธิพลสื่อ สิ่งแวดล้อม จริยธรรม ปัญหาสังคม

Maxwell (1981 อ้างใน มงคลอุดมชัยพัฒนากิจ, 2557) ได้ให้ความหมายทักษะชีวิต หมายถึง ความสามารถในการจัดการหรือแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิต ตามแนวคิดของ Maxwell โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ทักษะด้านความรู้ในตนเองทักษะการมีปฏิสัมพันธ์ และทักษะการแก้ปัญหา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555) ได้ให้ความหมายทักษะชีวิต หมายถึง ความสามารถในการดำเนินชีวิตอันประกอบด้วยความสามารถด้านความรู้เจตคติและทักษะในการที่จะจัดการกับปัญหารอบ ๆ ตัวในสภาพสังคมปัจจุบันและการเตรียมความพร้อมเพื่อการปรับตัวในอนาคตไม่ว่าเป็นเรื่องเพศสารเสพติดบทบาทของชายและหญิงชีวิตครอบครัวสุขภาพ อิทธิพลสื่อสิ่งแวดล้อมจริยธรรมและปัญหาสังคม

UNICEF (2001) ได้ให้ความหมายทักษะชีวิต หมายถึง ความสามารถในการใช้ความรู้ เจตคติ และทักษะต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยในการสนับสนุนพฤติกรรมของบุคคลในการที่จะสามารถรับผิดชอบตนเองสำหรับการดำเนินชีวิต โดยมีการสร้างทางเลือกที่ดี การต่อต้านความกดดันจากกลุ่มเพื่อน และการจัดการกับสิ่งที่เข้ามาคุกคามชีวิต

กล่าวโดยสรุป ทักษะชีวิต หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่จะคิด ตัดสินใจแก้ปัญหา และปรับตัวเพื่อให้มีพฤติกรรมที่เป็นไปทางที่เหมาะสมถูกต้อง สามารถจัดการกับความต้อการ

ปัญหา และสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตอย่างเหมาะสมกับสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ให้มีสุขภาพดีทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม

3. องค์ประกอบของทักษะชีวิต คุณภาพของชีวิตเป็นสิ่งที่มนุษย์ทั้งหลายปรารถนาที่จะให้เกิดขึ้นการมีชีวิตอย่างมีคุณภาพในวัฒนธรรมไทยหรือวัฒนธรรมพื้นฐานของมนุษย์โดยทั่วไป แต่ดั้งเดิมคือการอยู่ดีกินดี มีความสุขเมื่อสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยมาตรฐานชีวิตของมนุษย์ก็เปลี่ยนแปลงไปเพื่อให้เหมาะสมสอดคล้องกับความเป็นไปของสังคม โลกยุคปัจจุบันได้มีผู้กล่าวถึงองค์ประกอบทักษะชีวิตไว้หลายแนวมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้

World Health Organization (1994) จัดองค์ประกอบของทักษะชีวิตหลัก (Core life skills) ไว้ 3 ด้าน 10 องค์ประกอบ ดังนี้

ทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัย เป็นการรู้จักใช้ เหตุและผล โดยรู้สาเหตุของสิ่งที่เกิดขึ้นผล ย่อมมาจากเหตุเมื่ออยากได้ ผลของการกระทำออกมาดีเป็นที่พึงประสงค์แก่ทั้งของตนเอง และส่วนรวมก็ควรคิดกระทำเหตุที่จะทำให้เกิดผลที่ดีเพื่อจุดประสงค์ที่จะพัฒนาชีวิตให้มีความเจริญก้าวหน้าสามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขในสังคมของมนุษย์ ประกอบด้วย

1. ทักษะการคิดสร้างสรรค์ (Creative thinking) เป็นความสามารถในการคิดที่จะเป็นส่วนช่วยในการตัดสินใจ และแก้ไขปัญหาโดยการคิด สร้างสรรค์ เพื่อค้นหาทางเลือกต่าง ๆ รวมทั้งผลที่จะเกิดขึ้นในแต่ละทางเลือก และสามารถนำประสบการณ์มาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ได้อย่างเหมาะสม

2. ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณ (Critical thinking) เป็นความสามารถในการคิดออกไปอย่างกว้างขวางโดยไม่ยึดติดอยู่ในกรอบองค์ประกอบของทักษะชีวิตด้านจิตพิสัย หรือ เจตคติ (ทักษะด้านจิตใจ) หมายถึง การฝึกฝนควบคุมนึกคิดให้อยู่ในสภาพที่มั่นคงใฝ่เสาะหาในความดีงามประกอบด้วยคุณธรรมต่าง ๆ เช่น ความรัก ความมีเมตตา กรุณาความเป็นมิตร ความมีน้ำใจ ความมีสัมมาคารวะ ความรู้จักยอมรับและเห็นความสำคัญของผู้อื่นความกตัญญู ความเพียรพยายาม ความซื่อสัตย์ สุจริต

ทักษะชีวิตด้านจิตพิสัย เป็นการฝึกฝนความรู้สำนึกคิด ให้อยู่ในสภาพที่มั่นคงในความดีงามประกอบด้วยคุณธรรมต่าง ๆ เช่น ความรัก ความมีน้ำใจ ความเมตตา กรุณา ความเป็นมิตร ความนอบน้อม ความยอมรับ ความกตัญญู ประกอบด้วย

1. ทักษะการตระหนักรู้ในตน (Self-awareness) เป็นความสามารถในการค้นหา รู้จักและเข้าใจตนเอง เช่น รู้ข้อดี ข้อเสียของตนเอง รู้ความต้องการและสิ่งที่ไม่ต้องการของตนเอง ซึ่งจะช่วยให้เรา รู้ตัวเองเวลาเผชิญกับความเครียดหรือสถานการณ์ต่าง ๆ และทักษะนี้ยังเป็นพื้นฐานของการพัฒนาทักษะอื่น ๆ เช่น การสื่อสาร การสร้างสัมพันธภาพ การตัดสินใจ ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

2. ทักษะการเข้าใจผู้อื่น (Empathy) เป็นความสามารถในการเข้าใจความเหมือนหรือความแตกต่างระหว่างบุคคลในด้านความสามารถ เพศ วัย ระดับการศึกษา ศาสนา ความเชื่อ สติ ฝิว อาชีพ ช่วยให้สามารถยอมรับบุคคลอื่นที่ต่างจากเราเกิดการช่วยเหลือบุคคลอื่นที่ด้อยกว่าหรือได้รับความเดือดร้อน เช่น ผู้ติดยาเสพติด ผู้ติดเชื่อเฮคส์

ทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัย เป็นการฝึกฝนตนเองให้มีทักษะด้านวินัยให้ตนเองเพื่อควบคุมพฤติกรรมของตนเองให้เหมาะสมไม่เบียดเบียน ไม่สร้างความรำคาญ ไม่สร้างความเดือดร้อน ไม่สร้างความลำบากให้แก่ตนเองและสังคมสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ด้วยดี เป็นประโยชน์ต่อสังคมเน้นความสุจริตทางกายและวาจา ประกอบด้วย

1. ทักษะการตัดสินใจ (Decision making) เป็นความสามารถในการตัดสินใจเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ในชีวิตได้อย่างมีระบบ เช่น ถ้าบุคคลสามารถตัดสินใจเกี่ยวกับการกระทำของตนเองที่เกี่ยวกับพฤติกรรมด้าน สุขภาพหรือความปลอดภัยในชีวิต โดยประเมินทางเลือกและผลที่ได้จากการตัดสินใจเลือกทางที่ถูกต้องเหมาะสมก็จะมีผลต่อการมีสุขภาพที่ดีทั้งร่างกายและจิตใจ

2. ทักษะการแก้ปัญหา (Problem solving) เป็นความสามารถในการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตได้อย่างมีระบบไม่เกิดความเครียดทางกายและจิตใจจนอาจลุกลามเป็นปัญหาใหญ่โตเกินแก้ไข

3. ทักษะการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ (Effective communication) เป็นความสามารถในการใช้คำพูดและท่าทางเพื่อแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดของตนเอง ได้อย่างเหมาะสมกับวัฒนธรรมและสถานการณ์ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการแสดงความคิดเห็น การแสดงความต้องการ การแสดงความคิดเห็น การขอร้อง การเจรจาต่อรอง การตักเตือน การช่วยเหลือ การปฏิเสธ

4. ทักษะการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล (Interpersonal) เป็นความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันและกันและสามารถรักษาสัมพันธภาพไว้ได้ยืนยาว

5. ทักษะการจัดการกับอารมณ์ (Coping with emotion) เป็นความสามารถในการรับรู้อารมณ์ของตนเองและผู้อื่น รู้ว่าอารมณ์มีผลต่อการแสดงพฤติกรรมอย่างไร รู้วิธีการจัดการกับอารมณ์โกรธและความเศร้าโศกที่ส่งผลทางลบต่อร่างกายและจิตใจได้อย่างเหมาะสม

6. ทักษะการจัดการกับความเครียด (Coping with stress) เป็นความสามารถในการรับรู้ถึงสาเหตุของความเครียด รู้วิธีผ่อนคลายความเครียด และแนวทางในการควบคุมระดับความเครียดเพื่อให้เกิดการเบี่ยงเบนพฤติกรรมไปในทางที่ถูกต้องเหมาะสม และไม่เกิดปัญหาด้านสุขภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2555) ได้กำหนดองค์ประกอบ “ทักษะชีวิต” ออกเป็น 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การตระหนักรู้และเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น หมายถึง การรู้ความถนัด ความสามารถ จุดเด่นและจุดด้อยของตนเอง พร้อมกับเข้าใจความแตกต่างของแต่ละบุคคลการรู้จักยอมรับ เห็นคุณค่า และภาคภูมิใจในตนเองและผู้อื่นทั้งยังรวมถึงการมีเป้าหมายในชีวิต และมีความรับผิดชอบต่อสังคม

2. การวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการแยกแยะข้อมูลข่าวสารปัญหาและสถานการณ์รอบตัวทั้งยังสามารถวิพากษ์วิจารณ์ และประเมินสถานการณ์รอบตัวด้วยหลักเหตุผล และข้อมูลที่ต้องการ นอกจากนี้ยังรวมถึงความสามารถในการรับรู้ปัญหาสาเหตุของปัญหาและสามารถหาทางเลือก และตัดสินใจแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์

3. การจัดการกับอารมณ์และความเครียด หมายถึง ความสามารถในการทำความเข้าใจและรู้เท่าทันภาวะอารมณ์ของตนเองและบุคคลอื่นรู้สาเหตุของความเครียด รู้วิธีการควบคุมอารมณ์และความเครียด รู้วิธีผ่อนคลายและหลีกเลี่ยงและรู้จักหาทางปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ที่ก่อให้เกิดอารมณ์อันไม่พึงประสงค์ให้เป็นไปในทางที่ดี

4. การสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่น หมายถึง การเข้าใจมุมมอง อารมณ์ความรู้สึกของผู้อื่น สามารถใช้ภาษาพูดและภาษากายเพื่อสื่อสารความรู้สึกนึกคิดของตนเองสามารถรับรู้ความรู้สึกและความต้องการของผู้อื่นสามารถวางตัวได้ถูกต้องเหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ รวมถึงความสามารถในการสื่อสารเพื่อสร้างสัมพันธภาพที่ดีสร้างความร่วมมือ และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

กรมสุขภาพจิต (2542) ได้กล่าวว่า การแบ่งดังกล่าวเป็นการแบ่งตามวัตถุประสงค์หลักของทักษะชีวิตแต่ละด้านแต่ในความเป็นจริงการสอนทักษะชีวิตแต่ละองค์ประกอบจะมีการผสมผสานการเรียนรู้ครบทั้ง 3 ด้าน สรุปได้ว่า องค์ประกอบทักษะชีวิตที่กรมสุขภาพจิตได้จำแนกเป็นกลุ่มจัดไว้ 3 กลุ่มดังนี้

ด้านพุทธิพิสัย

1. ความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ (Critical thinking) เป็นความสามารถที่จะวิเคราะห์ แยกแยะข้อมูลข่าวสาร ปัญหาและสถานการณ์ต่างๆรอบตัว

2. ความคิดสร้างสรรค์ (Creative thinking) ความสามารถในการคิดออกไปอย่างกว้างขวางโดยไม่ยึดติดอยู่ในกรอบ

ด้านจิตพิสัยหรือเจตคติ

1. ความตระหนักรู้ในตน (Self-awareness) ความสามารถในการค้นหาและเข้าใจ จุดดีจุดด้อยของตนเองและความแตกต่างจากบุคคลอื่น
2. ความเห็นใจผู้อื่น (Empathy) ความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกและเห็นอกเห็นใจในบุคคลที่แตกต่างจากเรา
3. ความภูมิใจในตนเอง (Self-esteem) ความรู้สึกตนเองว่ามีคุณค่าค้นพบและภูมิใจในความสามารถด้านต่าง ๆ ของตนโดยไม่มุ่งสนใจแต่เรื่องความโก้เก๋รูปร่างหน้าตาเสน่ห์หรือความสามารถทางเพศ
4. ความรับผิดชอบต่อสังคม (Social responsibility) ความรู้สึกที่ตนเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคมและมีส่วนรับผิดชอบต่อความเจริญหรือเสื่อมของสังคม

ด้านทักษะพิสัย

1. การสร้างสัมพันธภาพ และการสื่อสาร (Interpersonal communication) เป็นความสามารถในการใช้คำพูดและภาษาท่าทางเพื่อสื่อสารความรู้สึกนึกคิดของตนและรับรู้ความรู้สึกนึกคิดของอีกฝ่าย
2. การตัดสินใจ และการแก้ไขปัญหา (Decision making and problem solving) เป็นความสามารถในการรับรู้ปัญหาสาเหตุหาทางเลือกวิเคราะห์ข้อดีข้อเสียของทางเลือกประเมินทางเลือกและลงมือแก้ปัญหาอย่างถูกต้องเหมาะสม
3. การจัดการกับอารมณ์และความเครียด (Coping with Emotion and Stress) เป็นความสามารถในการประเมิน และรู้เท่าทันอารมณ์หรืออารมณ์หรือความเครียดว่ามีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเลือกใช้วิธีการจัดการกับอารมณ์หรือความเครียดและมีวิธีป้องกันการเกิดอารมณ์หรือความเครียดที่เหมาะสม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการค้นคว้าข้อมูลจากการศึกษาต่าง ๆ พบข้อมูลที่สามารถนำมาใช้ศึกษาทักษะชีวิตที่มีผลต่อพฤติกรรมกรหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ ดังนี้

1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดทักษะชีวิต มีผู้ศึกษาแนวคิดทักษะชีวิต ดังนี้

จตุพรเจ้าทรัพย์ (2558) ศึกษาเรื่อง โมเดลเชิงสาเหตุและผลของทักษะชีวิตของนักเรียนอาชีวศึกษา ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนอาชีวศึกษามีทักษะชีวิตโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะชีวิตซึ่งเป็นทักษะภายในที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเผชิญสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพและเตรียมพร้อมสำหรับ

การปรับตัวในอนาคตเพื่อให้สามารถมีชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขหรือให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาที่ให้ผู้เรียนมีทักษะชีวิตมีความสามารถในการแก้ปัญหาที่ต้องเผชิญในชีวิตประจำวันเพื่อให้อยู่รอดปลอดภัยและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้พบว่าตัวแปรทุกตัวมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และมีความสัมพันธ์ไปในทางบวกทั้งหมดและผลของทักษะชีวิตของนักเรียนอาชีวศึกษาสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์โดยมีค่าไค - สแควร์ (χ^2) เท่ากับ 12.63 องศาอิสระเท่ากับ 7 ที่ระดับความน่าจะเป็น (P) เท่ากับ 0.082 ค่า GFI = 0.99 ค่า AGFI = 0.98 และค่า RMR = 0.00 ตัวแปรในโมเดลอธิบายความแปรปรวนของทักษะชีวิตของนักเรียนอาชีวศึกษา ร้อยละ 59 และตัวแปรทักษะชีวิตสามารถอธิบายความแปรปรวนของคุณภาพนักเรียนอาชีวศึกษา ร้อยละ 27

อัญชลี ภูมิจันทร์ และคณะ (2555) ได้ทำการศึกษาประสิทธิผลโปรแกรมสุขศึกษาในการประยุกต์ใช้การส่งเสริมทักษะชีวิตกับแรงสนับสนุนทางสังคมเพื่อป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแห่งหนึ่ง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมาผลการวิจัย พบว่า หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมความตั้งใจมีพฤติกรรมอนามัยเจริญพันธุ์ที่เหมาะสมตามวัยสูงกว่าก่อนทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ($p < 0.001$) ความคิดสร้างสรรค์และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ความตระหนักรู้ในตนเองและความเห็นใจผู้อื่น การจัดการกับอารมณ์และความเครียด การเห็นคุณค่าในตนเองและความรับผิดชอบต่อสังคม การสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล สูงกว่าก่อนทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ($p < 0.01$) การตัดสินใจและการแก้ปัญหาสูงกว่าก่อนทดลองกลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

วารุณาชฌฎพาน (2555) ได้ทำการศึกษาผลของโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตในการส่งเสริมพฤติกรรมจัดการความเครียดของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง เวชกิจฉุกเฉิน วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่นผลการวิจัย พบว่า ความรู้ในการจัดการความเครียด ทักษะชีวิตด้านความคิดสร้างสรรค์และคิดอย่างมีวิจารณญาณ ด้านความตระหนักรู้ในตนเองและความเห็นใจผู้อื่น ด้านความภูมิใจในตนเองและความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านการสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพ ด้านการตัดสินใจและแก้ปัญหา การจัดการอารมณ์และความเครียด และระดับความเครียด ภายหลังการทดลอง พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนทักษะชีวิตทั้ง 8 ตัวแปรสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติขณะที่ของกลุ่มควบคุมไม่มีความแตกต่างทางสถิติ ส่วนการเปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนความสามารถด้านทักษะชีวิตทุกตัวแปรสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบและระดับความเครียดของกลุ่มทดลองลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติยกเว้นความรู้เกี่ยวกับการจัดการความเครียดที่ไม่มีความแตกต่างทางสถิติ

ภัทรภร สุราเสถียรกุล (2558) ได้ทำการศึกษาการเสริมสร้างทักษะชีวิตร่วมกับกระบวนการกลุ่มและการเสริมแรงเพื่อการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัย พบว่า ภายหลังจากทดลองกลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนด้านความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาและพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสมดีกว่าก่อนการทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.001$) ส่วนค่าเฉลี่ยด้านคะแนนทักษะด้านการคิดวิจารณ์ญาณและการคิดอย่างสร้างสรรค์ ความตระหนักรู้ในตนและความเห็นใจผู้อื่น ความภาคภูมิใจในตนเองและความรับผิดชอบต่อสังคม การตัดสินใจและการแก้ไขปัญหา การสื่อสารและการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล การจัดการอารมณ์กับความเครียดดีกว่าก่อนการทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$) รวมทั้งความตั้งใจในการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรดีกว่าก่อนการทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$)

สุปรียา จรทะผา (2555) ได้ทำการศึกษาผลของโปรแกรมการเสริมสร้างทักษะชีวิตในการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ต่อพฤติกรรมป้องกันการตั้งครรภ์ในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นอำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัย พบว่า หลังทดลอง นักเรียนมีความตระหนักและการปฏิบัติในการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์เพิ่มขึ้นมากกว่าก่อนทดลองและมากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญที่ ($p < 0.001$) โดยมีขนาดผล โปรแกรม 1.7 และ 2.3 เท่า ตามลำดับ หลังผลการติดตามผลความตระหนักและการปฏิบัติในการป้องกันการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ของนักเรียนยังคงอยู่ไม่ต่างกับหลังทดลองทันทีและยังคงอยู่มากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ

ริษา บุญนาค, ลักขณา เต็มศิริกุลชัย, ภรณ์ วัฒนสมบูรณ์ และอาภาพร เผ่าวัฒนา (2556) ได้ทำการศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมทักษะชีวิตในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จังหวัดนครปฐม ผลการศึกษา พบว่า หลังการทดลองกลุ่มทดลองมีความตระหนักในตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง ทักษะการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา ทักษะการสื่อสารและพฤติกรรมป้องกันความเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์เพิ่มขึ้นดีกว่าก่อนการทดลองและเพิ่มขึ้นสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าการประยุกต์โปรแกรมทักษะชีวิตในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีประสิทธิภาพ ดังนั้นควรมีการนำโปรแกรมนี้ออกไปใช้กับนักเรียนที่มีระดับการศึกษาใกล้เคียงกันต่อไป

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรหลีกเลียงการมีเพศสัมพันธ์มีผู้ศึกษา ดังนี้

ลัดดา สายพานิชย์ (2555) ได้ทำการศึกษารูปแบบการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษาในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการศึกษาพบว่าด้านพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่มีกำบังป้องกันอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.59 และ 3.86 ส่วนการเที่ยวสถานเริงรมย์ การแสดงพฤติกรรมทางเพศโดยเสรี อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.07 และ 3.41 ด้านพฤติกรรมกรกระทำและการแสดงออกโดยรวมอยู่ระดับมาก โดยพฤติกรรมกรดื่มแอลกอฮอล์หรือยาเสพติดที่ส่งผลต่อการมีเพศสัมพันธ์กับพฤติกรรมกรบริโภคสื่อลามกและสื่อลามกทางเพศ อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.26 และ 3.39 และรูปแบบการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาระดับอาชีวศึกษา ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ควรมีการร่วมมือกันจาก 4 หลักของสังคม ประกอบด้วย 1) การดำเนินการด้านภาครัฐเป็นส่วนที่กำหนดนโยบายและแนวทางการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาสังคม 2) การดำเนินการด้านท้องถิ่นนำนโยบายจากภาครัฐมาสู่ขั้นตอนการปฏิบัติ 3) การดำเนินการด้านสถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้เรียนประสานงานกับชุมชนในการจัดกิจกรรมโดยครูเป็นผู้ให้การดูแลส่งเสริมสนับสนุน ให้คำแนะนำเมื่อมีปัญหาด้วยความรักความเข้าใจ 4) การดำเนินการด้านครอบครัวเป็นสถาบันหลักที่ต้องให้การดูแลเลี้ยงดูบุตรด้วยความรัก ความเข้าใจ สื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลกันอย่างสม่ำเสมอ

วิไลลักษณ์ วงศ์อาษา, ปิยะพร กองเงิน และสารารัตน์ วุฒิอาภา (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่นหญิง: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง พบว่า วัยรุ่นหญิงมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศระดับปานกลาง โดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.19 คะแนนค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.36 การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดเป็นบางครั้งและมีความเป็นอิสระบ้างพอสมควร ($Beta = 0.17, p < 0.001$) การมีเพื่อนและอินเทอร์เน็ตเป็นผู้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเพศศึกษาที่ดีที่สุด ($Beta = 0.14, p < 0.05$) การมีคู่วัยเป็นผู้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเพศศึกษาที่ดีที่สุด ($Beta = 0.13, p < 0.05$) การมีคู่วัย ($Beta = 0.11, p < 0.05$) การศึกษาของบิดา ($Beta = 0.10, p < 0.05$) และการศึกษาของมารดา ($Beta = 0.10, p < 0.05$) สามารถรวมทำนายแสดงว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดเป็นบางครั้งและมีความเป็นอิสระบ้างพอสมควรมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่นหญิงและการมีเพื่อนและอินเทอร์เน็ตเป็นผู้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับเพศศึกษาที่ดีที่สุดมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในวัยรุ่นหญิง

ประนอมจิตร เข้มหลังทรัพย์ (2555) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาแนวทางการป้องกันการตั้งครรภ์ของวัยรุ่น อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัย พบว่า วัยรุ่นที่มีความรู้เรื่องเพศในระดับสูงมีค่านิยมเรื่องเพศที่ไม่ถูกต้องในเรื่องการแต่งกายด้วยเสื้อผ้ารัดสั้น ถือเป็นเรื่องปกติของวัยรุ่นและมีทัศนคติทางเพศที่ไม่ถูกต้อง ในเรื่องของการมีเพศสัมพันธ์ก่อน

แต่งงานที่ถือเป็นเรื่องปกติหากสามารถป้องกันการตั้งครรภ์ได้และพบว่า การอยู่หอพักทำให้มีโอกาสมีเพศสัมพันธ์ได้ง่ายขึ้นซึ่งการมีเพศสัมพันธ์นั้นเวลาใดก็ได้ขึ้นอยู่กับความพอใจของทั้งสองฝ่ายและไม่จำเป็นต้องมีค่าใช้จ่ายใด ๆ และคิดเห็นว่าพ่อแม่หรือผู้ปกครองของตนเองยังขาดการสอนการคุมกำเนิดกลุ่มเพื่อนมักจะมีคนรักกันอย่างเปิดเผยและเคยมีเพศสัมพันธ์มาแล้วและพฤติกรรมการตั้งครรภ์ของวัยรุ่น พบว่า การอยู่หอพักทำให้มีโอกาสมีเพศสัมพันธ์ได้ง่ายขึ้น การมีเพศสัมพันธ์นั้นเวลาใดก็ได้ขึ้นอยู่กับความพอใจของทั้งสองฝ่ายและไม่จำเป็นต้องมีค่าใช้จ่ายใด ๆ เห็นด้วยว่าการใช้สารเสพติดทำให้มีเพศสัมพันธ์โดยไม่ได้ตั้งใจได้ง่ายขึ้นและเห็นด้วยว่าสื่อเป็นตัวกระตุ้นให้อยากรู้อยากลองมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น

ปานวาด ปรียานนท์ (2548) ศึกษาเรื่องการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักศึกษาชาย มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา ผลการวิจัย พบว่า การป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ทัศนคติที่มีต่อเพศตรงข้ามและการรับรู้ผลของการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก โดยนักศึกษานายมหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา ไม่ค่อยได้ใช้ชีวิตหรือมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการรับข่าวสารที่กระตุ้นอารมณ์ทางเพศการเที่ยวสถานเริงรมย์ การดื่มสุราหรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ รวมไปถึงการแตะต้องสัมผัสเพศตรงข้ามเชิงชู้สาว การป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์เมื่อจำแนกตามกลุ่มวิชาและที่พักอาศัย ประเภทของกิจกรรมที่ชอบเข้าร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และทัศนคติต่อเพศตรงข้ามการมองคุณค่าในตนเองและการได้รับคำสั่งสอนเรื่องเพศจากครอบครัวสามารถร่วมทำนายการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ได้ ร้อยละ 53.3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

รูปแบบการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงบรรยาย (Descriptive study) แบบการศึกษาเชิงความสัมพันธ์ (relationship study)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรเป้าหมาย ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาชายและหญิงที่กำลังศึกษา ในสถานศึกษาอาชีวศึกษารัฐ จังหวัดชลบุรี

2. ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 250 คน ด้วยการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยสูตรการประมาณค่าสัดส่วน (Daniel, 1995, p.178) ดังนี้

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{Z^2 \sigma^2}{d^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

d = ความคลาดเคลื่อนหรือความผิดพลาดของค่าสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างจาก

ประชากร มีค่าเท่ากับ 0.05

Z = ค่าสถิติมาตรฐานภายใต้พื้นที่โค้งปกติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ทดสอบสองหางมีค่า 1.96

σ = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมของพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ได้เท่ากับ 0.36 จากผลการวิจัยของ วิไลลักษณ์ วงศ์อาษา และคณะ (2558, หน้า 290) แทนค่าเพื่อหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

$$n = \frac{(1.96)^2 (0.36)^2}{0.05^2} = 199.14 \text{ คน}$$

ฉะนั้น การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะใช้กลุ่มตัวอย่าง 200 คน ในการเก็บข้อมูลจริง ผู้ศึกษาได้ทำการเก็บรวบรวมแบบสอบถามโดยการใช้นักศึกษาทุกคนในชั้นเรียนที่สุ่มยกห้อง (Cluster sampling) จึงได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 250 คน

3. การสุ่มตัวอย่าง การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi stage sampling) โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ใช้วิธีการสุ่มแบบยกกุ่ม (Cluster sampling) แบ่งวิทยาลัยอาชีวศึกษาตามสถานที่ตั้งของแต่ละอำเภอ ดังนี้

1. อำเภอเมืองชลบุรี 2 แห่ง คือ วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรีวิทยาลัยสารพัดช่างชลบุรี

2. อำเภอบ้านบึง 1 แห่ง คือ วิทยาลัยเทคนิคชลบุรี

3. อำเภอพานทอง 1 แห่ง คือ วิทยาลัยอาชีวศึกษาเทคโนโลยีฐานวิทยาศาสตร์

4. อำเภอพนัสนิคม 1 แห่ง คือ วิทยาลัยการอาชีพพนัสนิคม

5. อำเภอบางละมุง 1 แห่ง คือ วิทยาลัยเทคนิคพัทยา

6. อำเภอสัตหีบ 2 แห่ง คือ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีชลบุรี

วิทยาลัยเทคนิคสัตหีบ แล้วใช้วิธีสุ่มแบบง่ายโดยจับสลากมา 1 อำเภอ ได้ อำเภอเมืองชลบุรี จากนั้นแบ่งวิทยาลัยอาชีวศึกษาออกเป็น 2 แห่ง แล้วจับสลากวิทยาลัยอาชีวศึกษา มา 1 แห่ง ได้ วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี

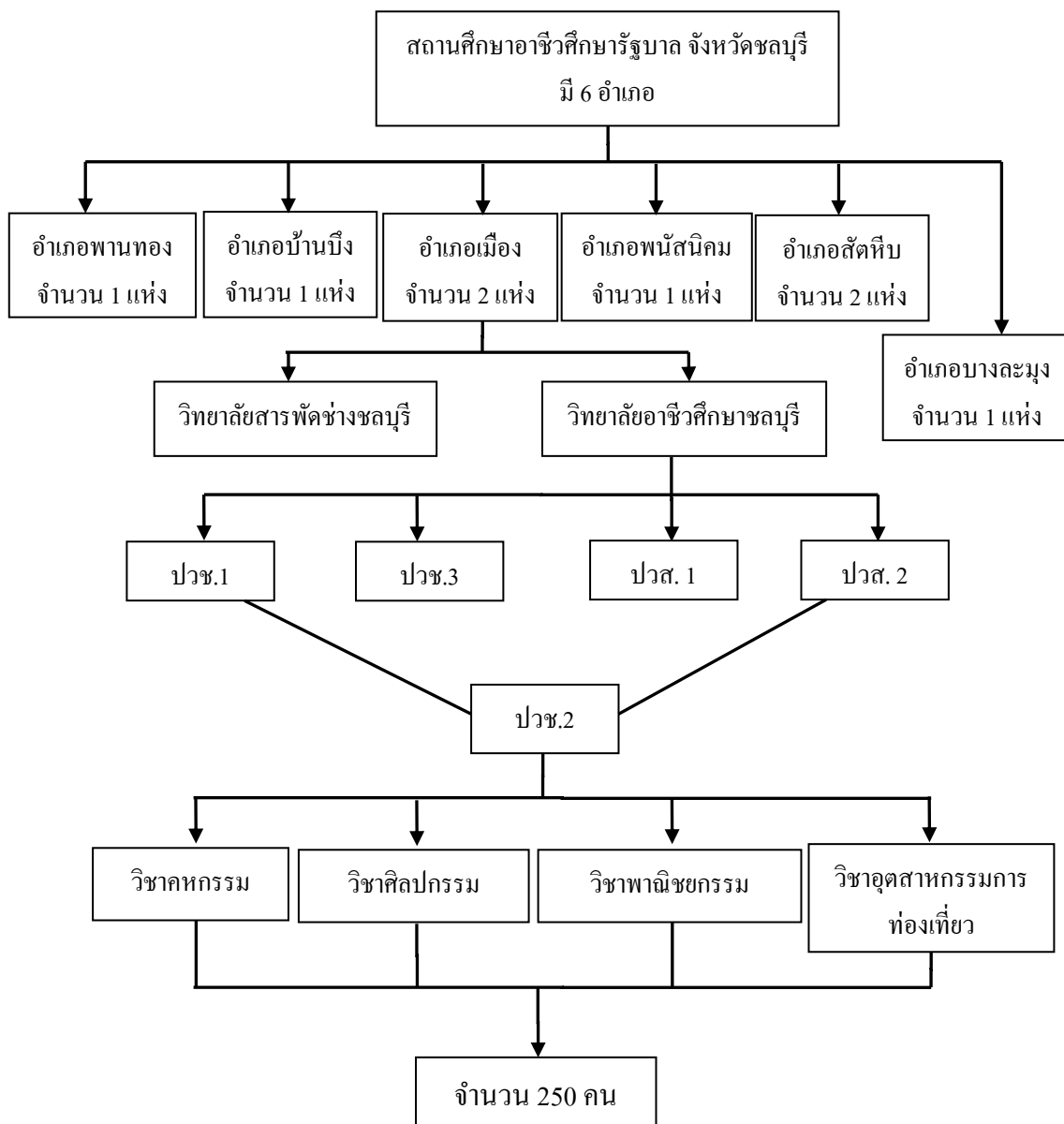
3.2 ใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) แบ่งวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรีออกเป็นระดับชั้น 5 ระดับชั้นได้แก่ ปวช.1, ปวช.2, ปวช.3, ปวส.1, ปวส. 2 แล้วใช้สุ่มแบบง่ายโดยจับสลากมา 1 ระดับชั้นได้ระดับชั้น ปวช. 2 จากนั้นแบ่งประเภทหลักสูตรวิชาออกเป็น 4 ประเภทหลักสูตรวิชา จึงหาขนาดตัวอย่างของนักศึกษาให้เป็นสัดส่วนตามจำนวนตัวอย่าง ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนนักศึกษาตามประเภทหลักสูตรวิชาที่เป็นตัวอย่าง

ประเภทหลักสูตรวิชา	จำนวนนักศึกษา (คน)	จำนวนตัวอย่าง (คน)
วิชาคหกรรม	85	41
วิชาศิลปกรรม	63	31
วิชาพาณิชยกรรม	257	124
วิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	112	54
รวม	517	250

3.3 ใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental sampling) โดยรอเก็บอยู่หน้าประตูห้องในช่วงโมงสุดท้ายของการเลิกเรียน เมื่อนักศึกษาเลิกเรียนจึงดำเนินการเก็บแบบสอบถามจนครบจำนวน 250 คน ดังตารางที่ 1 และภาพที่ 2

ภาพที่ 2 แผนผังแสดงลำดับขั้นตอนการสุ่มเก็บตัวอย่าง

หมายเหตุ: ปวช. ย่อมาจาก ประกาศนียบัตรวิชาชีพ
 ปวส. ย่อมาจาก ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ชนิดและลักษณะเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นจากการทบทวนทฤษฎี แนวคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ถาม เพศ หลักสูตรการศึกษา สถานภาพของบิดามารดา สถานภาพการพักอาศัย สถานภาพของนักศึกษา การเที่ยวกลางคืน คำถามแบบปิดและเปิด

ส่วนที่ 2 ทักษะชีวิต ถาม ทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัย ทักษะชีวิตด้านจิตพิสัย และทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัย ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง มีลักษณะการให้คะแนน ดังนี้

คำถามที่มีความหมายทางบวก		คำถามที่มีความหมายทางลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5 คะแนน	1 คะแนน
เห็นด้วย	4 คะแนน	2 คะแนน
ไม่แน่ใจ	3 คะแนน	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2 คะแนน	4 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1 คะแนน	5 คะแนน

โดยมีจำนวนข้อรวม 30 ข้อ และคะแนนเต็ม 150 คะแนน ดังนี้

ทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัย	5 ข้อ	คะแนนเต็ม 25 คะแนน
ทักษะชีวิตด้านจิตพิสัย	11 ข้อ	คะแนนเต็ม 55 คะแนน
ทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัย	14 ข้อ	คะแนนเต็ม 70 คะแนน

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ ถามพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศที่ชักนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ได้แก่ การแต่งกายต่อแหลม การอยู่ด้วยกันสองต่อสองในที่ลับตา การเที่ยวสถานเริงรมย์ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การเสพสื่อกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ การถูกเนื้อต้องตัวกัน ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบประเมินค่า (Rating scale) 5 ระดับ มีลักษณะการให้คะแนน ดังนี้

คำถามที่มีความหมายทางบวก		คำถามที่มีความหมายทางลบ
ไม่เคย	1 คะแนน	5 คะแนน
นานๆ ครั้งที่มีโอกาส	2 คะแนน	4 คะแนน
บางครั้งที่มีโอกาส	3 คะแนน	3 คะแนน
บ่อยครั้งที่มีโอกาส	4 คะแนน	2 คะแนน
ทุกครั้งที่มีโอกาส	5 คะแนน	1 คะแนน

โดยมีจำนวนข้อรวม 22 ข้อ และคะแนนเต็ม 110 คะแนน ดังนี้

การแต่งกายต่อแหลม	3 ข้อ คะแนนเต็ม 15 คะแนน
การอยู่ด้วยกันสองต่อสองในที่ลับตา	4 ข้อ คะแนนเต็ม 20 คะแนน
การเที่ยวสถานเริงรมย์	2 ข้อ คะแนนเต็ม 10 คะแนน
การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	4 ข้อ คะแนนเต็ม 20 คะแนน
การเสพสื่อกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ	6 ข้อ คะแนนเต็ม 30 คะแนน
การถูกเนื้อต้องตัวกัน	3 ข้อ คะแนนเต็ม 15 คะแนน

2. การสร้างเครื่องมือ ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาโดยศึกษาจากการทบทวนเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมทั้งขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาในการจัดทำเครื่องมือ และกำหนดขอบเขตเนื้อหาโดยส่วนที่ 2 ทักษะชีวิต ใช้แนวคิดของกรมสุขภาพจิต 3 องค์ประกอบ (ดังตารางที่ 2) และส่วนที่ 3 พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ของกองสุศึกษา กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ (ดังตารางที่ 3)

จากนั้นตรวจสอบแบบสอบถาม โดยตรวจสอบเนื้อหา ภาษา การจัดเรียงลำดับ ความสอดคล้อง และจัดทำคำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม จึงนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นปรึกษาอาจารย์เพื่อตรวจสอบ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำเครื่องมือไปทดลองใช้

ตารางที่ 2 ขอบเขตการกำหนดเนื้อหาในแบบสอบถามส่วนที่ 2 ทักษะชีวิต

ทักษะชีวิต	หลีกเลี่ยง	ปฏิเสธ	รวม
ทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัย	2	3	5
ทักษะชีวิตด้านจิตพิสัย	4	7	11
ทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัย	8	6	14
รวม	14	16	30

ตารางที่ 3 ขอบเขตการกำหนดเนื้อหาในแบบสอบถามส่วนที่ 3 พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์

พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์	รวม
การแต่งกายล่อแหลม	3
การอยู่ด้วยกันสองต่อสองในที่ลับตา	4
การเที่ยวกลางคืน	2
การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	4
การเสพยากระตุ้นอารมณ์ทางเพศ	6
การถูกเนื้อต้องตัวกัน	3
รวม	22

3. การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Validity) เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จ จึงนำแบบสอบถามไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา และให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน(ดังรายละเอียดภาคผนวก ข) ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ความครอบคลุมเนื้อหา ความสอดคล้องระหว่างเนื้อหา และวัตถุประสงค์ ในส่วนที่ 2 ทักษะชีวิต และส่วนที่ 3 พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ โดยส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตอบลงในแบบประเมิน (ดังรายละเอียดภาคผนวก ค) ซึ่งถ้าผู้เชี่ยวชาญตอบเห็นว่าสอดคล้องตรงกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ให้ +1 คะแนนแต่ถ้าไม่สอดคล้องไม่ตรงกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ให้ -1 คะแนนแล้วถ้าไม่แน่ใจว่าสอดคล้องหรือไม่สอดคล้อง จะให้ 0 คะแนนจากนั้นนำผลที่ได้มาหาไปคำนวณหาสัมประสิทธิ์ของความสอดคล้องด้วยสูตร IOC (Index of concordance) (บุญธรรม กิจปริดาภิสูทธิ์,2553ก, หน้า 330) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

R คือ คะแนนที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านให้

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ได้ค่า IOC ส่วนที่ 2 ทักษะชีวิต มีค่าคะแนนระหว่าง 0.6 - 1 และพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ มีค่าคะแนนระหว่าง 0.6 - 1

4. การทดลองใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

4.1 แบบสอบถามที่ผ่านผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้ว นำมาทำการทดลองใช้ (Try out) กับ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคตะวันออก อำเภอพานทอง จังหวัดชลบุรี สาขาวิชาพาณิชยกรรม จำนวน 30 คน เมื่อเดือน มกราคม 2560 โดยเก็บ แบบสอบถามในชั้นเรียน เมื่อนักศึกษาตอบแบบสอบถามเสร็จให้นักศึกษาเดินมาส่งด้วยตัวเอง

4.2 นำแบบสอบถามกรอกข้อมูลลงรหัสของแบบสอบถามทุกชุดทั้ง 3 ส่วน ได้แก่ ข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ทักษะชีวิตและพฤติกรรมกรรการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ โดยนำข้อมูล ทั้ง 3 ส่วนใส่รหัสลงในแบบฟอร์มลงรหัสที่เตรียมไว้ให้ครบทุกชุดพร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้อง ของข้อมูล

4.3 นำแบบสอบถามส่วนที่ 2 ทักษะชีวิต และส่วนที่ 3 พฤติกรรมกรรการหลีกเลี่ยงการมี เพศสัมพันธ์ ตรวจสอบคุณภาพรายข้อ หาอำนาจจำแนกด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ซึ่งได้ค่า อำนาจจำแนกส่วนที่ 2 ทักษะชีวิต มีค่าระหว่าง 0.24 - 0.67 และส่วนที่ 3 พฤติกรรมกรรการหลีกเลี่ยง การมีเพศสัมพันธ์ มีค่าระหว่าง 0.27 - 0.74

4.4 นำไปหาค่าความเที่ยงด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค(Cronbach's coefficient alpha) ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ส่วนที่ 2 ทักษะชีวิต มีค่าเท่ากับ 0.95 และส่วนที่ 3 พฤติกรรมกรรการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ มีค่าเท่ากับ 0.96

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษารั้งนี้ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ใน วิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี เดือน กุมภาพันธ์ 2560 และเก็บแบบสอบถามโดยให้นักศึกษาตอบใน ชั่วโมงสุดท้ายหลังเลิกเรียน โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.1 ทำหนังสือออกจากสถานที่ปฏิบัติงานและหนังสือออกจากคณะสาธารณสุข ศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความอนุเคราะห์ติดต่อประสานงานกับผู้อำนวยการวิทยาลัย อาชีวศึกษาชลบุรี ซึ่งแจ้งข้อมูลรายละเอียดของการศึกษา สภาพปัญหาและความสำคัญ วัตถุประสงค์ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และขออนุญาตเข้าเก็บข้อมูล โดยผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี อนุญาตให้ดำเนินการได้และมอบหมายให้อาจารย์ฝ่ายวิจัยเป็นผู้ประสานงานกับอาจารย์ประจำวิชา

1.2 ประสานงานกับอาจารย์ฝ่ายวิจัย ติดต่อ วัน เวลา สถานที่ในการเก็บแบบสอบถาม ซึ่งอาจารย์ฝ่ายวิจัยจะประสานงานกับอาจารย์ประจำวิชา แล้วตอบกลับผู้ศึกษาโดยให้เข้าเก็บข้อมูล ได้ใน เดือน กุมภาพันธ์ 2560

2. ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ดำเนินการเก็บแบบสอบถามโดยก่อนเก็บแบบสอบถามชี้แจงวัตถุประสงค์ โดยแจ้งการพิทักษ์สิทธิให้นักศึกษาทราบว่าข้อมูลที่ตอบไม่มีผลต่อคะแนนและผลการเรียน ก่อนส่งแบบสอบถามให้นักศึกษาตอบและรับแบบสอบถามกลับจากนักศึกษาจนครบ จำนวน 250 ชุด โดยผู้ศึกษาทำการเก็บแบบสอบถามให้เสร็จสิ้นภายในวันเดียว

2.2 เก็บรวบรวมแบบสอบถามโดยตรวจสอบ ความครบถ้วน จำนวนชุดและนำข้อมูลที่ได้ออกไปวิเคราะห์เพื่อหาค่าสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลทั่วไป แจกแจงตารางความถี่ หาจำนวนร้อยละของคำตอบในแต่ละข้อคำถาม

2. ทักษะชีวิต เรียงลำดับและแบ่งแบบสอบถาม ออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย วิเคราะห์รายข้อ หาจำนวนและร้อยละของคำตอบในแต่ละข้อคำถามจากนั้นให้คะแนนคำตอบของแต่ละข้อตามเกณฑ์ที่กำหนด รวมคะแนนของแต่ละข้อรายด้านและภาพรวม หาคะแนนต่ำสุด - สูงสุด ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาคะแนนเฉลี่ยร้อยละ โดยแบ่งคะแนนแต่ละด้านและคะแนนรวมเป็น 3 ระดับ ตามเกณฑ์ของ Benjamin Bloom (Bloom, อ้างใน บุญธรรม กิจปริดาบริสุทธิ, 2553, หน้า 208) ดังนี้

คะแนนมากกว่า	ตั้งแต่ร้อยละ 80	ของคะแนนเต็ม	ดีมาก
คะแนนระหว่าง	ร้อยละ 60 - 79	ของคะแนนเต็ม	ปานกลาง
คะแนนน้อยกว่า	น้อยกว่าร้อยละ 60	ของคะแนนเต็ม	น้อย

3. พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ วิเคราะห์รายข้อ หาจำนวนและร้อยละของคำตอบในแต่ละข้อคำถามจากนั้นให้คะแนนคำตอบของแต่ละข้อตามเกณฑ์ที่กำหนด รวมคะแนนของแต่ละข้อรายด้านและภาพรวม หาคะแนนต่ำสุด - สูงสุด ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาคะแนนเฉลี่ยร้อยละ โดยแบ่งคะแนนรวมเป็น 3 ระดับ ตามเกณฑ์ของ Benjamin Bloom แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

คะแนนมากกว่า	ตั้งแต่ร้อยละ 80	ของคะแนนเต็ม	ดีมาก
คะแนนระหว่าง	ร้อยละ 60 - 79	ของคะแนนเต็ม	ปานกลาง
คะแนนน้อยกว่า	น้อยกว่าร้อยละ 60	ของคะแนนเต็ม	น้อย

4. หาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะชีวิตกับพฤติกรรมกรหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ ด้วยการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's correlation coefficient)

5. วิเคราะห์การถดถอย (Regression analysis) เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์และสร้างสมการพยากรณ์พฤติกรรมกรหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์

การพิทักษ์สิทธิตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาพิทักษ์สิทธิของตัวอย่าง โดยให้ข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาให้แก่ ตัวอย่าง ซึ่งแจ้งวัตถุประสงค์ และความสำคัญของการศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูล การขออนุญาต ในการตอบแบบสอบถาม การปกปิดและรักษาความลับ โดยตัวอย่างไม่จำเป็นต้องระบุชื่อในแบบสอบถาม ข้อมูลที่ตอบไม่มีผลต่อคะแนนและผลการเรียน ก่อนส่งแบบสอบถามให้นักศึกษาตอบและมีสิทธิในการถอนตัวจากการศึกษาได้ทุกเมื่อและมีสิทธิที่จะทราบผลของการศึกษา หลังจากการศึกษาสิ้นสุดลง

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษารั้ครั้งนี้เป็นการศึกษาทักษะชีวิตที่มีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาอาชีวศึกษาในสถานศึกษาอาชีวศึกษารัฐ จังหวัดชลบุรี จำนวน 250 คน ผู้ศึกษานำเสนอผลการศึกษาในรูปแบบคำบรรยายประกอบตารางเสนอดตามลำดับดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป
2. ทักษะชีวิต
3. พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์
4. ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะชีวิตกับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์
5. ทักษะชีวิตที่มีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์

ข้อมูลทั่วไป

ผลการศึกษา พบว่า ส่วนมากเป็นนักศึกษาหญิง ร้อยละ 84.8 ครั้งหนึ่งศึกษาอยู่ วิชาพาณิชยกรรม ร้อยละ 49.6 รองลงมาเป็นวิชาอุตสาหกรรม ร้อยละ 21.6 วิชาคหกรรมและวิชาศิลปกรรม ร้อยละ 16.4, 12.4 สถานภาพของบิดามารดาอยู่ด้วยกันจำนวนมากสุด ร้อยละ 52.4 รองลงมาบิดาและมารดาหย่าร้าง ร้อยละ 37.6 บิดาเสียชีวิตและมารดาเสียชีวิต ร้อยละ 6.8, 3.2 การพักอาศัยครั้งหนึ่งพักกับบิดามารดา ร้อยละ 50.8 รองลงมาพักกับมารดาและพักกับญาติ ร้อยละ 18.4, 18.0 ไม่มีแฟน ร้อยละ 44.8 มีแฟน/คู่รัก ร้อยละ 40.4 การเที่ยวกลางคืนพบว่าไม่เที่ยวกลางคืน เท่ากันกับคนที่เที่ยวกลางคืน ร้อยละ 50.0 ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวน และร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
รวม	250	100.0
เพศ		
ชาย	38	15.2
หญิง	212	84.8
หลักสูตร		
วิชาพาณิชยกรรม	124	49.6
วิชาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	54	21.6
วิชาคหกรรม	41	16.4
วิชาศิลปกรรม	31	12.4
สถานภาพของบิดามารดา		
บิดาและมารดาอยู่ด้วยกัน	131	52.4
บิดาและมารดาหย่าร้าง	94	37.6
บิดาเสียชีวิต	17	6.8
มารดาเสียชีวิต	8	3.2
การพักอาศัย		
พักกับบิดาและมารดา	127	50.8
พักกับมารดา	46	18.4
พักกับญาติ	45	18.0
พักกับบิดา	27	10.8
พักกับแฟน/คู่รัก	3	1.2
พักกับเพื่อน	2	0.8
สถานภาพของนักศึกษา		
ไม่มีแฟน	112	44.8
มีแฟน/คู่รัก	101	40.4
มีเพื่อนสนิท/กำลังศึกษาคูใจ	37	14.8

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
การเที่ยวกลางคืน		
ไม่เที่ยวกลางคืน	125	50.0
ไปเป็นกลุ่มเพื่อน	54	21.6
ไปกับญาติ	29	11.6
ไปกับแฟน	15	6.0
ไปกับเพื่อนสนิท	15	6.0
ไปคนเดียว	5	2.0
ไปกับคูรักแต่ไม่ใช่แฟน	4	1.6
ไปกับคนรู้จัก	3	1.2

ทักษะชีวิต

ผลการศึกษาทักษะชีวิต ประกอบด้วยทักษะชีวิต 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ทักษะชีวิตด้าน พุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย โดยมีจำนวนและร้อยละของนักศึกษาได้ผลการศึกษาดังนี้

1. **ทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัย** ผลการศึกษา พบว่า นักศึกษามีจำนวนมากกว่าครึ่ง ระหว่างร้อยละ 80 - 93 (เห็นด้วยอย่างยิ่ง และเห็นด้วย) มีทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัย ในเรื่องที่ว่า

1. ไม่มีเพศสัมพันธ์เพราะเคยเห็นนักเรียนหรือนักศึกษาท้อง ร้อยละ 92.8
2. เคยเห็นนักศึกษาชายหญิงอยู่ด้วยกันในที่ลับตาสองต่อสองมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศร้อยละ 89.2
3. รู้จากอาจารย์ว่านักเรียน/นักศึกษาเป็นกามโรค ร้อยละ 87.6
4. อาจารย์บอกว่ามีนักเรียน/นักศึกษามาแล้วมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 80.8

แต่ยังมีนักศึกษาจำนวนน้อย ไม่เกินร้อยละ 40 มีทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัย(เห็นด้วยอย่างยิ่ง และเห็นด้วย) ในเรื่องที่ว่า เคยเห็นนักเรียน/นักศึกษาไม่ถูกลวนลามเพราะแต่งกายไป ร้อยละ 38.0 ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวน และร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัย

ทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง		เห็นด้วย		ไม่แน่ใจ		ไม่เห็น ด้วย		ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
1. เคยเห็นนักศึกษาชายหญิงอยู่ ด้วยกันในที่ลับตาสองต่อสองมี พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ	110	44.0	113	45.2	14	5.6	6	2.4	7	2.8
2. ไม่มีเพศสัมพันธ์เพราะเคยเห็น นักเรียนหรือนักศึกษาท้อง	132	52.8	100	40.0	10	4.0	2	0.8	6	2.4
3. รู้จากอาจารย์ว่านักเรียน/ นักศึกษาเป็นกามโรค	124	49.6	95	38.0	22	8.8	4	1.6	5	2.0
4. อาจารย์บอกว่ามีนักเรียน/ นักศึกษาเมา แล้วมีเพศสัมพันธ์	102	40.8	100	40.0	32	12.8	9	3.6	7	2.8
*5. เคยเห็นนักเรียน/นักศึกษาไม่ถูก ควบคุม เพราะแต่งกายโป้	20	8.0	55	22.0	78	31.2	51	20.4	46	18.4

หมายเหตุ: * เป็นคำถามเชิงลบ

2. ทักษะชีวิตด้านจิตพิสัย ผลการศึกษา พบว่า นักศึกษามีจำนวนมากกว่าครึ่ง ระหว่าง ร้อยละ 77 - 92 (เห็นด้วยอย่างยิ่ง และเห็นด้วย) มีทักษะชีวิตด้านจิตพิสัย ในเรื่องที่ว่า

1. กลัวเป็นโรคและท้องก่อนวัยอันควรจึงไม่มีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 91.6
2. รู้สึกเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์การป้องกัน โรคเอดส์เมื่อโรงเรียนจัดกิจกรรม ร้อยละ 87.2
3. ไม่มีเพศสัมพันธ์เด็ดขาดเพราะรู้สึกกลัวเมื่อเห็นคนป่วยด้วยโรคเอดส์ ร้อยละ 80.8
4. ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์/สารเสพติดเพราะรู้สึกกลัวเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 77.0

แต่ยังมีนักศึกษาจำนวนน้อย ไม่เกิน ร้อยละ 48 มีทักษะชีวิตด้านจิตพิสัย(เห็นด้วยอย่างยิ่ง และเห็นด้วย) ในเรื่องที่ว่า

1. มีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก รู้สึกหมดคุณค่าในตนเอง ร้อยละ 48.4
2. เล่นโทรศัพท์, เฟสบุ๊ก, Line, Internet, สื่อออนไลน์เพราะรู้สึกว่าจะถึงเล่นก็ทำให้เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 10.4 ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 จำนวน และร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามทักษะชีวิตด้านจิตพิสัย

ทักษะชีวิตด้านจิตพิสัย	เห็นด้วยอย่างยิ่ง		เห็นด้วย		ไม่แน่ใจ		ไม่เห็นด้วย		ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
*1. เล่นโทรศัพท์, เฟสบุ๊ก, Line, Internet, สื่อออนไลน์ เพราะรู้สึกว่าถึงเล่นก็ไม่ทำให้เสี่ยงต่อท้อง	65	26.0	104	41.6	55	22.0	19	7.6	7	2.8
2. มีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก ท่านรู้สึกหมดคุณค่า	38	15.2	83	33.2	51	20.4	42	16.8	36	14.4
3. ไม่ไปบ้านของเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก สองต่อสอง เพราะรู้สึกว่าทำให้เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์	70	28.0	117	46.8	44	17.6	13	5.2	6	2.4
4. รู้ว่าเพื่อนมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเพศเมื่อเห็นสีหน้า แหวตา	31	12.4	97	38.8	101	40.4	13	5.2	8	3.2
5. ปฏิเสธเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก เมื่อชวนหนีเรียนไปเที่ยวและดูหนังกัน เพราะรู้สึกว่าเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์	87	34.8	97	38.8	44	17.6	14	5.6	8	3.2

หมายเหตุ: * เป็นคำถามเชิงลบ

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ทักษะชีวิตด้านจิตพิสัย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง		เห็นด้วย		ไม่แน่ใจ		ไม่เห็น ด้วย		ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
6. ไม่แต่งกายนุ่งสั้น ใส่สายเดี่ยว หรือกางเกงเอวต่ำ เพราะรู้สึกว่าการทำ ให้เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์	73	29.2	96	38.4	55	22.0	18	7.2	8	3.2
7. ไม่มีเพศสัมพันธ์เพราะรู้สึกกลัว เป็นโรคและท้องก่อนวัยอันควร	109	43.6	120	48.0	17	6.8	2	0.8	2	0.8
8. รู้สึกว่า ฟังพอใจ กับรูปร่าง หน้าตาสวย หล่อ เท่ สวยงาม	65	26.0	96	38.4	69	27.6	14	5.6	6	2.4
9. ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์/สาร เสพติดเพราะรู้สึกว่าการมี เพศสัมพันธ์	83	33.2	108	43.2	50	20.0	6	2.4	3	1.2
10. รู้สึกเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรม รณรงค์การป้องกัน โรคเอดส์เมื่อ โรงเรียนจัดกิจกรรม	106	42.4	112	44.8	23	9.2	4	1.6	5	2.0
11. ไม่มีเพศสัมพันธ์เด็ดขาด เพราะ รู้สึกกลัวเมื่อเห็นคนป่วยด้วยโรค เอดส์	98	39.2	104	41.6	37	14.8	5	2.0	6	2.4

หมายเหตุ: * เป็นคำถามเชิงลบ

3. ทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัย ผลการศึกษา พบว่า นักศึกษามีจำนวนมากกว่าครึ่ง
ระหว่างร้อยละ 78 - 86 (เห็นด้วยอย่างยิ่ง และเห็นด้วย) มีทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัย ในเรื่องที่ว่า
1. เคยไปสังสรรค์ตอนกลางคืน และมีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จึงปฏิเสธไม่ไป
ร้อยละ 86.4
  2. เมื่อมีความต้องการทางเพศ หลีกเลี่ยงโดยหากิจกรรมอื่นทำ ร้อยละ 80.8
  3. เพื่อนชวนเปิดคอกิ่ง โขว์รูปร่าง โดยไม่ใส่เสื้อผ้าปฏิเสธและพูดตักเตือน
ร้อยละ 78.0

แต่ยังมีนักศึกษาจำนวนน้อยไม่เกิน ร้อยละ 20 มีทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัย(เห็นด้วยอย่างยิ่ง และเห็นด้วย) ในเรื่องที่ว่า เคยมีแฟนไม่ทำให้เสี่ยงต่อการท้องก่อนวัยอันควรและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์น้อยสุดเพียง ร้อยละ 19.2 ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 จำนวน และร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัย

ทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง		เห็นด้วย		ไม่แน่ใจ		ไม่เห็น ด้วย		ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
1. ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์/ สารเสพติด	93	37.2	97	38.8	45	18.0	8	3.2	7	2.8
*2. เมื่อทะเลาะกับพ่อแม่ จะดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์/สารเสพติด	13	5.2	39	15.6	29	11.6	73	29.2	96	38.4
3. เพื่อนชวนเปิดกล่อง ไซร้รูปร่าง โดยไม่ใส่เสื้อผ้า ปฏิเสธและพูด ตักเตือน	116	46.4	79	31.6	19	7.6	12	4.8	24	9.6
4. เคยไปสังสรรค์ตอนกลางคืน และมีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จึงปฏิเสธไม่ไป	113	45.2	103	41.2	25	10.0	7	2.8	2	0.8
*5. มีเพศสัมพันธ์ เพื่อลดความ ต้องการทางเพศ	14	5.6	49	19.6	63	25.2	61	24.4	63	25.2
6. ปรึกษากับพ่อแม่หรือเพื่อน เมื่อ มีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ	59	23.6	116	46.4	52	20.8	12	4.8	11	4.4

หมายเหตุ: * เป็นคำถามเชิงลบ

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัย	เห็นด้วย อย่างยิ่ง		เห็นด้วย		ไม่แน่ใจ		ไม่เห็น ด้วย		ไม่เห็น ด้วย อย่างยิ่ง	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
7. ไม่ยอมรับข้อเสนอเด็ดขาด เมื่อเพื่อนเสนอวิธีคลายเครียดด้วยการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์/สารเสพติด	78	31.2	80	32.0	66	26.4	16	6.4	10	4.0
8. เมื่อมีความต้องการทางเพศ หลีกเลียงโดยหากิจกรรมอื่นทำ	94	37.6	108	43.2	38	15.2	7	2.8	3	1.2
9. ไปทำบุญ ไหว้พระ เมื่อเลิกกับแฟนหรือมีปัญหาเครียดๆ	65	26.0	103	41.2	62	24.8	9	3.6	11	4.4
*10. เคยโหลดรูปภาพ วีดีโอ การ์ตูน ภาพยนตร์ที่มีภาพโป๊ไว้ดู	22	8.8	37	14.8	35	14.0	71	28.4	85	34.0
11. ไม่ดูรูปภาพ วีดีโอ การ์ตูน ภาพยนตร์ที่มีภาพโป๊กับเพื่อนต่างเพศ/คู่อีก	77	30.8	97	38.8	46	18.4	16	6.4	14	5.6
*12. เมื่อเครียดจะไปเที่ยวสังสรรค์ตอนกลางคืน	27	10.8	45	18.0	62	24.8	54	21.6	62	24.8
*13. เคยมีแฟนในวัยเรียนไม่ทำให้เสี่ยงต่อการตั้งท้องก่อนวัยอันควร และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์	4.8	19.2	71	28.4	83	33.2	37	14.8	11	4.4
14. เคยไปกินเลี้ยงสังสรรค์ตอนกลางคืนแล้วมีไปเที่ยวต่อจึงขอเปลี่ยนสถานที่เป็นไปกินไอศกรีมและดูหนัง	60	24.0	90	36.0	73	29.2	21	8.4	6	2.4

หมายเหตุ: * เป็นคำถามเชิงลบ

4. ระดับทักษะชีวิต ผลการศึกษา พบว่า นักศึกษามีระดับคะแนนภาพรวมและรายด้าน ดังนี้

ระดับทักษะชีวิตภาพรวม พบว่า ระดับคะแนนของทักษะชีวิตภาพรวม จากคะแนนเต็ม 150 คะแนน นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ย 113.89 คะแนนคะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 75.9 ของคะแนนเต็ม นักศึกษาส่วนใหญ่มีคะแนนทักษะชีวิตภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง ร้อยละ 64.4 รองลงมามีคะแนนทักษะชีวิตระดับดีมาก ร้อยละ 32.8 และระดับน้อย ร้อยละ 2.8

ระดับทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัย พบว่า ระดับคะแนนของทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัยจากคะแนนเต็ม 25 คะแนน นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ย 20.28 คะแนนคะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 81.1 ของคะแนนเต็ม นักศึกษาส่วนใหญ่มีคะแนนทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัยภาพรวมอยู่ระดับดีมาก ร้อยละ 64.0 รองลงมามีคะแนนทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัยระดับปานกลาง ร้อยละ 32.0 และน้อย ร้อยละ 4.0

ระดับทักษะชีวิตด้านจิตพิสัย พบว่า ระดับคะแนนของทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยจากคะแนนเต็ม 55 คะแนน นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ย 41.17 คะแนนคะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 74.9 ของคะแนนเต็ม นักศึกษาส่วนใหญ่มีคะแนนทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง ร้อยละ 64.4 รองลงมามีคะแนนทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยระดับดีมาก ร้อยละ 31.2 และระดับน้อย ร้อยละ 4.4

ระดับทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัย พบว่า ระดับคะแนนของทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัยจากคะแนนเต็ม 70 คะแนน นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ย 52.16 คะแนนคะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 74.5 ของคะแนนเต็ม นักศึกษาส่วนใหญ่มีคะแนนทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัยภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง ร้อยละ 74.8 รองลงมามีคะแนนทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัยระดับดีมาก ร้อยละ 15.6 และระดับน้อย ร้อยละ 9.6 ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 จำนวน และร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามระดับของทักษะชีวิต

ระดับของทักษะชีวิต	ดีมาก		ปานกลาง		น้อย		คะแนนเต็ม	สรุป	
	(≥ 80)		(60 - 79)		(<60)			$\bar{X}$	% $\bar{X}$
	n	%	n	%	n	%			
ทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัย	160	64.0	80	32.0	10	4.0	25	20.28	81.1
ทักษะชีวิตด้านจิตพิสัย	78	31.2	161	64.4	11	4.4	55	41.17	74.9
ทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัย	39	15.6	187	74.8	24	9.6	70	52.16	74.5
ทักษะชีวิตภาพรวม	82	32.8	161	64.4	7	2.8	150	113.89	75.9

หมายเหตุ: % $\bar{X}$ คือ ร้อยละเฉลี่ยของคะแนนเต็ม

พฤติกรรมกรรการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์

นักศึกษามีจำนวนมากกว่าครึ่ง ระหว่างร้อยละ 60 - 94 (ไม่เคย) มีพฤติกรรมกรรการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ ในเรื่องที่ว่า

1. ใช้สารกระตุ้นอารมณ์ทางเพศกับ เพื่อนต่างเพศ/คู่รัก ร้อยละ 93.6
2. เคยชักชวนเพื่อนมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 92.8
3. สำเร็จความใคร่ด้วยตนเองด้วยการใช้อุปกรณ์กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ เช่น อวัยวะเทียม การนึ่งซ็อนท้ายรถมอเตอร์ไซค์ ร้อยละ 90.8
4. พักอาศัยอยู่กับเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก ร้อยละ 88.8
5. โหลดรูปภาพ วิดีโอ การ์ตูน ภาพยนตร์ที่มีภาพโป๊เก็บไว้ดู ร้อยละ 85.6
6. ไปเที่ยวต่างจังหวัดกับเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก ในที่ลับตาสองต่อสอง ร้อยละ 84.8
7. เพื่อนแนะนำให้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และสารเสพติดและดูรูปภาพ วิดีโอ การ์ตูน ภาพยนตร์ที่มีภาพโป๊กับเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก ร้อยละ 78.0
8. เพื่อนต่างเพศ/คู่รัก ขอมมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 76.4
9. เพื่อนชักชวนไปเที่ยวสังสรรค์ตอนกลางคืนกับเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก ร้อยละ 74.8
10. ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และสารเสพติดกับเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก ร้อยละ 74.0
11. อยู่กับเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก ในที่ลับตาสองต่อสอง และไปงานเลี้ยงสังสรรค์ ตอนกลางคืนกับเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก สองต่อสอง ร้อยละ 70.4

แต่ยัง พบว่า มีนักศึกษาจำนวน ระหว่าง ร้อยละ 6 - 81 ไม่มีพฤติกรรมกรรการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ในเรื่องที่ว่า

1. ใช้เครื่องสำอางร้อยละ 80.8 และใส่เครื่องประดับ ร้อยละ 78.4
2. ไปเที่ยว ดูหนังฟังเพลงกับเพื่อนต่างเพศ/คู่รักเพียงลำพัง ร้อยละ 50.0
3. พุดคุยเรื่องเพศกับเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก สื่อออนไลน์ ร้อยละ 35.2 เพื่อนชักชวนหรือแนะนำให้ท่านดูภาพโป๊ จากสื่อ เช่น วิดีโอ การ์ตูน หนังสือ ภาพถ่าย ภาพยนตร์ที่มีภาพโป๊ ฯลฯ ร้อยละ 34.0 และกอดจูบกับเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก ในที่ลับตาคนสองต่อสอง ร้อยละ 31.2
4. เคยมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 30.8
5. ไปงานเลี้ยงสังสรรค์ ตอนกลางคืนกับเพื่อนต่างเพศ/คู่รักสองต่อสอง ร้อยละ 29.6
6. เคยใช้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และสารเสพติดในการล่อลวงเพื่อมีเพศสัมพันธ์และดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และสารเสพติดกับเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก ร้อยละ 26.0 ใช้สารกระตุ้นอารมณ์ทางเพศกับ เพื่อนต่างเพศ/คู่รัก ร้อยละ 6.4 ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 จำนวนและร้อยละ ของนักศึกษาจำแนกตามพฤติกรรมหลักเลียงการมีเพศสัมพันธ์

พฤติกรรมหลักเลียง การมีเพศสัมพันธ์	ทุกครั้งที่ มีโอกาส		บ่อยครั้งที่มี โอกาส		บางครั้งที่มี โอกาส		นานๆ ครั้งที่มี โอกาส		ไม่เคย	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
	การแต่งกายล่อแหลม									
1. แต่งกายนุ่งสั้น ใส่สายเดี่ยว เกาะอก และกางเกงเอวต่ำ	15	6.0	12	4.8	39	15.6	59	23.6	125	50.0
2. ใช้เครื่องสำอาง	48	19.2	55	22.0	63	25.2	36	14.4	48	19.2
3. ใส่เครื่องประดับ	47	18.8	55	22.0	69	27.6	25	10.0	54	21.6
การอยู่ด้วยกันสองต่อสองใน ที่ลับตา										
4. ไปเที่ยว หนึ่งฟังเพลงกับ เพื่อนต่างเพศ/คู่รักเพียงลำพัง	11	4.4	12	4.8	45	18.0	57	22.8	125	50.0
5. พักอาศัยอยู่กับเพื่อนต่าง เพศ/คู่รัก	6	2.4	2	0.8	10	4.0	10	4.0	222	88.8
6. อยู่กับเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก ในที่ลับตาสองต่อสอง	12	4.8	7	2.8	15	6.0	40	16.0	176	70.4
7. ไปเที่ยวต่างจังหวัดกับ เพื่อนต่างเพศ/คู่รัก ในที่ลับ ตาสองต่อสอง	5	2.0	7	2.8	9	3.6	17	6.8	212	84.8
การเที่ยวสถานเริงรมย์										
8. ไปงานเลี้ยงสังสรรค์ ตอน กลางคืนกับเพื่อนต่างเพศ/ คู่รัก สองต่อสอง	13	5.2	7	2.8	13	5.2	41	16.4	176	70.4
9. เพื่อนชักชวนไปเที่ยว สังสรรค์ตอนกลางคืนกับ เพื่อนต่างเพศ/คู่รัก	9	3.6	7	2.8	24	9.6	23	9.2	187	74.8

หมายเหตุ: พฤติกรรมหลักเลียงการมีเพศสัมพันธ์ทุกข้อเป็นคำถามเชิงลบ

ตารางที่ 9 (ต่อ)

พฤติกรรมกรหลักเลียง การมีเพศสัมพันธ์	ทุกครั้งที่มีโอกาส		บ่อยครั้งที่มีโอกาส		บางครั้งที่มีโอกาส		นานๆ ครั้งที่มีโอกาส		ไม่เคย	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์										
10. เคยใช้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และสารเสพติดในการล่อลวงเพื่อมีเพศสัมพันธ์	13	5.2	8	3.2	20	8.0	49	19.6	160	64.0
11. ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และสารเสพติดกับเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก	13	5.2	4	1.6	14	5.6	34	13.6	185	74.0
12. เพื่อนแนะนำให้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และสารเสพติด	7	2.8	3	1.2	11	4.4	34	13.6	195	78.0
13. ใช้สารกระตุ้นอารมณ์ทางเพศกับเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก	6	2.4	1	0.4	4	1.6	5	2.0	234	93.6
การเสพยากระตุ้นอารมณ์ทางเพศ										
14. ดูรูปภาพ วิดีโอ การ์ตูน ภาพยนตร์ที่มีภาพโป๊กับเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก	10	4.0	2	0.8	8	3.2	35	14.0	195	78.0
15. เพื่อนชักชวนหรือแนะนำให้ทำนคูภาพโป๊ จากสื่อ เช่น วิดีโอ การ์ตูน หนังสือ ภาพถ่าย ภาพยนตร์ที่มีภาพโป๊	18	7.2	5	2.0	13	5.2	49	19.6	165	66.0
16. โหลดรูปภาพ วิดีโอ การ์ตูน ภาพยนตร์ที่มีภาพโป๊เก็บไว้ดู	11	4.4	4	1.6	5	2.0	16	6.4	214	85.6
17. พูดคุยเรื่องเพศกับเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก สื่อออนไลน์	17	6.8	11	4.4	18	7.2	42	16.8	162	64.8

หมายเหตุ: พฤติกรรมกรหลักเลียงการมีเพศสัมพันธ์ทุกข้อเป็นคำถามเชิงลบ

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของนักศึกษาจำแนกตามระดับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์

ระดับพฤติกรรม	ช่วงคะแนน	จำนวน	ร้อยละ
ดีมาก (มากกว่าร้อยละ 80)	ตั้งแต่ 88	210	84.0
ปานกลาง (ร้อยละ 60 - 79)	66 - 87	30	12.0
น้อย (น้อยกว่าร้อยละ 60)	ต่ำกว่า 66	10	4.0
รวม		250	100.0

หมายเหตุ: คะแนนเต็ม 110, คะแนนต่ำสุด 22, คะแนนสูงสุด 110, คะแนนเฉลี่ย 95.83, คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 87.1, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 14.0

ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะชีวิตกับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะชีวิตกับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์พบว่า ทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย ด้านทักษะพิสัย และทักษะชีวิตภาพรวม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ ในเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.01 โดยทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัยให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เชิงบวก 0.37 รองลงมาเป็นทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัยให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เชิงบวก 0.31 และทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เชิงบวก 0.21 ส่วนทักษะชีวิตมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เชิงบวก 0.37 ดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทักษะชีวิตกับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงพฤติกรรม การมีเพศสัมพันธ์

ทักษะชีวิต	พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์
ทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัย	0.37**
ทักษะชีวิตด้านจิตพิสัย	0.21**
ทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัย	0.31**
ทักษะชีวิตภาพรวม	0.37**

หมายเหตุ: ** คือ มีนัยสำคัญที่ 0.01

ทักษะชีวิตที่มีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์

การศึกษาทักษะชีวิตที่มีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ โดยนำไปวิเคราะห์ต่อด้วยการวิเคราะห์ถดถอยอย่างง่ายโดยให้ทักษะชีวิตเป็นตัวทำนายและพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ ดังนี้

1. ทักษะชีวิตที่มีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ ดังสมการนี้

เมื่อ $X =$ ทักษะชีวิต

$Y =$ พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์

$$Y = 48.56 + 0.42 (X)$$

ผลวิเคราะห์ทักษะชีวิตที่มีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์พบว่า ทักษะชีวิตมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ในเชิงบวก โดยทักษะชีวิตสามารถทำนายพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ได้ ร้อยละ 13.0 แสดงว่า ถ้านักศึกษามีทักษะชีวิตเพิ่มขึ้นก็จะมีผลทำให้พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์เพิ่มมากขึ้นด้วย ดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรทักษะชีวิตกับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์

	Unstandardized		Standardized		t	p	95 % CI	
	coefficients		coefficients				Lower	Upper
	B	S.E.	β			bound	bound	
คงที่ (Constant)	48.56	7.69	-	6.31	0.000	33.41	63.71	
X	0.42	0.07	0.37	6.18	0.000	0.28	0.55	

หมายเหตุ: $R = 0.37$, Adjusted $R^2 = 0.13$, Durbin - Watson = 1.41

2. ทักษะชีวิตรายด้านที่มีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ ดังสมการนี้

$$\begin{aligned} \text{เมื่อ } X1 &= \text{ทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัย} \\ X2 &= \text{ทักษะชีวิตด้านจิตพิสัย} \\ X3 &= \text{ทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัย} \\ Y &= \text{พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์} \\ Y &= 48.50 + 1.28 (X1) + 0.49 (X3) \end{aligned}$$

ผลวิเคราะห์ทักษะชีวิตรายด้านที่มีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ พบว่า ทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัย และด้านทักษะพิสัยมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ในเชิงบวก ซึ่งทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัยมีอิทธิพลมากกว่าด้านทักษะพิสัย โดยทักษะชีวิตรายด้านสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ได้ ร้อยละ 16.0 แสดงว่า ถ้านักศึกษามีทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัย และด้านทักษะพิสัยเพิ่มขึ้น ก็จะมีผลทำให้พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์เพิ่มมากขึ้นด้วย ดังตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรทักษะชีวิตจำแนกรายด้านกับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์

	Unstandardized		Standardized	t	p	95 % CI	
	coefficients		coefficients			Lower	Upper
	B	S.E.	β				
คงที่ (Constant)	48.50	7.81	-	6.21	0.000	33.11	63.88
X1	1.28	0.34	0.27	3.80	0.000	0.62	1.95
X2	- 0.11	0.20	- 0.03	- 0.55	0.583	- 0.50	0.28
X3	0.49	0.15	0.23	3.25	0.001	0.19	0.79

หมายเหตุ: R = 0.41, Adjusted R² = 0.16, Durbin - Watson = 1.48

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

นักศึกษาเป็นวัยรุ่นที่อยู่ในช่วงวัยของการเปลี่ยนแปลงจากวัยเด็กสู่วัยผู้ใหญ่ ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม รวมทั้งมีการเปลี่ยนแปลงของพัฒนาการทางเพศที่เป็นตัวกระตุ้นให้มีความต้องการทางเพศเพิ่มขึ้น และพฤติกรรมทางเพศในวัยรุ่น เช่น การแต่งกาย ล้อแหลม การเสเพล กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ การถูกเนื้อต้องตัว การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และการอยู่ในที่ลับตา และการเที่ยวสถานเริงรมย์ ทำให้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสูงขึ้นและเป็นปัญหาที่ชักนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ถ้าหากนักศึกษามีเพศสัมพันธ์จะมีผลกระทบต่อการศึกษาและการดูแลตนเองรวมทั้งการตั้งครรภ์และโรคที่ติดต่อกันจากเพศสัมพันธ์ นักศึกษาจึงควรมีการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ ซึ่งทักษะชีวิตเป็นแนวคิดหนึ่งจากหลาย ๆ แนวคิดที่จะช่วยให้นักศึกษามีภูมิคุ้มกันในการป้องกันตนเองให้หลุดพ้นจากพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและช่วยแก้ไขปัญหาทางด้านการศึกษา ทำทันอารมณ์ จิตใจ การปฏิบัติของตนเองที่มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

ดังนั้นจึงศึกษาทักษะชีวิตที่มีผลต่อพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ในนักศึกษา อาชีวศึกษา ในสถานศึกษาอาชีวศึกษารัฐ จังหวัดชลบุรี หาขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยสูตรการประมาณค่าสัดส่วน (Daniel, 1995, p.178) และใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi stage sampling) ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาอาชีวศึกษาชลบุรี จำนวน 250 คน ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม เมื่อ กุมภาพันธ์ 2560 แบบสอบถามประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป แบบประเมินทักษะชีวิต 3 องค์ประกอบ ของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข และพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ของกองสุขศึกษา กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ โดยแบบสอบถามผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นเอง โดยทบทวนจากงานวิจัย แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ได้ผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน และหาความตรงเชิงเนื้อหา ความเที่ยง และทดลองใช้มาแล้ว โดยค่าความเที่ยงของทักษะชีวิต มีค่าเท่ากับ 0.95 และพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ มีค่าเท่ากับ 0.96 การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงบรรยาย (Descriptive research) แบบการศึกษาเชิงความสัมพันธ์ (relationship study)

การวิเคราะห์ข้อมูล ส่วนข้อมูลทั่วไปวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ จำนวนและร้อยละ ส่วนทักษะชีวิต และส่วนพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ ทำแจกแจงตารางความถี่ หาจำนวน ร้อยละ คะแนนเฉลี่ย ร้อยละคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's correlation coefficient) และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Regression analysis)

สรุปผลการศึกษา

1. ข้อมูลทั่วไป ผลการศึกษา พบว่า ส่วนมากเป็นนักศึกษาหญิง ร้อยละ 84.8 ครึ่งหนึ่งศึกษาอยู่วิชาวาณิชยกรรม ร้อยละ 49.6 รองลงมาเป็นวิชาอุตสาหกรรม ร้อยละ 21.6 วิชาคหกรรม และวิชาศิลปกรรม ร้อยละ 16.4, 12.4 สถานภาพของบิดามารดาอยู่ด้วยกันจำนวนมากสุด ร้อยละ 52.4 รองลงมาบิดาและมารดาหย่าร้าง ร้อยละ 37.6 บิดาเสียชีวิตและมารดาเสียชีวิต ร้อยละ 6.8, 3.2 การพักอาศัยครึ่งหนึ่งพักกับบิดามารดา ร้อยละ 50.8 รองลงมาพักกับมารดาและพักกับญาติ ร้อยละ 18.4, 18.0 ไม่มีแฟน ร้อยละ 44.8 มีแฟน/คู่รัก ร้อยละ 40.4 การเที่ยวกลางคืน พบว่าไม่เที่ยวกลางคืนเท่ากับคนที่เที่ยวกลางคืน ร้อยละ 50.0

2. ด้านทักษะชีวิต มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย ซึ่ง พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีคะแนนทักษะชีวิตภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง ร้อยละ 64.4 รองลงมา มีคะแนนทักษะชีวิตระดับดีมาก ร้อยละ 32.8 และระดับน้อย ร้อยละ 2.8

2.1 ทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัย ผลการศึกษา พบว่า นักศึกษามีจำนวนมากกว่าครึ่งระหว่างร้อยละ 80 - 93 (เห็นด้วยอย่างยิ่ง และเห็นด้วย) มีทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัย ในเรื่องที่ว่า

1. ไม่มีเพศสัมพันธ์เพราะเคยเห็นนักเรียนหรือนักศึกษาท้อง ร้อยละ 92.8
2. เคยเห็นนักศึกษาชายหญิงอยู่ด้วยกันในที่ลับตาสองต่อสองมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ร้อยละ 89.2
3. รู้จากอาจารย์ว่านักเรียน/นักศึกษาเป็นกามโรค ร้อยละ 87.6
4. อาจารย์บอกว่ามีนักเรียน/นักศึกษามาแล้วมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 80.8

แต่ยังมีนักศึกษาจำนวนน้อย ไม่เกิน ร้อยละ 40 มีทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัย(เห็นด้วยอย่างยิ่ง และเห็นด้วย) ในเรื่องที่ว่า เคยเห็นนักเรียน/นักศึกษาไม่ถูกกลั่นแกล้งเพราะแต่งกายโป้ ร้อยละ 38.0

วิเคราะห์ระดับทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัยเมื่อจัดระดับคะแนนของทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัยจากคะแนนเต็ม 25 คะแนน นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ย 20.28 คะแนนคะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 81.1 ของคะแนนเต็ม นักศึกษาส่วนใหญ่มีคะแนนทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัยภาพรวมอยู่ระดับดีมาก ร้อยละ 64.0 รองลงมา มีคะแนนทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัยระดับปานกลาง ร้อยละ 32.0 และระดับน้อย ร้อยละ 4.0

2.2 ทักษะชีวิตด้านจิตพิสัย ผลการศึกษา พบว่า นักศึกษามีจำนวนมากกว่าครึ่งระหว่างร้อยละ 77 - 92 (เห็นด้วยอย่างยิ่ง และเห็นด้วย) มีทักษะชีวิตด้านจิตพิสัย ในเรื่องที่ว่า

1. กลัวเป็นโรคและท้องก่อนวัยอันควรจึงไม่มีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 91.6
2. รู้สึกเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์การป้องกันโรคเอดส์เมื่อโรงเรียนจัดกิจกรรม ร้อยละ 87.2

3. ไม่มีเพศสัมพันธ์เด็ดขาดเพราะรู้สึกกลัวเมื่อเห็นคนป่วยด้วยโรคเอดส์

ร้อยละ 80.8

4. ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์/สารเสพติดเพราะรู้สึกว่าเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์

ร้อยละ 77.0

แต่ยังมีนักศึกษาจำนวนน้อย ไม่เกิน ร้อยละ 48 มีทักษะชีวิตด้านจิตพิสัย (เห็นด้วยอย่างยิ่ง และเห็นด้วย) ในเรื่องที่ว่า

1. มีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก รู้สึกหมกมุ่นค่าในตนเองร้อยละ 48.4
2. เล่นโทรศัพท์, เฟสบุ๊ก, Line, Internet, ใช้ออนไลน์เพราะรู้สึกว่าถึงเล่นก็ทำให้

เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 10.4

วิเคราะห์ระดับทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยเมื่อจัดระดับคะแนนของทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยจากคะแนนเต็ม 55 คะแนน นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ย 41.17 คะแนนคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 74.9 ของคะแนนเต็ม นักศึกษาส่วนใหญ่มีคะแนนทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง ร้อยละ 64.4 รองลงมา มีคะแนนทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยระดับดีมาก ร้อยละ 31.2 และระดับน้อย ร้อยละ 4.4

2.3 ทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัย ผลการศึกษา พบว่า นักศึกษา มีจำนวนมากว่าครึ่งระหว่างร้อยละ 78 - 86 (เห็นด้วยอย่างยิ่ง และเห็นด้วย) มีทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัย ในเรื่องที่ว่า

1. เคยไปสังสรรค์ตอนกลางคืน และมีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จึงปฏิเสธไม่ไป ร้อยละ 86.4
2. เมื่อมีความต้องการทางเพศ หลีกเลียงโดยหากิจกรรมอื่นทำ ร้อยละ 80.8
3. เพื่อนชวนเปิดกล้อง โชว์รูปร่าง โดยไม่ใส่เสื้อผ้าปฏิเสธและพูดตักเตือน

ร้อยละ 78.0

แต่ยังมีนักศึกษาจำนวนน้อยไม่เกิน ร้อยละ 20 มีทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัย(เห็นด้วยอย่างยิ่ง และเห็นด้วย) ในเรื่องที่ว่า เคยมีแฟนไม่ทำให้เสี่ยงต่อการท้องก่อนวัยอันควรและโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์น้อยสุดเพียง ร้อยละ 19.2

วิเคราะห์ระดับทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัยเมื่อจัดระดับคะแนนของทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัยจากคะแนนเต็ม 70 คะแนน นักศึกษามีคะแนนเฉลี่ย 52.16 คะแนนคะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 74.5 ของคะแนนเต็ม นักศึกษาส่วนใหญ่มีคะแนนทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัยภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง ร้อยละ 74.8 รองลงมา มีคะแนนทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัยระดับดีมาก ร้อยละ 15.6 และระดับน้อย ร้อยละ 9.6

3. พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ของนักศึกษา ผลการศึกษา พบว่า นักศึกษามีจำนวนมากกว่าครึ่ง ระหว่างร้อยละ 60 - 94 (ไม่เคย) มีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ในเรื่องที่ว่า

1. ใช้สารกระตุ้นอารมณ์ทางเพศกับ เพื่อนต่างเพศ/คู่รัก ร้อยละ 93.6
2. เคยชักชวนเพื่อนมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 92.8
3. สำเร็จความใคร่ด้วยตนเองด้วยการใช้อุปกรณ์กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ เช่น อวัยวะเทียม การนั้งซ้อนท้ายรถมอเตอร์ไซค์ ร้อยละ 90.8
4. พักอาศัยอยู่กับเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก ร้อยละ 88.8
5. โหลดรูปภาพ วิดีโอ การ์ตูน ภาพยนตร์ที่มีภาพโป๊เก็บไว้ดู ร้อยละ 85.6
6. ไปเที่ยวต่างจังหวัดกับเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก ในที่ลับตาสองต่อสอง ร้อยละ 84.8
7. เพื่อนแนะนำให้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และสารเสพติดและดูรูปภาพ วิดีโอ การ์ตูน ภาพยนตร์ที่มีภาพโป๊กับเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก ร้อยละ 78.0
8. เพื่อนต่างเพศ/คู่รัก ขอมิเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 76.4
9. เพื่อนชักชวนไปเที่ยวสังสรรค์ตอนกลางคืนกับเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก ร้อยละ 74.8
10. ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และสารเสพติดกับเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก ร้อยละ 74.0
11. อยู่กับเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก ในที่ลับตาสองต่อสอง และไปงานเลี้ยงสังสรรค์ ตอนกลางคืนกับเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก สองต่อสอง ร้อยละ 70.4

แต่ยัง พบว่า มีนักศึกษาจำนวน ระหว่างร้อยละ 6 - 81 ไม่มีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ในเรื่องที่ว่า

1. ใช้เครื่องสำอางร้อยละ 80.8 และใส่เครื่องประดับ ร้อยละ 78.4
2. ไปเที่ยว ดูหนังฟังเพลงกับเพื่อนต่างเพศ/คู่รักเพียงลำพัง ร้อยละ 50.0
3. พูดคุยเรื่องเพศกับเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก สื่อออนไลน์ ร้อยละ 35.2 เพื่อนชักชวนหรือแนะนำให้ท่านดูภาพโป๊ จากสื่อ เช่น วิดีโอ การ์ตูน หนังสือ ภาพถ่าย ภาพยนตร์ที่มีภาพโป๊ ฯลฯ ร้อยละ 34.0 และกอดจูบกับเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก ในที่ลับตาคนสองต่อสอง ร้อยละ 31.2
4. เคยมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 30.8
5. ไปงานเลี้ยงสังสรรค์ ตอนกลางคืนกับเพื่อนต่างเพศ/คู่รักสองต่อสอง ร้อยละ 29.6
6. เคยใช้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และสารเสพติดในการล่อลวงเพื่อมีเพศสัมพันธ์และดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และสารเสพติดกับเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก ร้อยละ 26.0 ใช้สารกระตุ้นอารมณ์ทางเพศกับ เพื่อนต่างเพศ/คู่รัก ร้อยละ 6.4

วิเคราะห์ระดับพฤติกรรมการศึกษาการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ ได้คะแนนเฉลี่ย 95.83 คะแนน จากคะแนนเต็ม 110 คะแนน คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย ร้อยละ 87.1 ของคะแนนเต็ม นักศึกษาส่วนใหญ่ มีคะแนนพฤติกรรมการศึกษาการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ภาพรวมอยู่ระดับดีมาก ร้อยละ 84.0 รองลงมา มีคะแนนพฤติกรรมการศึกษาการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ระดับปานกลาง ร้อยละ 12.0 และระดับน้อย ร้อยละ 4.0

4. ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะชีวิตกับพฤติกรรมการศึกษาการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์

ผลการศึกษา พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะชีวิตกับพฤติกรรมการศึกษาการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ พบว่า ทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย ด้านทักษะพิสัย และทักษะชีวิตภาพรวมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการศึกษาการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ในเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.01 โดย ทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัยให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงบวก 0.37 รองลงมาเป็นทักษะชีวิตด้าน ทักษะพิสัยให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงบวก 0.31 และทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยให้ค่า สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงบวก 0.21 ส่วนทักษะชีวิตมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการศึกษาการมีเพศสัมพันธ์ให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงบวก 0.37

5. ทักษะชีวิตที่มีผลต่อพฤติกรรมการศึกษาการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์

5.1 ทักษะชีวิตที่มีผลต่อพฤติกรรมการศึกษาการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ ผลวิเคราะห์ทักษะ ชีวิตมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการศึกษาการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ในเชิงบวก โดยทักษะชีวิตสามารถ ทำนายพฤติกรรมการศึกษาการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ได้ ร้อยละ 13.0 แสดงว่า ถ้านักศึกษามีทักษะชีวิต เพิ่มขึ้นก็จะมีผลทำให้พฤติกรรมการศึกษาการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์เพิ่มมากขึ้นด้วย

5.2 ทักษะชีวิตรายด้านที่มีผลต่อพฤติกรรมการศึกษาการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ ผล วิเคราะห์ทักษะชีวิตรายด้านที่มีผลต่อพฤติกรรมการศึกษาการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ พบว่า ทักษะชีวิต ด้านพุทธิพิสัย และด้านทักษะพิสัยมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการศึกษาการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ ในเชิงบวก ซึ่งทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัยมีอิทธิพลมากกว่าด้านทักษะพิสัย โดยทักษะชีวิตรายด้าน สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการศึกษาการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ได้ ร้อยละ 16.0 แสดงว่า ถ้านักศึกษามีทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัย และด้านทักษะพิสัยเพิ่มขึ้น ก็จะมีผลทำให้พฤติกรรม การศึกษาการมีเพศสัมพันธ์เพิ่มมากขึ้นด้วย

อภิปรายผลการศึกษา

ผลการศึกษาทักษะชีวิตที่มีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ของนักศึกษาอาชีวศึกษา ในสถานศึกษาอาชีวศึกษารัฐ จังหวัดชลบุรี อภิปรายผลการศึกษา นำเสนอตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานในการศึกษาดังนี้

1. **ทักษะชีวิต** จากผลการศึกษา พบว่า นักศึกษามีระดับทักษะชีวิตภาพรวม มีคะแนนอยู่ระดับปานกลาง ซึ่งทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัยมีคะแนนอยู่ระดับดีมาก แสดงให้เห็นว่านักศึกษามีความรู้ความสามารถหรือประสบการณ์ในการแยกแยะข้อมูลข่าวสารรับรู้ ความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ และความคิดสร้างสรรค์ แบบมีเหตุมีผลได้ดีซึ่งสอดคล้องกับ จุฬารักษ์ โสตะ (2551) ทักษะชีวิตเป็นเครื่องมือเพื่อให้บุคคลเกิดอาวุธทางปัญญาสามารถที่จะต่อสู้แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันด้วยตนเอง

แต่ยัง พบว่า ในทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยและทักษะพิสัยมีคะแนนอยู่ระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่านักศึกษายู่ในช่วงของวัยรุ่นทำให้มีการเปลี่ยนแปลงไปทั้งทางด้านพัฒนาการทางร่างกายและจิตใจระดับฮอร์โมนทางเพศ จะทำให้เกิดอารมณ์เพศขึ้นมาบ่อย ๆ อยากรู้อยากเห็นกิจกรรมทางเพศอารมณ์จะปั่นป่วน มีความสนใจเรื่องทางเพศหรือมีพฤติกรรมทางเพศทำให้นักศึกษาไม่สามารถควบคุมและจัดการกับอารมณ์ได้ดีเท่าที่ควรซึ่งสอดคล้องกับ จตุพร เจ้าทรัพย์ (2558) พบว่า นักศึกษาอาชีวศึกษามีทักษะชีวิตโดยเฉลี่ยอยู่ระดับปานกลาง

2. **พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์** จากการศึกษา นักศึกษาส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์มีคะแนนอยู่ระดับดีมาก ซึ่งสอดคล้องกับ ปานวาด ปริยานนท์ (2548) ศึกษาเรื่องการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักศึกษาชาย ผลการวิจัย พบว่า การป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ทักษะคิดที่มีต่อเพศตรงข้ามและการรับรู้ผลของการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์อยู่ระดับดีมาก แต่ยังพบว่าโดยร้อยละ 84.8 เป็นนักศึกษาหญิง มีพฤติกรรมแต่งกายตามสมัยนิยมให้ดูเป็นที่น่าสนใจเพื่อดึงดูดต่อเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก โดยใส่เครื่องประดับ แต่งกายนุ่งสั้น เกะออก ใส่กางเกงเอวต่ำ ใช้เครื่องสำอางแต่งตัว และแต่งกายหรือแสดงออกที่ยั่วยุอารมณ์ทางเพศวัยรุ่นหญิงมีความเป็นอิสระและมีพฤติกรรมทางเพศแบบเสรีมากขึ้น เช่น การแต่งกายล่อแหลมขัดต่อศีลธรรมอันดีงามจากการศึกษาของ ศาสนา ผาสุข (2554) พบว่า นักเรียนชอบแต่งตัว โชว์สัดส่วน ร้อยละ 34.3 ส่งสายตายั่ววน ร้อยละ 34.2 และสอดคล้องกับ ประนอมจิตร แยมหลังทรัพย์ (2555) ผลการวิจัย พบว่า วัยรุ่นมีค่านิยมเรื่องเพศที่ไม่ถูกต้องในเรื่องการแต่งกายด้วยเสื้อผ้ารัดสั้นถือเป็นเรื่องปกติของวัยรุ่นและมีทัศนคติทางเพศที่ไม่ถูกต้อง การอยู่หอพักทำให้มีโอกาสมีเพศสัมพันธ์ได้ง่ายขึ้นซึ่งการมีเพศสัมพันธ์นั้นเวลาใดก็ได้ขึ้นอยู่กับความพอใจของทั้งสองฝ่ายไม่จำเป็นต้องมีค่าใช้จ่ายใด ๆ และคิดเห็นว่าพ่อแม่หรือ

ผู้ปกครองของตนเองยังขาดการสอนการคุมกำเนิดกลุ่มเพื่อนมักจะมีคนรักกันอย่างเปิดเผยและเคยมีเพศสัมพันธ์มาแล้ว

3. ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะชีวิตกับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะชีวิตกับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ พบว่า ทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัยด้านทักษะพิสัย และทักษะชีวิตภาพรวม มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.01 ซึ่งสอดคล้องกับ จตุพร เจ้าทรัพย์ (2558) ศึกษาเรื่อง โมเดลเชิงสาเหตุและผลของทักษะชีวิตของนักเรียนอาชีวศึกษา มีความสัมพันธ์ไปในทางบวก โดยนักศึกษามีความรู้ความสามารถหรือความประสงค์เกี่ยวกับการรับรู้ ความคิดวิเคราะห์วิจารณ์ และความคิดสร้างสรรค์ การมีเหตุมีผล คิดแบบมีวิจารณญาณซึ่งต้องรู้จักควบคุมอารมณ์ ตัดสินใจและแก้ไขปัญหาได้ดี ซึ่งทำให้นักศึกษามีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์อยู่ในระดับดีมาก ไปในทิศทางเดียวกันกับทักษะชีวิต โดยในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปตามสังคมและวัฒนธรรมตะวันตกมากขึ้นที่เข้ามามีบทบาท และอิทธิพลต่อวัฒนธรรมทางสังคมไทยมากขึ้น จากเทคโนโลยีที่ทันสมัยและก้าวหน้า รวดเร็ว และเข้าถึงได้ง่าย แต่ถ้าวัยรุ่นมีทักษะชีวิตที่ดี มีความสามารถในการยับยั้งชั่งใจ ปฏิบัติอย่างเชี่ยวชาญ ในการหลีกเลี่ยงสถานการณ์เสี่ยงทางเพศที่ชักนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ ก็จะมีภูมิคุ้มกันในตนเองสามารถ ตัดสินใจ การแก้ไขปัญหาได้ทำให้วัยรุ่นนั้นประสบความสำเร็จในชีวิต

4. ทักษะชีวิตที่มีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ พบว่า ทักษะชีวิตภาพรวม และทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัย ทักษะชีวิตด้านทักษะพิสัย มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ในเชิงบวก คือ ถ้านักศึกษามีทักษะชีวิตภาพรวม ทักษะชีวิตด้านพุทธิพิสัย และด้านทักษะพิสัย เพิ่มขึ้นจะมีผลทำให้พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์เพิ่มมากขึ้นด้วย แสดงว่า นักศึกษามีความรู้ ความสามารถและมีประสบการณ์สามารถคิดวิเคราะห์วิจารณ์ คิดสร้างสรรค์ คิดเชิงเชื่อมโยง มีเหตุมีผล และมีความคิดแบบมีวิจารณญาณ ทำให้นักศึกษามีพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ที่ดี ทั้งนี้เป็นเพราะนักศึกษาได้รับการเรียนการสอนในสถานศึกษาและมีประสบการณ์ตรงจากเพื่อน แต่ในด้านทักษะชีวิตด้านจิตพิสัย พบว่า ไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ เป็นเพราะนักศึกษาเป็นวัยที่อยู่ในช่วงของวัยรุ่นทำให้มีการเปลี่ยนแปลงไปทั้งทางด้านพัฒนาการทางร่างกายและจิตใจระดับฮอร์โมนทางเพศ ทำให้กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ และมีอารมณ์เพศมากขึ้น ทำให้นักศึกษาไม่สามารถควบคุมและจัดการกับอารมณ์ได้ดีเท่าที่ควรจึงทำให้ทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์

ข้อเสนอแนะ

1. การนำผลการศึกษาไปใช้ การศึกษา พบว่า นักศึกษามีทักษะชีวิตภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง และระดับทักษะชีวิตด้านจิตพิสัยและทักษะพิสัยอยู่ระดับปานกลางซึ่งนักศึกษาเป็นผู้ที่อยู่ในช่วงของวัยรุ่นทำให้มีการเปลี่ยนแปลงไปทั้งทางด้านพัฒนาการทางร่างกายจิตใจ อารมณ์ และสังคม ระดับฮอร์โมนทางเพศ จะทำให้เกิดอารมณ์เพศขึ้นมาบ่อย ๆ อยากรู้อยากลองกิจกรรมทางเพศ มีความสนใจเรื่องทางเพศหรือมีพฤติกรรมทางเพศทำให้นักศึกษาไม่สามารถควบคุมและจัดการกับอารมณ์ได้ดีเท่าที่ควร ดังนั้นควรนำผลการวิจัยที่ได้ไปกิจกรรมที่ทำให้นักศึกษารับรู้ และควบคุมอารมณ์ความต้องการของตนเอง วางแผนจัด โปรแกรมสร้างเสริมทักษะชีวิตในสถานศึกษา เพื่อหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงการมีเพศสัมพันธ์

2. การศึกษาครั้งต่อไป

2.1 การศึกษาโปรแกรมสร้างเสริมทักษะชีวิตเพื่อส่งเสริมวัยรุ่นในการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงการมีเพศสัมพันธ์

2.2 การศึกษาโดยประยุกต์ทฤษฎีทักษะชีวิต ประเมินพฤติกรรมเชิงคุณภาพเช่นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกการสังเกตการจัดอภิปรายกลุ่ม

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ ลินรัตน์. (2552). ผลการให้ คำปรึกษากลุ่มตามทฤษฎีการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อ ทักษะชีวิตด้านการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นเรียนของนักเรียนอาชีวศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ. วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาจิตวิทยาการให้ คำปรึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กรมวิชาการ. (2545). คู่มือการบริหารจัดการแนะแนว. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรมควบคุมโรค. (2558). รายงานผลการดำเนินงานสำนักโรคเอดส์ วัณโรคและโรคติดต่อทาง เพศสัมพันธ์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กรมอนามัย. (2558). แนวทางปฏิบัติการดูแลแม่วัยรุ่น. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อและสิ่งพิมพ์แก้วเจ้าจอม.
- กรมอนามัย. (2559). คู่มือสื่อมวลชนการป้องกันตั้งครรภ์ในวัยรุ่น. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กรมสุขภาพจิต. (2542). คู่มือการสอนทักษะชีวิตเพื่อป้องกันสารเสพติดในสถานศึกษา ระดับ มัธยมศึกษาตอนต้น. กรุงเทพฯ: ประชาชน.
- กรมสุขภาพจิต. (2544). คู่มือการสอนทักษะชีวิตในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. กรุงเทพฯ: บริษัทยูเร็นสอิมเมจ กรุ๊ป.
- กรมสุขภาพจิต. (2547). รายงานการทบทวนสถานการณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศของเด็กวัยรุ่น การเสริมสร้างทักษะชีวิตและการให้การศึกษา. นนทบุรี: กรมสุขภาพจิต.
- กรมสุขภาพจิต. (2549). คู่มือผู้บริหารทักษะชีวิตในโรงเรียน: ทิศทางการพัฒนาคนด้านสุขภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมสุขภาพจิต. (2550). การสร้างแบบวัดพฤติกรรมทางเพศที่พึงประสงค์ของเยาวชนใน สังคมไทย. นนทบุรี: กรมสุขภาพจิตกระทรวงสาธารณสุข.
- กรมสุขภาพจิต. (2553). แนวทางการดูแลสุขภาพวัยรุ่น. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: สหมิตรพรินต์ติ้ง แอนด์พับลิชชิ่งจำกัด.
- กรมสุขภาพจิต. (2554). รายงานการทบทวนสถานการณ์เรื่องพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น การ เสริมสร้างทักษะชีวิตและการให้คำปรึกษา. กรุงเทพมหานคร: กรมสุขภาพจิต.
- กรมอาชีวศึกษา. (2559). สถิติข้อมูลนักเรียนนักศึกษา 2559. กลุ่มเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการ บริหารงานอาชีวศึกษา ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและกำลังคนอาชีวศึกษา.
- กองสุขศึกษา กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ. (2546). 10 แนวทางสร้างสุขภาพ: พฤติกรรมที่พึง ประสงค์ตามสุขบัญญัติแห่งชาติ 10 ประการ. กรุงเทพฯ: กองสุขศึกษากรมสนับสนุน บริการสุขภาพ.

- กองสุขศึกษา กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ. (2557). *ประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพเพื่อป้องกันการตั้งครรถ์ก่อนวัยอันควรสำหรับสตรีไทยวัยรุ่น อายุ 15 – 21 ปี*. กรุงเทพฯ: กองสุขศึกษากรมสนับสนุนบริการสุขภาพ.
- กฤตยา อาชวนิจกุล. (2554). เพศวิถีที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปในสังคมไทย. *วารสารประชากรและสังคม*. นครปฐม: สำนักพิมพ์ประชากรและสังคม.
- จตุพรเจ้าทรัพย์. (2558). โมเดลเชิงสาเหตุและผลของทักษะชีวิตของนักเรียนอาชีวศึกษา. *วารสารศรีนครินทร์วิโรฒวิจัยและพัฒนา*, 7(13).
- จุฬารัตน์ โสตะ. (2551). *กลยุทธ์การพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพ*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศศิธรรัตน์ สุวรรณสุจริต และพิริยา สุขศรี. (2552). การสนับสนุนทางสังคมกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของสตรีวัยรุ่น. *วารสารคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*. 17(3), 1-13.
- ฐิติพร อิงคถาวรวงศ์, สุรีย์พร กฤษเจริญ, ทัศนีย์ พลอินทร์ และณาวนี จรุงศักดิ์. (2550). พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นหญิงในโรงเรียนอาชีวศึกษา. *สงขลานครินทร์เวชสาร*, 25(6), 511 - 520.
- ทรงยศ พิลานันต์. (2556). ผลกระทบจากการตั้งครรถ์ในวัยรุ่นไทย. *โครงการประเมินเทคโนโลยีและนโยบายด้านสุขภาพ*, 2(15), 1-4.
- นพดลกรรณิกา. (2552). *สำรวจสถานการณ์ทางเพศของนักเรียนชั้นม.1-ม.6 และอิทธิพลของปัจจัยเสี่ยงที่มีต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่น: กรณีศึกษานักเรียนชั้นม.1-ม.6 ในเขตกรุงเทพมหานคร*. เข้าถึงได้จาก http://www.abacpoll.au.edu/nandi/2552/nandi_poll120252.html.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2553ก). *เทคนิคการสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย*, (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: ศรีอนันต์การพิมพ์.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2553ข). *การเขียนรายงานวิจัยและวิทยานิพนธ์*, (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เรือนแก้ว.
- เบญจพรปัญญาองค์. (2554). *คู่มือการให้การปรึกษาปัญหาการตั้งครรถ์ไม่พร้อม*. นนทบุรี: กลุ่มที่ปรึกษากรมสุขภาพจิตกระทรวงสาธารณสุข.
- ประนอมจิตรเยี่ยมหลังทรัพย์. (2555). *การพัฒนาแนวทางการป้องกันการตั้งครรถ์ของวัยรุ่นอำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนา, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ปานวาด ปรียานนท์. (2548). *การป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักศึกษาชายมหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาจิตวิทยาชุมชน, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- เพ็ญพิไลฤทธาคนานนท์. (2549). *พัฒนาการมนุษย์*. กรุงเทพฯ: ชรรมาเพลส.
- พรพิมล เกียมนาครินทร์. (2539). *พัฒนาการวัยรุ่น = Adolescence development*. กรุงเทพฯ: ดันอ้อ แกรมมี่.
- ภัทรภร สุราเสถียรกุล. (2558). การเสริมสร้างทักษะชีวิตร่วมกับกระบวนการกลุ่ม และการเสริมแรง การเสริมสร้างทักษะชีวิตร่วมกับกระบวนการกลุ่ม และการเสริมแรงเพื่อการป้องกันการ มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. *วารสารวิจัยและพัฒนา ระบบสุขภาพ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดกาฬสินธุ์*, 8(2).
- มงคลอุดมชัยพัฒนากิจ. (2557). *ทักษะชีวิตบุคลิกภาพห้าองค์ประกอบและบรรยากาศองค์กรส่งผล ต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาและคุณภาพในการทำงานของพนักงานในบริษัทเอกชน ในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554*. กรุงเทพฯ: ศิริวัฒนา อินเตอร์พรีนท์ จำกัด.
- รุ่งรัตน์ศรีสุริยเวศน์และพรนภาหอมสินธุ์. (2556). การสื่อสารของบุตรสาวกับมารดาเกี่ยวกับ ความเสี่ยงทางเพศและปัจจัยด้านจิตสังคมที่มีความสัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ ของนักเรียนหญิง. *วารสารสาธารณสุขมหาวิทยาลัยบูรพา*, 9(2), 33 - 44.
- ริษา บุณนาค, ลักขณา เดิมศิริกุลชัย, ภรณี วัฒนสมบูรณ์ และอาภาพร เผ่าวัฒนา. (2556). ประสิทธิภาพของโปรแกรมทักษะชีวิตในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงที่นำไปสู่ การมี เพศสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจังหวัดนครปฐม. *วารสารสาธารณสุข ศาสตร์*, 43(1).1 - 14.
- ลัดดา สายพานิชย์. (2555). รูปแบบการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาระดับ อาชีวศึกษาในเขตภาคตะวันออกเฉียง. *วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย บูรพา*, 6(2), 157 - 158.
- ลำเจียกกำธรและฉันทฐิตาสุภศิริ. (2556). *รายงานการวิจัยเรื่องผลการรณรงค์ป้องกันการตั้งครรภ์ ที่ไม่พึงประสงค์ของวัยรุ่นในสถานศึกษาเขตจังหวัดศรีสะเกษต่อค่านิยมเรื่องเพศพฤติกรรม เสี่ยงทางเพศและการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรที่ส่งผลต่อการตั้งครรภ์ไม่พึง ประสงค์*. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนิตั้งจังหวัดศรีสะเกษ.
- วรางคณา ชมภูพาน. (2555). ผลของโปรแกรมการพัฒนาทักษะชีวิตในการส่งเสริมพฤติกรรม การจัดการความเครียดของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงเวทกิจฉุกเฉิน วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น. *วารสารศรีนครินทร์เวชสาร*, 27(3).

- วีระชัยสิทธิปิยะสกุล, พิชานันท์หนุงษ์, รัชนีลักษิตานนท์และเบ็ญจายมสาร. (2556). สสำรวจ
ความคิดเห็นและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นในประเทศไทย. *วารสารวิชาการ
สาธารณสุข*, 22(6), 979 - 987.
- วงเดือนสุวรรณคีรี, นันทาน้ำฝน และวรวรรณทิพย์วาริรมย์. (2551). พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของ
วัยรุ่นและเยาวชนในสถานศึกษาจังหวัดพิษณุโลก. *วารสารมหาวิทยาลัยนเรศวร*,
16(2), 147 - 155.
- วัชรารณณ์บัตรเจริญ. (2555). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น. วิทยานิพนธ์สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการพยาบาลสาธารณสุข,
บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วิไลลักษณ์ วงศ์อาษา, ปิยะพร กองเงิน และสารารัตน์ วุฒิอาภา (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรม
เสี่ยงทางเพศในวัยรุ่นหญิง: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง. *วารสารสาธารณสุขศาสตร์*
, 45(3), 285-297.
- ศาสนาผาสุข. (2554). ความฉลาดทางอารมณ์ที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษา
ปีที่ 3 โรงเรียนในเขตเทศบาลเมืองจังหวัดจันทบุรี. งานนิพนธ์สาธารณสุขศาสตร์
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาสาธารณสุขศาสตร์, คณะสาธารณสุขศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมคิด สมศรี, บรรณรัตน์ เก่งกลกิจ, บรรเจิด พวงสุวรรณ , ยุพิน ผดุงฤกษ์, ศิริเพ็ญ ทองเหลา.
(2554). การตั้งครุภัณฑ์และพฤติกรรมความเสี่ยงคูบุตรของวัยรุ่นที่มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอัน
ควรและความต้องการความช่วยเหลือในเขตพื้นที่จังหวัดพิจิตรนครสวรรค์อุทัยธานี
ลพบุรีอ่างทองสิงห์บุรีและชัยนาท. สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 8
จังหวัดลพบุรีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง
ของมนุษย์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2555). แนวคิดเรื่องทักษะชีวิตและการพัฒนาทักษะ
ชีวิตในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2559). สถิติการศึกษา พ.ศ. 2559. กรุงเทพฯ: สำนักงานสถิติแห่งชาติ.
- สายฝนเอกรวางกูร. (2556). พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเยาวชน. *วารสารเกื้อการุณย์*, 20(2),
16 - 26.
- สุภาภรณ์ปัญหาราช. (2556). การขัดเกลาทางสังคมเรื่องเพศของครอบครัวกับพฤติกรรมเสี่ยง
ทางเพศของวัยรุ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎี
บัณฑิต, สาขาวิชาสังคมวิทยา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- สุริย์พรพันธุ์ และมาลีสันถววรรณ (บรรณาธิการ). *จุดเปลี่ยนประชากรจุดเปลี่ยนสังคมไทย*. นครปฐม: สถาบันวิจัยประชากรและสังคม. 43 - 66.
- สุภาภรณ์ปัญหาราช. (2556). *การขัดเกลาทางสังคมเรื่องเพศของครอบครัวกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน*. คุยฉินิพนธ์ปรัชญาคุยฉินิพนธ์บัณฑิต, สาขาวิชาสังคมวิทยา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุปรียา จรทะผา. (2555). *ผลของโปรแกรมการเสริมสร้างทักษะชีวิตในการตั้งครภ์ไม่พึงประสงค์ต่อพฤติกรรมการป้องกันการตั้งครภ์ในนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์*. งานนิพนธ์สาทรณสุศาสตรมหาบัณฑิต, คณะสาทรณสุศาสตร, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อรอนันท์ ไสแสง. (2552). *ประสิทธิผลของการประยุกต์ใช้แนวคิดการพัฒนาทักษะชีวิตร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคมเพื่อป้องกันการติดยาในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย*. วิทยานิพนธ์สาทรณสุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสุศึกษาและการส่งเสริมสุขภาพ, คณะสาทรณสุศาสตร, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- อรัญญา ชูติมา. (2553). *การจัดการทักษะชีวิตของนักเรียนในโรงเรียนนันทชาติ เกรด สคูล อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่*. งานนิพนธ์ศึกษาสาทรณมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อภาพรเผ่าวัฒนา. (2552). *การป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น: การมีส่วนร่วมของครอบครัวโรงเรียนและชุมชน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อนงค์ประสาธน์วันกิจ, ประณีตส่งวัฒนา และบุญวดีเพชรรัตน์. (2552). *ความเชื่อเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์และรูปแบบพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น*. วารสารสงขลานครินทร์เวชสาร, 27(5), 370 - 380.
- อัญชลี ภูมิจันทิกและคณะ. (2555). *ประสิทธิผล โปรแกรมสุศึกษาในการประยุกต์ใช้การสร้างเสริมทักษะชีวิตกับแรงสนับสนุนทางสังคมเพื่อการป้องกันการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแห่งหนึ่ง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาทรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาสุศึกษาและการส่งเสริมสุขภาพ, คณะสาทรณสุศาสตร, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เอแบคโพลล์. (2554). *ประสพการณ์และทรสนะของวัยรุ่นต่อปัญหาพฤติกรรมทางเพศ:กรณีศึกษาตัวอย่างประชาชนที่มีอายุ 15-25 ปี ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล*.
- Daniel, W.W. (1995). *Biostatistics: A foundation for analysis in the health sciences*. New York: Wiley & Sons.

- Grunbaum, J. R., Kann, L., Kinchen, S. A., Loss, J. G., Gowda, V. R., Collins, J. L., & Hanna, K. M. (1999). An adolescent and young adult condom self-efficacy scale. *Journal of Pediatric Nursing, 14*(1), pp. 59 - 66.
- UNICEF. (2001). What is the Life Skills Approach ?. *Explore Ideas Articles, Opinions, and Research about Teaching and Learning*. Retrieved December 11, 2016, from <http://www.unicef.org/teachers/teacher/Lifeskill/html>.
- Weruvanaruk, C. (2002). *Relationship between opinions on premarital sex, conformity to peer group, living arrangement and sexual relationship among female adolescents in Ubonratchathani*. Master's Thesis, Nursing Science (Maternal and Child Health), Faculty of Graduate School, Mahidol University.
- World Health Organization. (1993a). *Adolescent health*. New Dethi India
- World Health Organisation. (1993b). *Life skills Education in Schools*. Geneva.
- World Health Organization. (1994). *The Development and Dissemination of Life Skills Education*. Geneva: World Health Organization.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เลขที่แบบสอบถาม.....

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ทักษะชีวิตที่มีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ของนักศึกษาอาชีวศึกษา
 ในสถานศึกษาอาชีวศึกษารัฐ จังหวัดชลบุรี

คำชี้แจง

ข้าพเจ้า นายต่อศักดิ์ ดาบโสมศรี ตำแหน่ง นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ ปฏิบัติงานที่
 โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านสวน อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี ปัจจุบันกำลังศึกษาใน
 ระดับปริญญาโท คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เนื่องจากกระผมทำการศึกษาเรื่อง
 ทักษะชีวิตที่มีผลต่อพฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์ของนักศึกษาอาชีวศึกษา ใน
 สถานศึกษาอาชีวศึกษารัฐ ซึ่งงานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับตามหลักสูตร
 สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพาซึ่งข้อมูลเหล่านี้นอกจากจะส่งผลให้กระผม
 ประสบความสำเร็จในการศึกษาแล้ว ยังเป็นประโยชน์ในการเป็นแนวทางป้องกันพฤติกรรมที่จะชัก
 นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ โดยการตอบแบบสอบถามไม่ต้องระบุชื่อ นามสกุล ลงในคำตอบใน
 แบบสอบถามจะไม่มีผลกระทบต่อการเรียน และนำเสนอผลการวิจัยเป็นภาพรวม จึงขอความ
 ร่วมมือให้นักเรียนตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อ

ขอขอบคุณนักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรีทุกท่าน ที่ได้ให้ความร่วมมือในการ
 ตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

ต่อศักดิ์ ดาบโสมศรี

นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ

นิสิตปริญญาโทหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

คำชี้แจงให้นักศึกษาอ่านข้อความ แล้วเติมเครื่องหมาย✓ ลงในช่องว่างที่กำหนดไว้ให้
(.....) ของคำตอบที่ตรงกับความเป็นจริง(โปรดทำให้ครบทุกข้อ)

1. เพศ   ( ) ชาย   ( ) หญิง
2. หลักสูตรการศึกษา

( ) 1. คณะวิศวกรรม	( ) 2. คณะศิลปกรรม
( ) 3. คณะพาณิชยกรรม	( ) 4. คณะอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
3. สถานภาพของบิดามารดาที่ให้กำเนิด

( ) 1. บิดาและมารดาอยู่ด้วยกัน	( ) 2. บิดาและมารดาแยกกันอยู่หรือหย่าร้าง
( ) 3. บิดาเสียชีวิต	( ) 4. มารดาเสียชีวิต
4. สถานภาพการพักอาศัย

( ) 1. บิดาและมารดา	( ) 2. บิดา
( ) 3. มารดา	( ) 4. ญาติ
( ) 5. แฟน/คู่รัก	( ) 6. เพื่อน
5. สถานภาพของท่าน

( ) 1. มีแฟน	( ) 2. ไม่มีแฟน
( ) 3. มีเพื่อนสนิท/กำลังศึกษาดูใจ	
6. การเที่ยวกลางคืน

( ) 1. ไปคนเดียว	( ) 2. ไปเป็นกลุ่มเพื่อน
( ) 3. ไปกับแฟน	( ) 4. ไปเป็นเพื่อนสนิท
( ) 5. ไปกับคู่รักแต่ยังไม่ใช่แฟน	( ) 6. ไปกับญาติ
( ) 7. ไปกับคนรู้จัก	( ) 8. ไม่ไปเที่ยวกลางคืน

ส่วนที่ 2 ทักษะชีวิต

คำชี้แจงให้นักศึกษาอ่านข้อความและพิจารณาเลือกตอบคำถามข้อที่ตรงกับพฤติกรรมของนักศึกษาตามข้อความนั้นแล้วเติมเครื่องหมาย✓ลงในช่องเพียงข้อเดียว(โปรดทำให้ครบทุกข้อ)

ข้อ	ทักษะชีวิต	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
พุทธิพิสัย						
1	เคยเห็นนักศึกษาชายหญิงอยู่ด้วยกันในที่ลับตาสองต่อสองมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ					
2	ไม่มีเพศสัมพันธ์เพราะเคยเห็นนักเรียนหรือนักศึกษาท้อง					
3	รู้จักอาจารย์ว่านักเรียน/นักศึกษาเป็นกามโรค					
4	อาจารย์บอกว่ามีนักเรียนนักศึกษามาแล้วมีเพศสัมพันธ์					
5	เคยเห็นนักเรียนนักศึกษาไม่ถูกลวนลาม เพราะแต่งกายไป					
จิตพิสัย						
6	ท่านพลาดไปมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก ท่านรู้สึกหมดคุณค่าในตนเอง					
7	ท่านเล่นโทรศัพท์, Fackbook, Line, Internet, สื่อออนไลน์ เพราะรู้สึกว่าการถึงเล่นก็ทำให้เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์					
8	ท่านไม่ไปบ้านของเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก สองต่อสอง เพราะท่านรู้สึกว่าการทำให้เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์					
9	ท่านรู้ว่าเพื่อนมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ เมื่อท่านเห็นสีหน้าและแววตา อารมณ์ของเพื่อน					
10	ท่านปฏิเสธเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก เมื่อชวนหนีเรียน ไปเที่ยวและดูหนังกันสองต่อสอง เพราะท่านรู้สึกว่าการเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์					

ข้อ	ทักษะชีวิต	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
11	ท่านไม่แต่งกายนุ่งสั้น ใส่สายเดี่ยว หรือกางเกงเอวต่ำ เพราะรู้สึกว่าจะทำให้เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์					
12	ท่านปฏิเสธเมื่อเพื่อนต่างเพศ/ลูกรัก ขอมีเพศสัมพันธ์ เพราะท่านรู้สึกกลัวเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และท้องก่อนวัยอันควร					
13	ท่านรู้สึกว่าการฟังพอลิศจับรูปร่าง หน้าตาสวยหล่อ เท่ สวยงามของตนเอง					
14	ท่านไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์/สารเสพติดเพราะ คิดว่าเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์					
15	ท่านรู้สึกเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมรณรงค์การป้องกันโรคเอดส์เมื่อโรงเรียนจัดกิจกรรม					
16	ท่านไม่มีเพศสัมพันธ์เด็ดขาด เพราะรู้สึกกลัวเมื่อเห็นคนป่วยด้วยโรคเอดส์ และ ท้องก่อนวัยอันควร					
ทักษะพิสัย						
17	ท่านไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์/สารเสพติด เพราะทำให้เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์					
18	เมื่อทะเลาะกับพ่อแม่ ท่านจะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์/สารเสพติด					
19	เมื่อเพื่อนชวนเปิดกล้อง ไซวูรูปร่าง โดยไม่ได้เสียผ้า ท่านปฏิเสธและพูดตักเตือนให้รู้ถึงผลเสียและเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์					
20	ท่านไม่ไปสังสรรค์ตอนกลางคืน แต่ท่านแนะนำกินหมูกระทะอยู่ที่บ้าน					
21	ท่านมีเพศสัมพันธ์ เพื่อลดความต้องการทางเพศ					
22	ท่านปรึกษากับพ่อแม่หรือเพื่อน เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ					

ข้อ	ทักษะชีวิต	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
23	ท่านไม่ยอมรับข้อเสนอเด็ดขาด เมื่อเพื่อนเสนอวิถีกลาง เครียดด้วยการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์/สารเสพติด					
24	เมื่อมีความต้องการทางเพศ ท่านหลีกเลี่ยงโดยหากิจกรรมอื่น เช่น ออกกำลังกาย ทำงานบ้าน ร้องเพลง					
25	ท่านไปทำบุญ ไหว้พระ เมื่อเลิกกับแฟนหรือมีปัญหาเครียดๆ					
26	ท่านโหลดรูปภาพ วีดีโอ การ์ตูน ภาพยนตร์ที่มีภาพโป๊เก็บไว้ ดูประจำ					
27	ท่านไม่ดูรูปภาพ วีดีโอ การ์ตูน ภาพยนตร์ที่มีภาพโป๊กับ เพื่อนต่างเพศ/คู่รัก เพราะทำให้เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์					
28	เมื่อท่านเครียดท่านจะไปเที่ยวสังสรรค์ตอนกลางคืน					
29	ท่านมีแฟนในวัยเรียน ไม่ทำให้เสี่ยงต่อการท้องก่อนวัยอัน ควร และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์					
30	หลังสอบเสร็จเพื่อนชวนไปกินเลี้ยงสังสรรค์ตอนกลางคืน ท่านปฏิเสธทันทีโดยขอเปลี่ยนสถานที่เป็นไปกินไอศกรีม และคุกกี้					

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการหลีกเลี่ยงการมีเพศสัมพันธ์

คำชี้แจง ให้นักศึกษาอ่านข้อความและเลือกตอบคำถามข้อที่ตรงกับพฤติกรรมของ
นักศึกษาตามข้อความนั้นแล้วเติมเครื่องหมาย✓ลงในช่องเพียงข้อเดียว (โปรดทำให้ครบทุกข้อ)

การแต่งกายล่อแหลม

1. ท่านเคยแต่งกายนุ่งสั้น ใส่สายเดี่ยว เกะออก หรือกางเกงเอวต่ำ บ้างหรือไม่

- ( ) เคย ( ) ไม่เคย (ข้ามไปตอบข้อ 2)

ถ้าเคย ท่านแต่งบ่อยเพียงใด

- ( ) ทุกครั้งที่มีโอกาส ( ) บ่อยครั้งที่มีโอกาส
( ) บางครั้งที่มีโอกาส ( ) นานๆครั้งที่มีโอกาส

2. ท่านเคยใช้เครื่องสำอาง (ลิปสติก แป้ง) แต่งตัวบ้างหรือไม่

- ( ) เคย ( ) ไม่เคย (ข้ามไปตอบข้อ 3)

ถ้าเคย ท่านแต่งบ่อยเพียงใด

- ( ) ทุกครั้งที่มีโอกาส ( ) บ่อยครั้งที่มีโอกาส
( ) บางครั้งที่มีโอกาส ( ) นานๆที่มีโอกาสครั้ง

3. ท่านเคยใส่เครื่องประดับ เช่น ต่างหู สร้อยคอ กำไลแขน แต่งกายบ้างหรือไม่

- ( ) เคย ( ) ไม่เคย (ข้ามไปตอบข้อ 4)

ถ้าเคย ท่านแต่งบ่อยเพียงใด

- ( ) ทุกครั้งที่มีโอกาส ( ) บ่อยครั้งที่มีโอกาส
( ) บางครั้งที่มีโอกาส ( ) นานๆที่มีโอกาสครั้ง

การอยู่ด้วยกันสองต่อสองในที่ลับตา

4. ท่านเคยไปเที่ยว ดูหนังฟังเพลง กับเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก เพียงลำพัง บ้างหรือไม่

- ( ) ไป ( ) ไม่เคย(ข้ามไปตอบข้อ 5)

ถ้า ไป ท่านไปบ่อยเพียงใด

- ( ) ไปทุกครั้งที่มีโอกาส ( ) ไปบ่อยครั้งที่มีโอกาส
( ) ไปบางครั้งที่มีโอกาส ( ) ไปนานๆครั้งที่มีโอกาส

5. ท่านพักอาศัยอยู่กับเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก ไซ้หรือไม่

- ( ) พัก ( ) ไม่เคย (ข้ามไปตอบข้อ 6)

ถ้า พัก ท่านพักบ่อยเพียงใด

- ( ) ทุกครั้งที่มีโอกาส ( ) บ่อยครั้งที่มีโอกาส
( ) บางครั้งที่มีโอกาส ( ) นานๆครั้งที่มีโอกาส

6. ท่านเคยอยู่กับเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก ในที่ลับตาสองต่อสอง บ้างหรือไม่

- ( ) เคย ( ) ไม่เคย (ข้ามไปตอบข้อ 7)

ถ้าเคย ท่านอยู่บ่อยเพียงใด

- ( ) ทุกครั้งที่มีโอกาส ( ) บ่อยครั้งที่มีโอกาส
( ) บางครั้งที่มีโอกาส ( ) นานๆครั้งที่มีโอกาส

7. ท่านเคยไปเที่ยวต่างจังหวัดกับเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก ในที่ลับตาสองต่อสอง บ้างหรือไม่

- ( ) เคย ( ) ไม่เคย (ข้ามไปตอบข้อ 8)

ถ้าเคย ท่านอยู่บ่อยเพียงใด

- ( ) ทุกครั้งที่มีโอกาส ( ) บ่อยครั้งที่มีโอกาส
( ) บางครั้งที่มีโอกาส ( ) นานๆครั้งที่มีโอกาส

การเที่ยวสถานเริงรมย์

8. ท่าน เคย ไปงานเลี้ยงสังสรรค์ ตอนกลางคืนกับเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก สองต่อสอง บ้างหรือไม่

- ( ) เคย ( ) ไม่เคย (ข้ามไปตอบข้อ 9)

ถ้าเคย ท่านไปบ่อยเพียงใด

- ( ) ทุกครั้งที่มีโอกาส ( ) บ่อยครั้งที่มีโอกาส
( ) บางครั้งที่มีโอกาส ( ) นานๆครั้งที่มีโอกาส

9. เพื่อนของท่าน เคย ชักชวนให้ท่าน ไปเที่ยวสังสรรค์ตอนกลางคืนกับเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก บ้างหรือไม่

- ( ) เคย ( ) ไม่เคย(ข้ามไปตอบข้อ 10)

ถ้า เคยท่านไปด้วยหรือไม่

- ( ) ไป ( ) ไม่ไป(ข้ามไปตอบข้อ 10)

ถ้า ไป ท่านไปบ่อยเพียงใด

- ( ) ไปทุกครั้งที่มีโอกาส ( ) ไปบ่อยครั้งที่มีโอกาส
( ) ไปบางครั้งที่มีโอกาส ( ) ไปนานๆครั้งที่มีโอกาส

การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

10.ท่าน เคย ใช้เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในการล่อลวงเพื่อมีเพศสัมพันธ์บ้างหรือไม่

- ( ) เคย ( ) ไม่เคย (ข้ามไปตอบข้อ 11)

ถ้าเคย ท่านดื่มบ่อยเพียงใด

- ( ) ทุกครั้งที่มีโอกาส ( ) บ่อยครั้งที่มีโอกาส
( ) บางครั้งที่มีโอกาส ( ) นานๆครั้งที่มีโอกาส

11. ท่าน เคย คัดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับ เพื่อนต่างเพศ/คู่รัก บ้างหรือไม่

- ( ) เคย ( ) ไม่เคย (ข้ามไปตอบข้อ 12)

ถ้าเคย ท่านดื่มบ่อยเพียงใด

- ( ) ทุกครั้งที่มีโอกาส ( ) บ่อยครั้งที่มีโอกาส
( ) บางครั้งที่มีโอกาส ( ) นานๆ ครั้งที่มีโอกาส

12. เพื่อนของท่านเคย แนะนำ ให้ท่านดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์กับเพื่อนคนอื่น บ้างหรือไม่

- ( ) เคย ( ) ไม่เคย(ข้ามไปตอบข้อ 13)

ถ้า เคยท่านไปดื่มกับเพื่อนคนนั้นด้วยหรือไม่

- ( ) ไป ( ) ไม่ไป(ข้ามไปตอบข้อ 13)

ถ้าไป ท่านไปบ่อยเพียงใด

- ( ) ไปทุกครั้งที่มีโอกาส ( ) ไปบ่อยครั้งที่มีโอกาส
( ) ไปบางครั้งที่มีโอกาส ( ) ไปนานๆ ครั้งที่มีโอกาส

13.ท่าน เคย ใช้สารกระตุ้นอารมณ์ทางเพศกับ เพื่อนต่างเพศ/คู่รัก ที่ถูกใจบ้างหรือไม่

- ( ) เคย ( ) ไม่เคย (ข้ามไปตอบข้อ 14)

ถ้าเคย ท่านกระตุ้นบ่อยเพียงใด

- ( ) ทุกครั้งที่มีโอกาส ( ) บ่อยครั้งที่มีโอกาส
( ) บางครั้งที่มีโอกาส ( ) นานๆ ครั้งที่มีโอกาส

การเสพสื่อกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ

14. ท่าน เคย ดูรูปภาพ วิดีโอ การ์ตูน ภาพยนตร์ที่มีภาพโป๊กับเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก หรือไม่

- ( ) เคย ( ) ไม่เคย(ข้ามไปตอบข้อ 14)

ถ้าเคย ท่านดูบ่อยเพียงใด

- ( ) ทุกครั้งที่มีโอกาส ( ) บ่อยครั้งที่มีโอกาส
( ) บางครั้งที่มีโอกาส ( ) นานๆ ครั้งที่มีโอกาส

15. เพื่อนของท่านเคยชักชวนหรือแนะนำให้ท่านดูภาพโป๊ จากสื่อ เช่นวิดีโอ การ์ตูนหนังสือ ภาพถ่าย ภาพยนตร์ที่มีภาพโป๊บ้างหรือไม่

- ( ) เคย ( ) ไม่เคย(ข้ามไปตอบข้อ 16)

ถ้า เคย ท่านดูด้วยหรือไม่

- ( ) ดู ( ) ไม่ดู(ข้ามไปตอบข้อ 16)

ถ้า ดู ท่านดูบ่อยเพียงใด

- ( ) ทุกครั้งที่มีโอกาส ( ) บ่อยครั้งที่มีโอกาส
( ) บางครั้งที่มีโอกาส ( ) นานๆ ครั้งที่มีโอกาส

16. ท่าน เคย โหลดรูปภาพ วิดีโอ การ์ตูน ภาพยนตร์ที่มีภาพโป๊เก็บไว้ดู หรือไม่

- ( ) เคย ( ) ไม่เคย(ข้ามไปตอบข้อ 17)

ถ้าเคย ท่านเก็บไว้บ่อยเพียงใด

- ( ) ทุกครั้งที่มีโอกาส ( ) บ่อยครั้งที่มีโอกาส
( ) บางครั้งที่มีโอกาส ( ) นานๆ ครั้งที่มีโอกาส

17. ท่าน เคย พูดคุยเรื่องเพศกับเพื่อนต่างเพศ/คู่รัก ผ่านช่องทางออนไลน์ (Facebook, Line, Camfrog, Twitter)บ้างหรือไม่

- ( ) เคย ( ) ไม่เคย(ข้ามไปตอบข้อ 18)

ถ้าเคย ท่านพูดคุย บ่อยเพียงใด

- ( ) ทุกครั้งที่มีโอกาส ( ) บ่อยครั้งที่มีโอกาส
( ) บางครั้งที่มีโอกาส ( ) นานๆ ครั้งที่มีโอกาส

18.ท่าน เคย สำเร็จความใคร่ด้วยตนเองด้วยการใช้อุปกรณ์กระตุ้นอารมณ์ทางเพศ เช่น อวัยวะเทียม การนึ่ง

ซ็อนท่ายรทมอเตอร์ไซค์ ฯลฯ บ้างหรือไม่

- ( ) เคย ( ) ไม่เคย(ข้ามไปตอบข้อ 19)

ถ้า เคย ท่านใช้บ่อยเพียงใด

- ( ) ทุกครั้งที่มีโอกาส ( ) บ่อยครั้งที่มีโอกาส
( ) บางครั้งที่มีโอกาส ( ) นานๆ ครั้งที่มีโอกาส

19. ท่านเคยชักชวนให้เพื่อน ไปมีเพศสัมพันธ์ บ้างหรือไม่

- ( ) เคย ( ) ไม่เคย(ข้ามไปตอบข้อ 20)

ถ้าเคย ท่านไปตามคำชักชวน หรือไม่

- ( ) ไป ( ) ไม่ไป(ข้ามไปตอบข้อ 20)

ถ้า ไป ท่านไปบ่อยเพียงใด

- ( ) ทุกครั้งที่มีโอกาส ( ) บ่อยครั้งที่มีโอกาส
( ) บางครั้งที่มีโอกาส ( ) นานๆครั้งที่มีโอกาส

การถูกเนื้อต้องตัวกัน

20. ท่าน เคย กอดจูบกับเพื่อนต่างเพศ/คู่รักในที่ลับตาคนสองต่อสองหรือไม่

- ( ) เคย ( ) ไม่เคย (ข้ามไปตอบข้อ 21)

ถ้าเคย บ่อยเพียงใด

- ( ) ทุกครั้งที่มีโอกาส ( ) บ่อยครั้งที่มีโอกาส
( ) บางครั้งที่มีโอกาส ( ) นานๆครั้งที่มีโอกาส

21. ท่านเคยมีเพศสัมพันธ์หรือไม่

- ( ) เคย ( ) ไม่เคย(ข้ามไปตอบข้อ 22)

ถ้า เคย บ่อยเพียงใด

- ( ) ทุกครั้งที่มีโอกาส ( ) บ่อยครั้งที่มีโอกาส
( ) บางครั้งที่มีโอกาส ( ) นานๆ ครั้งที่มีโอกาส

22. เพื่อนต่างเพศ/คู่รัก ของท่าน เคย ขอมีเพศสัมพันธ์ กับท่าน หรือไม่

- ( ) เคย ( ) ไม่เคย

ถ้าเคย ท่าน ขอมีเพศสัมพันธ์กับคู่รักของท่านหรือไม่

- ( ) ขอม ( ) ไม่ขอม

ถ้าขอมท่านขอมบ่อยเพียงใด

- ( ) ทุกครั้งที่มีโอกาส ( ) บ่อยครั้งที่มีโอกาส
( ) บางครั้งที่มีโอกาส ( ) นานๆครั้งที่มีโอกาส

ภาคผนวก ข

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. ผศ.นิยม จันทร์นวล	อาจารย์วิทยาลัยแพทยศาสตร์และการ สาธารณสุข มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี
2. นางสาวสมฤดี สุขอุคม	สาธารณสุขอำเภอเมืองชลบุรี สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองชลบุรี
3. ดร. สมประสงค์ บิวไชสง	ผู้ช่วยสาธารณสุขอำเภอเมืองชลบุรี สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองชลบุรี
4. อาจารย์เสาวนีย์ ทองนพคุณ	อาจารย์ประจำภาควิชา คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
5. นพ.ปิยะวิทย์ หม่อมลทิน	นายแพทย์ชำนาญการพิเศษ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลเกาะจันทร์

ภาคผนวก ค

ผลการตรวจคุณภาพด้านความตรงของเนื้อหา

ตารางค่า IOC (Index of concordance)

วัตถุประสงค์	ข้อที่	คนที่ 1			คนที่ 2			คนที่ 3			คนที่ 4			คนที่ 5			ผลรวม	ค่า IOC	ผลรวมการวิเคราะห์
		+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1			
ทักษะชีวิต จำนวน 30 ข้อ	1	1			1			1			1			1			5	1	นำไปใช้ได้
	2	1			1			0			0			1			3	0.6	นำไปใช้ได้
	3	0			0			1			1			1			3	0.6	นำไปใช้ได้
	4	1			1			1			1			1			5	1	นำไปใช้ได้
	5	1			1			1			0			0			3	0.6	นำไปใช้ได้
	6	0			1			1			0			1			3	0.6	นำไปใช้ได้
	7	0			1			1			1			0			3	0.6	นำไปใช้ได้
	8	-1			1			1			1			1			3	0.6	นำไปใช้ได้
	9	-1			1			1			1			1			3	0.6	นำไปใช้ได้
	10	1			1			1			0			0			3	0.6	นำไปใช้ได้
	11	0			1			1			1			0			3	0.6	นำไปใช้ได้
	12	-1			1			1			1			1			3	0.6	นำไปใช้ได้
	13	1			1			1			1			1			5	1	นำไปใช้ได้

ตารางค่า IOC (Index of concordance) (ต่อ)

วัตถุประสงค์	ข้อที่	คนที่ 1			คนที่ 2			คนที่ 3			คนที่ 4			คนที่ 5			ผลรวม	ค่า IOC	ผลรวมการวิเคราะห์
		+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1			
ทักษะชีวิต จำนวน 30 ข้อ	14	1			1			1			1			1			5	1	นำไปใช้ได้
	15	1			1			1			1			1			5	1	นำไปใช้ได้
	16			-1	1			1			1			1			3	0.6	นำไปใช้ได้
	17	1			0			1			1			0			3	0.6	นำไปใช้ได้
	18	1			0			1			1			1			4	0.8	นำไปใช้ได้
	19	1			1			1			0			0			3	0.6	นำไปใช้ได้
	20	0			1			1			1			0			3	0.6	นำไปใช้ได้
	21	1			1					-1	1			1			3	0.6	นำไปใช้ได้
	22			-1	1			1			1			1			3	0.6	นำไปใช้ได้
	23	1			1			1			1			0			4	0.8	นำไปใช้ได้
	24	1			1			1			1					-1	3	0.6	นำไปใช้ได้
	25	1			1			1			1					-1	3	0.6	นำไปใช้ได้
26	1			1			1			1					-1	3	0.6	นำไปใช้ได้	

ตารางค่า IOC (Index of concordance) (ต่อ)

วัตถุประสงค์	ข้อที่	คนที่ 1			คนที่ 2			คนที่ 3			คนที่ 4			คนที่ 5			ผลรวม	ค่า IOC	ผลรวมการวิเคราะห์
		+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1			
ทักษะชีวิต จำนวน 30 ข้อ	27	1			1			1			0			1			4	0.8	นำไปใช้ได้
	28	1			1			1			1			1			5	1	นำไปใช้ได้
	29	1			1			1			1			1			5	1	นำไปใช้ได้
	30	1			1			1			0			1			4	0.8	นำไปใช้ได้

ตารางค่า IOC (Index of concordance) (ต่อ)

วัตถุประสงค์	ข้อที่	คนที่ 1			คนที่ 2			คนที่ 3			คนที่ 4			คนที่ 5			ผลรวม	ค่า IOC	ผลรวมการวิเคราะห์
		+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1			
พฤติกรรมกร หลักเลียงการมี เพศสัมพันธ์ จำนวน 22 ข้อ	1	1			1			1			1			1			5	1	นำไปใช้ได้
	2	1			1			1			1			1			5	1	นำไปใช้ได้
	3	1			1			1			1			1			5	1	นำไปใช้ได้
	4	0			1			1			1			1			4	0.8	นำไปใช้ได้
	5	1			1			1			1			0			4	0.8	นำไปใช้ได้
	6	1			1			1			1			1			5	1	นำไปใช้ได้
	7	1			1			1			1			1			5	1	นำไปใช้ได้
	8	1			1			1			1			1			5	1	นำไปใช้ได้
	9	1			1			1			1			1			5	1	นำไปใช้ได้
	10	1			1			1			1			1			5	1	นำไปใช้ได้
	11	1			1			1			1			1			5	1	นำไปใช้ได้
	12	1			1			1			1			1			5	1	นำไปใช้ได้
	13	1			1			1			1			1			5	1	นำไปใช้ได้

ตารางค่า IOC (Index of concordance) (ต่อ)

วัตถุประสงค์	ข้อที่	คนที่ 1			คนที่ 2			คนที่ 3			คนที่ 4			คนที่ 5			ผลรวม	ค่า IOC	ผลรวมการวิเคราะห์
		+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1			
พฤติกรรมกรร หลักเลียงการมี เพศสัมพันธ์ จำนวน 22 ข้อ	14	1			1			1			1			1			5	1	นำไปใช้ได้
	15	1			1			1			1			1			5	1	นำไปใช้ได้
	16	1			1			1			1			1			5	1	นำไปใช้ได้
	17	1			1			1			1			1			5	1	นำไปใช้ได้
	18	-1			1			1			1			1			3	0.6	นำไปใช้ได้
	19	1			1			1			1			1			5	1	นำไปใช้ได้
	20	1			1			1			0			1			4	0.8	นำไปใช้ได้
	21	1			1			1			1			1			5	1	นำไปใช้ได้
	22	1			1			1			1			1			5	1	นำไปใช้ได้